

*MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY*

Program odpadového hospodárstva SR na roky 2016 – 2020

OKTÓBER 2015

OBSAH

ÚVOD	4
1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	5
1.1. Názov orgánu, ktorý POH SR vydal	5
1.2. Sídlo orgánu, ktorý POH SR vydal	5
1.3. Počet obyvateľov SR	5
1.4. Rozloha územia.....	6
1.5. Ekologická charakteristika	6
1.6. Štruktúra hospodárstva	7
1.7. Obdobie, na ktoré sa program vydáva	9
2. CHARAKTERISTIKA AKTUÁLNEHO STAVU ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA.....	10
2.1. Vznik odpadov	10
2.1.1. Celkový vznik a nakladanie s odpadmi	10
2.1.2. Komunálne odpady.....	15
2.1.3. Biologicky rozložiteľné komunálne odpady.....	24
2.1.4. Biologicky rozložiteľné priemyselné odpady	27
2.1.5. Papier a lepenka	29
2.1.6. Sklo	31
2.1.7. Plasty.....	32
2.1.8. Železné a neželezné kovy	34
2.1.9. Odpady z obalov	35
2.1.10. Stavebné odpady a odpady z demolácií	37
2.1.11. Odpadové pneumatiky	39
2.1.12. Staré vozidlá	41
2.1.13. Použité batérie a akumulátory	41
2.1.14. Elektrozariadenia a elektroodpad	43
2.1.15. Odpadové oleje	46
2.1.16. Polychlóvané bifenyly a zariadenia obsahujúce polychlóvané bifenyly.....	47
2.2. Skládky odpadov.....	49
2.3. Spaľovne odpadov	51
2.4. Zariadenia na spoluspaľovanie odpadov	52
2.5. Cezhraničný pohyb odpadov	53

3.	VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PROGRAMU	57
4.	ZÁVÄZNÄ ČASŤ PROGRAMU	101
4.1.	Ciele odpadového hospodárstva do roku 2020	101
4.1.1.	Ciele a opatrenia pre komunálne odpady	102
4.1.2.	Ciele a opatrenia pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady	103
4.1.3.	Ciele a opatrenia pre biologicky rozložiteľné priemyselné odpady	104
4.1.4.	Ciele a opatrenia pre papier a lepenku	105
4.1.5.	Ciele a opatrenia pre sklo	105
4.1.6.	Ciele a opatrenia pre plasty	106
4.1.7.	Ciele a opatrenie pre železné a neželezné kovy	107
4.1.8.	Ciele a opatrenia pre odpady z obalov	108
4.1.9.	Ciele a opatrenia pre stavebné odpady a odpady z demolácií	110
4.1.10.	Ciele a opatrenia pre odpadové pneumatiky	111
4.1.11.	Ciele a opatrenia pre staré vozidlá	111
4.1.12.	Ciele a opatrenia pre použité batérie a akumulátory	112
4.1.13.	Ciele a opatrenia pre elektrozariadenia a elektroodpady	113
4.1.14.	Ciele a opatrenia pre odpadové oleje	115
4.2.	Zneškodnenie polychlórovaných bifenylov a kontaminovaných zariadení	116
4.3.	Podmienky, obmedzenia a opatrenia pri cezhraničnej preprave odpadov, dovoze odpadov, vývoze odpadov a tranzite odpadov	116
4.4.	Stratégia obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov a opatrenia na zvýšenie podielu zhodnocovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a opatrenia na zníženie množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov ukladaných na skládky odpadov	118
4.5.	Podpora preventívnych opatrení a systémov opätovného použitia obalov.	119
5.	SMERNÄ ČASŤ PROGRAMU	121
5.1.	Zariadenia na spracovanie a recykláciu odpadov	121
5.2.	Spaľovne odpadov, zariadenia na spoluspaľovanie odpadov	123
5.3.	Skládky odpadov	123
5.4.	Charakteristika existujúcich systémov zberu odpadov a posúdenie potreby budovania nových systémov zberu odpadov	124
5.5.	Využitie kampaní, ich počet a charakter na zvyšovanie povedomia verejnosti v oblasti nakladania s odpadmi.	126
5.6.	Územia kontaminované uzatvorenými skládkami.	127

Úvod

Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky (POH SR) predstavuje najvýznamnejší strategický dokument v odpadovom hospodárstve Slovenskej republiky (SR) na roky 2016 až 2020. Je vypracovaný v súlade s požiadavkami trvalo udržateľného rastu. Jeho obsah zodpovedá požiadavkám stanoveným v legislatívnych predpisoch SR a Európskej únie (EÚ), predovšetkým v zákone č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) a smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „rámcová smernica o odpade“).

POH SR na roky 2016 až 2020 je v poradí piatym národným programom stanovujúcim základné požiadavky, ciele a opatrenia zamerané na oblasť odpadového hospodárstva. Vychádza z vyhodnotenia predchádzajúceho POH SR na roky 2011 až 2015 a z analýzy súčasného stavu a potrieb odpadového hospodárstva SR.

POH SR je vypracovaný v období schválenej Partnerskej dohody o využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondov v rokoch 2014 – 2020. Partnerská dohoda definuje stratégiu a priority pre efektívne a účinné investície v objeme 15,3 mld. EUR na najbližších 10 rokov. Program zároveň prihliada na schválený Operačný program Kvalita životného prostredia na programové obdobie 2014 – 2020, ktorý sa bude svojim zameraním významným spôsobom podieľať na smerovaní investícií do infraštruktúry odpadového

hospodárstva v časovom horizonte do roku 2020.

POH SR sa vzťahuje na nakladanie so všetkými odpadmi v zmysle definície odpadu v zákone o odpadoch.

Záväzná časť POH SR je záväzným dokumentom pre rozhodovacia činnosť orgánov štátnej správy v odpadovom hospodárstve. Okresné úrady v sídle kraja sú povinné vypracovať programy krajov na základe cieľov a opatrení stanovených v tomto dokumente. Program kraja bude vypracovaný pre územie, ktoré je v pôsobnosti príslušného okresného úradu v sídle kraja.

Štruktúra POH SR na roky 2016 až 2020 zodpovedá požiadavkám článku 29 rámcovej smernice o odpade. Program neobsahuje opatrenia na predchádzanie vzniku odpadu podľa článku 29 rámcovej smernice o odpade, keďže tieto boli prijaté v samostatnom dokumente s názvom Program predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2014 – 2018, ktorý bol schválený vládou SR uznesením č. 729/2013 z 18. decembra 2013.

POH SR zároveň prihliada na otvorené rokovania Európskej komisie týkajúce sa uzavretej (kruhovej) ekonomiky a výhľadových plánov stratégie odpadového hospodárstva na roky 2025 a 2030 v rámci pripravovaného „odpadového balíčka“, ktorý má zásadným spôsobom zmeniť spôsob nakladania s odpadmi v prospech ich recyklácie a trvalo udržateľného využívania recyklovateľných odpadov s cieľom zabezpečiť racionálne využívanie prírodných zdrojov.

1. Základné údaje

1.1. Názov orgánu, ktorý POH SR vydal

Ministerstvo životného prostredia SR (MŽP SR)

1.2. Sídlo orgánu, ktorý POH SR vydal

Nám. Ľ. Štúra č. 1, 812 35 BRATISLAVA

1.3. Počet obyvateľov SR

K 31. decembru 2013 mala SR 5 415 949 obyvateľov.

Priemerná hustota obyvateľstva je 110 obyvateľov na km² a podľa krajov sa pohybuje v rozmedzí od 300 obyvateľov na km² (Bratislavský kraj) do 70 obyvateľov na km² (Banskobystrický kraj) (tab.1.1).

Z demografického hľadiska sa Bratislavský kraj v porovnaní s ostatnými krajinami výrazne líši počtom obyvateľom na 1 km², ktorý je takmer trojnásobný oproti celoslovenskému priemeru. 54% obyvateľov SR žije v mestách a 46 % obyvateľov SR žije vo vidieckych obciach. Z miest SR má najvyšší počet obyvateľov

Bratislava, a to 417 389. Počet obyvateľov ostatných krajských miest sa pohybuje v intervale od 239 797 obyvateľov (Košice) do 55 886 obyvateľov (Trenčín).

Urbanizované prostredie SR charakterizujú predovšetkým sídla s počtom obyvateľstva v rozmedzí od 5 000 do 10 000. Mestá plnia dôležitú hospodársku funkciu a sú centrami s vysokou koncentráciou ekonomických činností. Počet a hustota obyvateľov v jednotlivých krajinách SR znázorňuje tabuľka 1-1. V tabuľke 1-2 je znázornená štruktúra obcí z hľadiska počtu obyvateľov.

Tab. 1-1 Počet a hustota obyvateľov v jednotlivých krajinách SR

Kraj	Počet obyvateľov	Počet obyvateľov v %	Počet obyvateľov na km ²
Bratislavský	618 380	11,4	300
Trnavský	557 608	10,3	134
Trenčiansky	592 394	10,9	132
Nitriansky	686 662	12,7	108
Žilinský	690 420	12,7	101
Banskobystrický	656 813	12,1	70
Prešovský	818 916	15,1	91
Košický	794 756	14,7	118
SR	5 415 949	100,0	110

Zdroj: ŠÚ SR

Tab. 1-2 Štruktúra obcí z hľadiska počtu obyvateľov

Počet obyvateľov (veľkosť obce)	Počet obcí
0 - 199	394
200 - 499	744
500 - 999	762
1 000 - 1 999	575
2 000 - 4 999	280
5 000 - 9 999	63
10 000 - 19 999	33
20 000 - 49 999	29
50 000 - 99 999	8
100 000 +	2
Spolu	2890

Zdroj: ŠÚ SR

1.4. Rozloha územia

SR je vnútrozemským stredoeurópskym štátom s rozlohou 49 035,31 km² s geografickou polohou definovanou medznými súradnicami:

južná: 47° 43' 54'' s.š.
 severná: 49° 36' 52'' s.š.
 západná: 16° 50' 05'' v.d.
 východná: 22° 34' 04'' v.d.

Rozlohou patrí SR medzi malé štáty Európy (je na 27. mieste). Susednými štátmi SR sú Česká republika, Maďarsko, Poľsko, Rakúsko a Ukrajina. Okrem Ukrajiny sú od 1. 5. 2004 všetky susedné štáty SR členmi EÚ. Rozloha jednotlivých krajov sa pohybuje v percentuálnom podiele v rozmedzí od 4,19 % až do 19,28 %. Rozlohou najmenší je Bratislavský kraj a najväčší Banskobystrický kraj (tab. 1-3).

Tab. 1-3 Rozloha územia v jednotlivých krajoch SR

Kraj	Rozloha v km ²	Rozloha v %
Bratislavský	2 052,62	4,19
Trnavský	4 146,39	8,46

Trenčiansky	4 502,07	9,18
Nitriansky	6 343,75	12,94
Žilinský	6 808,49	13,88
Banskobystrický	9 454,11	19,28
Prešovský	8 973,37	18,30
Košický	6 754,49	13,77
SR	49 035,31	100,00

Zdroj: ŠÚ SR

1.5. Ekologická charakteristika

V roku 2013 podiel poľnohospodárskej pôdy predstavoval 49 % z celkovej výmery pôdy, podiel lesných pozemkov 41,1 % a podiel nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov 9,9 %.

Tab. 1-4 Úhrnné hodnoty druhov pozemkov k 31.12.2013

Druh pozemku	% výmery
Poľnohospodárska pôda	49,00
Lesné pozemky	41,10
Vodné plochy	1,93
Zastavané plochy	4,75

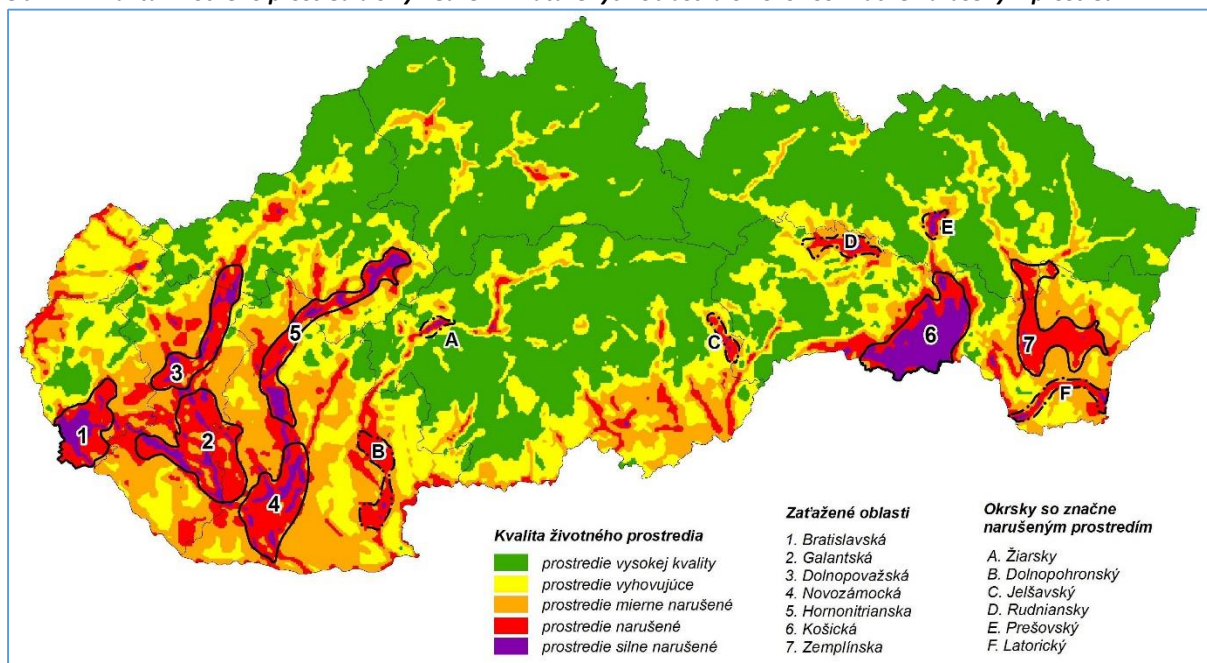
Ostatné plochy	3,22
Celková výmera	100,00

Zdroj: ÚGKK SR (podľa Správy o stave životného prostredia SR za rok 2013)

Stav životného prostredia jednotlivých oblastí SR je charakterizovaný environmentálnou regionalizáciou územia, v zmysle ktorej sa rozlišuje 5 stupňov úrovne stavu životného prostredia. Graficky je úroveň kvality životného prostredia na území SR zobrazená na obrázku 1-1. Prostredie klasifikované 5. stupňom - silne

narušené, alebo 4. stupňom – narušené je v 7 zaťažených oblastiach (Bratislavská, Galantská, Dolnopovažská, Novozámocká, Hornonitrianska, Košická a Zemplínska). Vyčlenených okrskov so značne narušeným prostredím je šesť (Žiarsky, Dolnopohronský, Jelšavský, Rudniansky, Prešovský a Latorický). Z obrázku vyplýva, že najlepšie životné prostredie sa nachádza v Žilinskom kraji a Prešovskom kraji, naopak, najviac narušené prostredie je v Nitrianskom kraji a v Trnavskom kraji.

Obr. 1-1 Kvalita životného prostredia s vymedzením zaťažených oblastí a okrskov so značne narušeným prostredím

MŽP SR, SAŽP

1.6. Štruktúra hospodárstva

Štruktúra hospodárstva SR podľa klasifikácie ekonomických činností Európskeho spoločenstva (SK NACE Rev.2)¹ prezentovaná

podielom jednotlivých ekonomických činností a zodpovedajúcim počtom zamestnancov je v tabuľke 1-5.

¹ Vyhláška Štatistického úradu SR č. 306/2007 Z. z., ktorou sa vydáva Štatistická klasifikácia ekonomických činností.

Tab. 1-5 Počet a podiel zamestnancov a tvorba HDP v jednotlivých odvetviach hospodárstva SR

Klasifikácia ekonomických činností Európskeho spoločenstva SK NACE Rev.2*		Počet zamestnancov v hospodárstve SR v roku 2013	%	Tvorba HDP v mil. eur	%
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	58 686	3,2	2 710	3,7
B, C, D, E	Priemysel spolu	466 251	25,1	16 610	22,6
C	Priemyselná výroba	418 201	22,5	13 589	18,5
F	Stavebníctvo	90 132	4,9	5 704	7,7
G, H, I	Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov; Doprava a skladovanie; Ubytovacie a stravovacie služby	492 032	26,5	14 778	20,1
J	Informácie a komunikácia	47 828	2,6	3 100	4,2
K	Finančné a poisťovacie činnosti	33 198	1,8	2 435	3,3
L	Činnosti v oblasti nehnuteľností	21 014	1,1	4 785	6,5
M, N	Odborné vedecké a technické činnosti; Administratívne a podporné služby	163 645	8,8	5 136	7,0
O, P, Q	Verejná správa, obrana, povinné sociálne zabezpečenie; Vzdelávanie; Zdravotníctvo, sociálna pomoc	438 860	23,7	9 553	13,0
R, S, T, U	Umenie, zábava, rekreácia; Ostatné činnosti	42 964	2,3	2 332	3,2
	Čisté dane z produktov			6 450	8,7
	Spolu	1 854 610	100	73 593	100

Zdroj: Slovstat (ESA 2010)

Najväčší počet pracovníkov v SR pripadá na priemyselnú výrobu, ktorá sa aj najväčšou mierou podieľa na tvorbe hrubého domáceho produktu (HDP).

HDP bol v SR v roku 2013 na úrovni 73 593 mil. Eur. Vývoj celkového HDP aj HDP na jedného obyvateľa v SR v rokoch 2010 – 2013 je uvedený v tabuľke 1-6.

Tab. 1-6 Hrubý domáci produkt v rokoch 2010 - 2013

Rok	2010	2011	2012	2013
HDP v SR v mil. eur	67 204	70 160	72 185	73 593
HDP na obyvateľa v eurách v bežných cenách	12 376	12 997	13 353	13 596

Zdroj: ŠÚ SR

V tabuľke 1-7 je uvedený podiel jednotlivých krajov na tvorbe HDP v rokoch 2010 – 2013. Na tvorbe HDP sa podieľa najväčšou mierou

Bratislavský kraj (27,25 % – 27,82 %), najnižší podiel má Banskobystrický kraj (8,59% - 8,89 %).

Tab. 1-7 Podiel jednotlivých krajov na tvorbe HDP v rokoch 2010 - 2013

Rok	2010		2011		2012		2013	
	mil. eur	%	mil. eur	%	mil. eur	%	mil. eur	%
Bratislavský kraj	18 667	27,78	19 393	27,64	19 674	27,25	20 471	27,82
Trnavský kraj	7 821	11,64	8 044	11,47	8 293	11,49	8 239	11,20
Trenčiansky kraj	6 565	9,77	6 808	9,70	6 998	9,69	7 071	9,61
Nitriansky kraj	7 249	10,79	7 992	11,39	8 248	11,43	8 194	11,13
Žilinský kraj	7 652	11,38	7 716	11,00	7 936	11,00	8 050	10,94
Banskobystrický kraj	5 976	8,89	6 027	8,59	6 259	8,67	6 500	8,83
Prešovský kraj	5 658	8,42	6 183	8,81	6 477	8,97	6 624	9,00
Košický kraj	7 615	11,33	7 997	11,40	8 299	11,50	8 443	11,47
HDP v SR v mil. eur	67 204	100	70 160	100	72 185	100	73 593	100

Zdroj: ŠÚ SR

1.7. Obdobie, na ktoré sa program vydáva

POH SR sa vydáva na obdobie **5 rokov**, t. j. na roky 2016 až 2020 a predstavuje základný koncepčný dokument odpadového hospodárstva v SR pre toto obdobie. POH SR je východiskovým dokumentom pre spracovanie krajských programov odpadového hospodárstva na roky 2016 až 2020.

2. Charakteristika aktuálneho stavu odpadového hospodárstva

2.1. Vznik odpadov

Analýza vzniku a nakladania s odpadmi je v SR od roku 1995 postavená na celonárodnom regionálnom informačnom systéme o odpadoch (RISO). RISO eviduje všetky hlásenia pôvodcov odpadov, ktorí prostredníctvom tlačiva „Hlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s ním“ každoročne ohlasujú ustanovené údaje z evidencie na príslušný okresný úrad. Údaje z hlásení sú následne okresnými úradmi on-line zadávané do informačného systému RISO.

Štatistiku o komunálnych odpadoch zabezpečuje Štatistický úrad SR, kde databázová základňa v zmysle definície komunálnych odpadov poskytuje výlučne obce. Štatistické spracovanie vzniku odpadov sa vykonáva podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Katalóg odpadov“) a ktorý je v plnom súlade s Európskym katalógom odpadov.

2.1.1. Celkový vznik a nakladanie s odpadmi

Vznik odpadov

Analýza vzniku a nakladania s odpadmi je vykonaná pre horizont rokov 2010 – 2013 čím sa plynule nadväzuje na predchádzajúci POH SR, v ktorom bolo vykonané hodnotenie rokov 2005 - 2009. Priemerne vzniklo v rokoch

2010 – 2013 v SR 9,5 mil. ton odpadov. Najväčšie zastúpenie má tradične priemyselný ostatný odpad. Dlhodobejšie možno pozorovať pokles vzniku nebezpečných odpadov.

Tab. 2-1 Celkový vznik odpadov v SR v rokoch 2010 – 2013

Kategória odpadu	2010	2011	2012	2013
Komunálne odpady (t)	1 808 506,05	1 766 990,48	1 747 569,05	1 744 428,65
Medziročný nárast/pokles (%)	+3,61%	-2,30%	-1,10%	-0,18%
Priemyselné ostatné odpady (t)	7 294 942,35	8 137 713,37	6 548 981,85	7 750 050,87
Medziročný nárast/pokles (%)	+15,92%	+11,55%	-19,52%	+18,34%
Priemyselné nebezpečné odpady (t)	430 450,41	379 714,26	371 553,28	364 541,60
Medziročný nárast/pokles (%)	-11,19%	-11,79%	-2,15%	-1,89%
Spolu	9 533 898,56	10 284 418,20	8 668 103,97	9 859 021,30

Medziročný nárast/pokles	+11,86%	+7,87%	-15,72%	+13,74%
---------------------------------	----------------	---------------	----------------	----------------

Zdroj: MŽP SR, ŠÚ SR

Dôležitou súčasťou analýzy vzniku odpadov je ich produkcia podľa priemyselnej činnosti. Tab. 2-2 udáva množstvá odpadov rozdelené podľa aktivít NACE (SK-NACE Rev.2 podľa Nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady č. 1893/2006). Najväčšie množstvá odpadov vznikajú

v priemyselnej výrobe (sekcia C), stavebníctve (sekcia F), v oblasti dodávok elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (sekcia D) a v oblasti dodávok vody, čistenia a odvodu odpadových vôd, odpadov a služieb nakladania s odpadmi (Sekcia E).

Tab. 2-2 Vznik odpadu z priemyselných činností

Sekcia	Názov	Množstvo odpadov (t)			
		2010	2011	2012	2013
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	530 635,47	535 946,74	549 390,77	265 604,94
B	Ťažba a dobývanie	165 584,61	219 146,15	310 579,33	383 824,73
C	Priemyselná výroba	2 723 811,92	3 155 988,44	2 644 941,77	2 428 589,18
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	913 783,27	963 099,31	1 045 757,25	898 003,78
E	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	783 817,88	715 747,33	670 564,62	829 661,55
F	Stavebníctvo	1 835 696,14	2 169 256,99	806 186,76	1 995 352,17
G	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	436 787,76	351 601,46	337 444,57	425 976,84
H	Doprava a skladovanie	123 219,76	100 125,42	112 606,17	147 737,23
I	Ubytovacie a stravovacie služby	4 634,79	2 001,03	3 234,32	10 398,42
J	Informácie a komunikácia	3 469,37	4 032,95	4 599,74	3 360,84
K	Finančné a poisťovacie činnosti	411,44	424,76	532,29	366,73
L	Činnosti v oblasti nehnuteľností	17 259,62	13 513,11	121 661,90	156 781,49
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	17 759,54	73 996,79	98 091,79	177 165,87
N	Administratívne a podporné služby	10 414,52	16 054,14	12 093,88	24 452,35
O	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	19 633,72	26 517,69	21 497,40	25 312,25

P	Vzdelávanie	998,78	1 819,77	810,54	874,57
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	114 088,33	149 084,40	154 566,21	264 793,36
R	Umenie, zábava a rekreácia	227,69	274,28	1 205,23	9 351,90
S	Ostatné činnosti	1 009,91	1 933,55	1 513,09	1 481,37
X	Nezistené	22 148,22	16 863,32	23 257,48	65 502,88
Spolu		7 725 392,76	8 517 427,63	6 920 535,12	8 114 592,47
Sekcia	Názov	Podiel na celkovom vzniku odpadov (%)			
		2010	2011	2012	2013
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	6,87%	6,29%	7,94%	3,27%
B	Ťažba a dobývanie	2,14%	2,57%	4,49%	4,73%
C	Priemyselná výroba	35,26%	37,05%	38,22%	29,93%
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	11,83%	11,31%	15,11%	11,07%
E	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	10,15%	8,40%	9,69%	10,22%
F	Stavebníctvo	23,76%	25,47%	11,65%	24,59%
G	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	5,65%	4,13%	4,88%	5,25%
H	Doprava a skladovanie	1,59%	1,18%	1,63%	1,82%
I	Ubytovacie a stravovacie služby	0,06%	0,02%	0,05%	0,13%
J	Informácie a komunikácia	0,04%	0,05%	0,07%	0,04%
K	Finančné a poisťovacie činnosti	0,01%	0,00%	0,01%	0,00%
L	Činnosti v oblasti nehnuteľností	0,22%	0,16%	1,76%	1,93%
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	0,23%	0,87%	1,42%	2,18%
N	Administratívne a podporné služby	0,13%	0,19%	0,17%	0,30%
O	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	0,25%	0,31%	0,31%	0,31%

P	Vzdelávanie	0,01%	0,02%	0,01%	0,01%
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1,48%	1,75%	2,23%	3,26%
R	Umenie, zábava a rekreácia	0,00%	0,00%	0,02%	0,12%
S	Ostatné činnosti	0,01%	0,02%	0,02%	0,02%
X	Nezistené	0,29%	0,20%	0,34%	0,81%
Spolu		100%	100%	100%	100%

Zdroj: MŽP SR

Nakladanie s odpadmi

Dlhodobým negatívnym trendom nakladania s odpadmi je ich zneškodňovanie činnosťou skládkovania (D1). Od roku 2010 stúplo množstvo odpadov zneškodňovaných skládkovaním až na úroveň 5 mil. ton v roku 2013, čím podiel zneškodňovania odpadov skládkovaním na celkovom nakladaní s odpadmi presiahol úroveň 50 %. Bez energetického využitia (D10) je ročne zneškodnených spaľovaním v priemere 55 tis. ton odpadov. Energetické zhodnocovanie odpadov (R1) sa na celkovom nakladaní s odpadmi podieľa 3 %, čo ročne činí cca 300 tis. ton odpadov.

Materiálové zhodnocovanie odpadov (R2-R11) zaznamenalo medziročný nárast, napriek tomu nevykazuje očakávané hodnoty a v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi pokleslo množstvo recyklovaných odpadov až o 0,5 mil. ton. V roku 2013 bolo materiálovo zhodnotených len 30% odpadov. Iné zhodnotenie odpadov (R12,R13) sa na celkovom nakladaní podieľa 10 %. Iné spôsoby zneškodnenia odpadov (D2-D9, D11-D15) sa na celkovom nakladaní s odpadmi podieľajú piatimi percentami a iné činnosti nakladania s odpadmi (Z,DO) tvorili v roku 2013 2 %-ný podiel celkového nakladania s odpadmi.

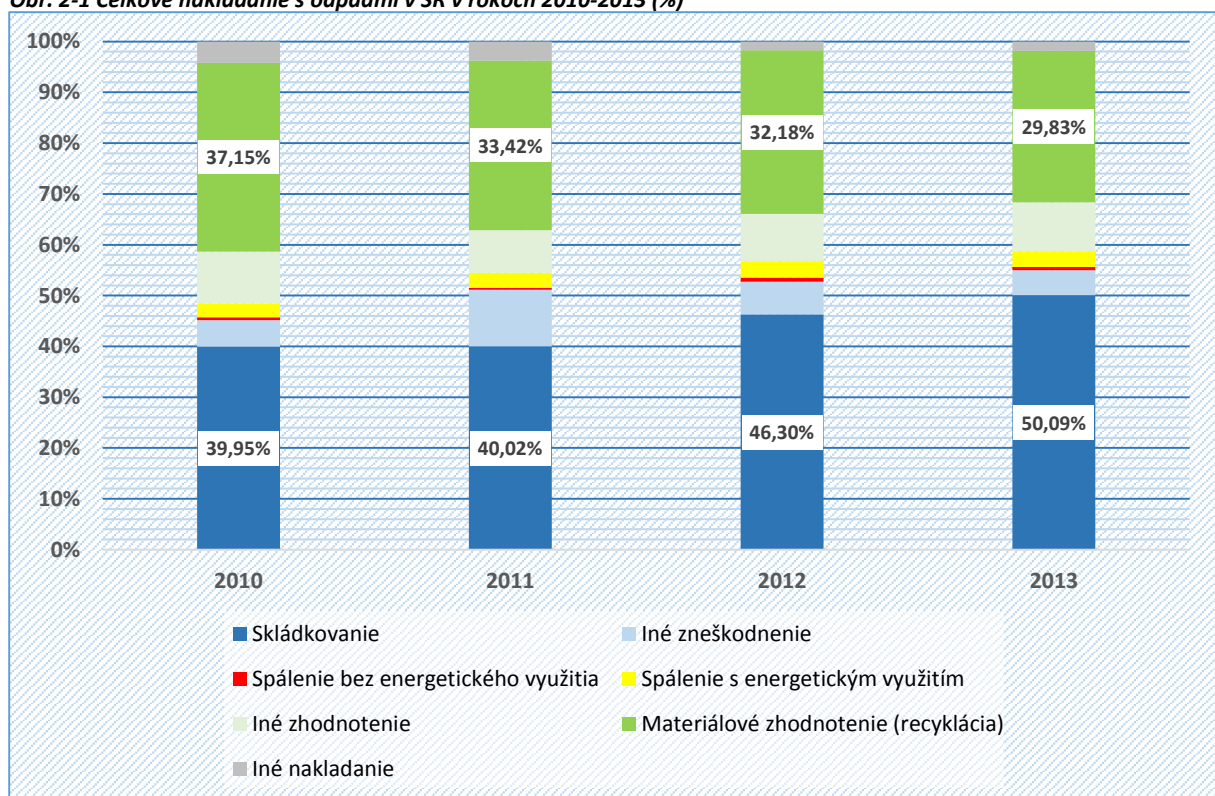
Tab. 2-3 Celkové nakladanie s odpadmi v SR v rokoch 2010-2013

Spôsob nakladania	2010	2011	2012	2013
Skládkovanie (t)	3 808 894,74	4 115 434,70	4 013 608,05	4 938 146,74
Medziročný nárast/pokles (%)	-6,67%	+8,05%	-2,47%	+23,04%
Iné zneškodnenie (t)	497 921,84	1 143 460,19	558 432,06	484 813,60
Medziročný nárast/pokles (%)	-5,78%	+129,65%	-51,16%	-13,18%
Spálenie bez energetického využitia (t)	51 856,44	41 681,29	71 308,66	59 048,46
Medziročný nárast/pokles (%)	+79,37%	-19,62%	+71,08%	-17,19%
Spálenie s energetickým využitím (t)	256 975,45	303 579,54	275 579,90	309 001,63

Medziročný nárast/pokles (%)	-6,24%	+18,14%	-9,22%	+12,13%
Iné zhodnotenie (t)	978 650,69	861 987,95	810 827,18	945 726,54
Medziročný nárast/pokles (%)	+14,28%	-11,92%	-5,94%	+16,64%
Materiálové zhodnotenie (recyklácia) (t)	3 542 210,98	3 436 821,24	2 789 712,43	2 941 241,77
Medziročný nárast/pokles (%)	+42,56%	-2,98%	-18,83%	+5,43%
Iné nakladanie (t)	397 388,67	381 453,20	148 635,91	181 042,36
Medziročný nárast/pokles (%)	+47,41%	-4,01%	-61,03%	+21,80%
Spolu (t)	9 533 899,99	10 284 419,33	8 668 104,01	9 859 021,38
Medziročný nárast/pokles (%)	+11,86%	+7,87%	-15,72%	+13,74%

Zdroj: MŽP SR

Obr. 2-1 Celkové nakladanie s odpadmi v SR v rokoch 2010-2013 (%)

Zdroj: MŽP SR

Na recyklácii odpadov sa v roku 2013 najväčšou mierou až 36 % podieľala skupina 17 Stavebné odpady a odpady z demolácií (vrátane výkopovej zeminy z kontaminovaných miest). 15-timi % sa na recyklácii odpadov podieľali

odpady zo skupiny 19 Odpady zo zariadení na úpravu odpadu, z čistiarní odpadových vôd mimo miesta ich vzniku a z úpravní pitnej vody a priemyselnej vody. Za významné skupiny odpadov, ktoré sa podieľali na celkovej

recyklácii odpadov možno spomenúť ešte skupinu 10 Odpady z tepelných procesov (13 %-ný podiel na recyklácii), skupinu 3 Odpady zo spracovania dreva a z výroby papiera, lepenky, celulózy, reziva a nábytku (9 %-ný podiel na recyklácii) a skupinu 2 Odpady

z poľnohospodárstva, záhradníctva, lesníctva, poľovníctva a rybníctva, hydroponie a z výroby a spracovania potravín (8 %-ný podiel na recyklácii). Komunálne odpady sa na celkovej recyklácii odpadov podieľali v roku 2013 necelými siedmymi percentami.

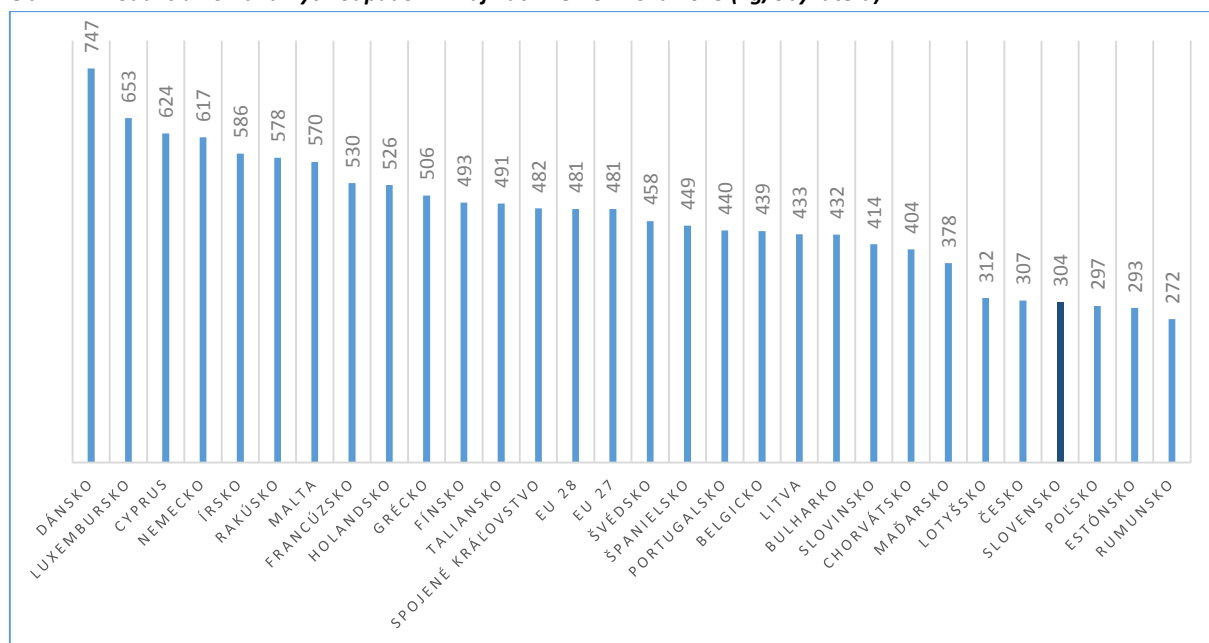
2.1.2. Komunálne odpady

Vznik komunálnych odpadov

Komunálne odpady sú odpady z domácnosti vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb a odpady podobných vlastností a zloženia, ktorých pôvodcom je právnická osoba alebo fyzická osoba-podnikateľ, okrem odpadov vznikajúcich pri bezprostrednom výkone činností tvoriacich predmet podnikania alebo činnosti právnickej osoby alebo fyzickej osoby-podnikateľa; za odpady z domácnosti sa považujú aj odpady z nehnuteľností slúžiacich fyzickým osobám na ich individuálnu rekreáciu, napríklad zo záhrad, chát, chalúp, alebo na parkovanie alebo uskladnenie vozidla používaného pre potreby domácnosti, najmä z

garáží, garážových stojísk a parkovacích stojísk. Komunálnymi odpadmi sú aj všetky odpady vznikajúce v obci pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce, a taktiež pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov a ďalšej zelene na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení. V podmienkach SR nie je sledovaný osobitný vznik odpadov z domácnosti, preto aj všetky ciele a opatrenia musia vychádzať z hodnotenia komunálnych odpadov ako celkovej skupiny, ktorá je podľa Katalógu odpadov vymedzená kódom 20.

Obr. 2-2 Produkcia komunálnych odpadov v krajinách EÚ 28 v roku 2013 (kg/obyvateľa)

Zdroj: EUROSTAT

Produkcia komunálnych odpadov je priamo závislá od sociálno-ekonomických ukazovateľov, predovšetkým od výšky HDP. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na skutočnosť, že v porovnaní s krajinami EÚ 28 patrí SR medzi krajiny s najnižšou ročnou produkciou komunálnych odpadov na obyvateľa. V roku 2013 vyprodukoval každý obyvateľ SR podľa údajov EUROSTAT-u 304 kg komunálneho odpadu. Nižšiu produkciu mali len Poľsko, Estónsko a Rumunsko. V porovnaní

s priemerom krajín EÚ 28 dosiahla SR v roku 2013 len 63 %-nú produkciu komunálnych odpadov. Medzi krajiny s najvyššou produkciou komunálnych odpadov patrí Dánsko, Luxembursko a Cyprus. Od roku 2002 možno vznik komunálnych odpadov v SR hodnotiť ako konštantný. Z dlhodobého pozorovania vzniká v SR ročne v priemere 1,6 mil. ton komunálnych odpadov. Vznik komunálnych odpadov podľa krajov od roku 2010 znázorňuje tabuľka 2-4.

Tab. 2-4 Vznik komunálnych odpadov v SR podľa krajov

Kraj	Vznik komunálnych odpadov (t)				Vznik komunálnych odpadov (kg/obyvateľ)			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Bratislavský	324 004,77	268 588,41	258 494,14	262 437,38	515	443	422	424
Trnavský	195 171,25	241 246,82	231 563,53	231 573,97	347	434	416	415
Trenčiansky	200 527,77	198 684,15	194 558,80	200 094,10	335	334	328	338
Nitriansky	260 100,79	262 702,10	256 937,72	251 713,61	369	381	373	367
Žilinský	229 741,13	214 632,40	212 815,86	212 635,13	329	311	308	308
Banskobystrický	176 794,74	176 751,76	180 882,64	171 532,10	271	268	275	261
Prešovský	206 229,48	200 950,45	198 998,19	198 122,65	255	246	243	242
Košický	215 936,12	203 434,39	213 318,17	216 319,71	277	257	269	272

Zdroj: MŽP SR

Regióny Slovenska vykazujú značné disparity v produkcii komunálnych odpadov na obyvateľa, čo preukazuje závislosť produkcie komunálnych odpadov od ekonomickej výkonnosti regiónu, predovšetkým na výške HDP. Dlhodobejšie sú najsilnejšími regiónmi v produkcii komunálnych odpadov Bratislavský a Trnavský kraj. Sú jedinými regiónmi, ktoré presahujú úroveň produkcie 400 kg/obyvateľa. Tretím najsilnejším regiónom je Nitriansky kraj,

kde produkcia komunálnych odpadov presahuje 350 kg/obyvateľa. Trenčiansky a Žilinský kraj produkujú ročne viac ako 300 kg komunálnych odpadov na obyvateľa. Regióny Banskej Bystrice, Prešova a Košíc vykazujú ročnú produkciu komunálnych odpadov na úrovni cca 250 kg/obyvateľa. Podiel krajov na celkovom vzniku komunálnych odpadov znázorňuje tabuľka 2-5.

Tab. 2-5 Podiel krajov na celkovom vzniku komunálnych odpadov (%)

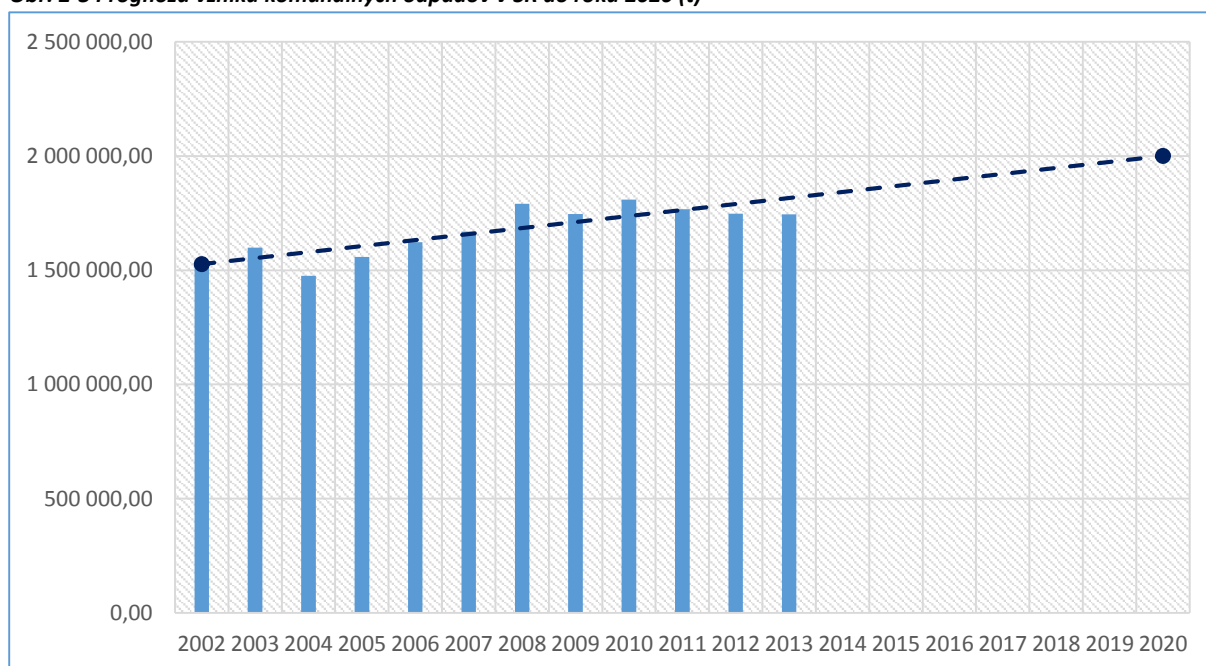
Kraj	2010	2011	2012	2013
Bratislavský	17,92%	15,20%	14,79%	15,04%
Trnavský	10,79%	13,65%	13,25%	13,28%
Trenčiansky	11,09%	11,24%	11,13%	11,47%
Nitriansky	14,38%	14,87%	14,70%	14,43%
Žilinský	12,70%	12,15%	12,18%	12,19%
Banskobystrický	9,78%	10,00%	10,35%	9,83%
Prešovský	11,40%	11,37%	11,39%	11,36%
Košický	11,94%	11,51%	12,21%	12,40%
Spolu	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Zdroj: MŽP SR

Na základe vývoja vzniku komunálnych odpadov v SR od roku 2002 bol lineárnou trendovou spojnicou vykonaný odhad produkcie komunálnych odpadov do roku

2020. V roku 2020 sa odhaduje produkcia komunálnych odpadov v SR na úrovni cca 2 mil. ton.

Obr. 2-3 Prognóza vzniku komunálnych odpadov v SR do roku 2020 (t)

Zdroj: MŽP SR

Nakladanie s komunálnymi odpadmi

Vysoký podiel zneškodňovania odpadov skládkovaním v komunálnej sfére je najväčším negatívom v nakladaní s odpadmi, ktorý bude potrebné zásadnými opatreniami zmeniť v prospech recyklácie a opätovného použitia odpadov. Napriek klesajúcemu trendu skládkovania komunálnych odpadov, ktoré oproti roku 2010 pokleslo o 200 tis. ton, je dynamika poklesu skládkovania nedostatočná. V roku 2013 došlo k medziročnému poklesu recyklovaných komunálnych odpadov o 25 tis. ton, čo je do budúcna neakceptovateľný stav z pohľadu nastavených cieľov, ale predovšetkým z hľadiska trvalo udržateľného

rozvoja a prechodu k recyklujúcej spoločnosti. Energeticky sa v SR každoročne zhodnotí 170 tis. ton odpadov, na čom majú dominantný podiel spaľovne odpadov v Bratislave a Košiciach. Narastajúce množstvá komunálnych odpadov zhodnotených kódmi zhodnocovania R12 a R13 poukazujú na nedostatočnú úroveň zberu dát, keďže je veľký predpoklad, že vytriedené druhy komunálnych odpadov vykázané v rámci týchto kódov mohli skončiť v recyklačnom procese, čo však nie je možné na základe súčasného informačného systému o odpadoch preukázať.

Tab. 2-6 Nakladanie s komunálnymi odpadmi v SR

Spôsob nakladania	2010	2011	2012	2013
Materiálové zhodnotenie (recyklácia) (t)	157 313,56	178 030,61	225 270,06	198 751,09
Medziročný nárast/pokles (%)	+15,23%	+13,17%	+26,53%	-11,77%
Energetické zhodnotenie (t)	170 932,28	181 547,62	164 093,29	173 660,31
Medziročný nárast/pokles (%)	+44,11%	+6,21%	-9,61%	+5,83%
Iné zhodnotenie (t)	34 600,41	62 945,77	55 621,51	112 257,79
Medziročný nárast/pokles (%)	+29,74%	+81,92%	-11,64%	+101,82%
Skládkovanie (t)	1 411 542,46	1 320 073,19	1 296 262,45	1 201 905,71
Medziročný nárast/pokles (%)	+0,07%	-6,48%	-1,80%	-7,28%
Spálenie bez energetického využitia (t)	12 346,19	3 952,21	3 839,39	0,00
Medziročný nárast/pokles (%)	-	-67,99%	-2,85%	-
Iné zneškodnenie (t)	9 625,81	9 188,13	776,61	29 031,03
Medziročný nárast/pokles (%)	+157,00%	-4,55%	-91,55%	-
Iné nakladanie (t)	12 145,34	11 252,95	1 705,74	28 822,72

Medziročný nárast/pokles (%)	-75,42%	-7,35%	-84,84%	-
Spolu (t)	1 808 508,51	1 766 990,70	1 747 568,14	1 744 429,54
Medziročný nárast/pokles (%)	+3,61%	-2,30%	-1,10%	-0,18%

Zdroj: ŠÚ SR

V troch regiónoch (Trnavský, Nitriansky a Žilinský) presahuje úroveň skládkovania komunálnych odpadov 80 %. V Trenčianskom a Prešovskom kraji je úroveň skládkovania komunálnych odpadov pod hranicou 80 %. V Košickom kraji je skládkovanie komunálnych odpadov na úrovni 50 % a najlepšie možno hodnotiť Bratislavský kraj, kde sa množstvo skládkovaných komunálnych odpadov pohybuje na úrovni 30 %. Nízky podiel skládkovania komunálnych odpadov v Bratislavskom a Košickom regióne má za

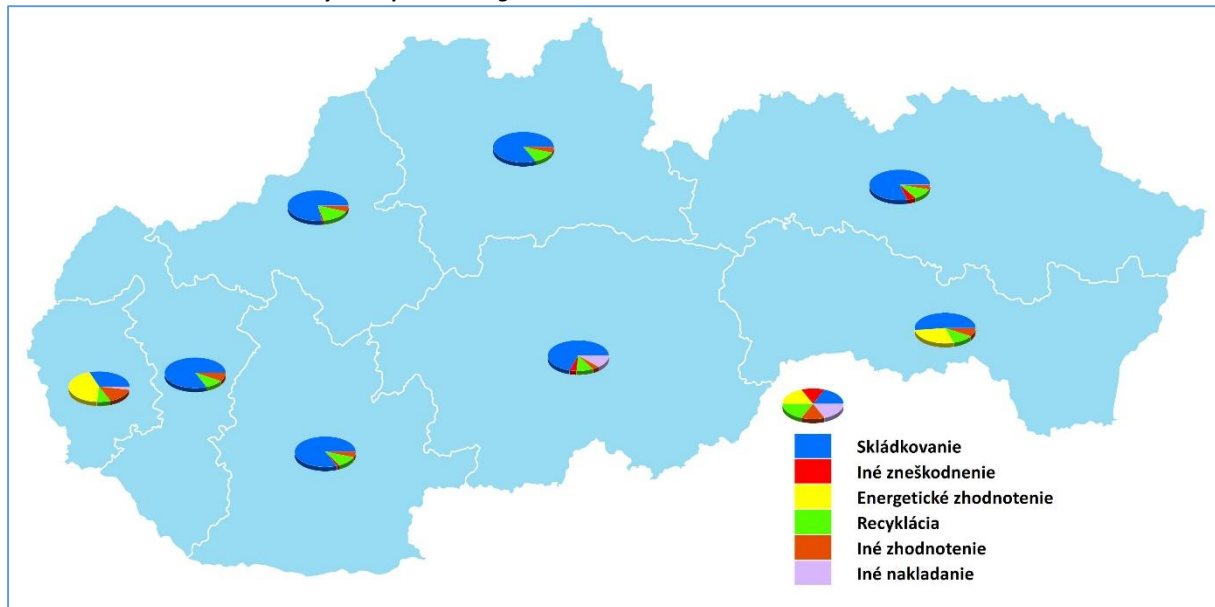
následok vysoká úroveň energetického zhodnocovania komunálnych odpadov. V Bratislavskom kraji tvorí energetické zhodnocovanie odpadov vyše 40 %, v Košickom kraji dosahuje energetické zhodnocovanie 30 %. Vo všetkých regiónoch je úroveň recyklácie na veľmi nízkej úrovni, a to len cca 10 %. Výnimkou je Trenčiansky kraj, kde recyklácia komunálnych odpadov dosiahla 16 %. Nakladanie s komunálnymi odpadmi na úrovni regiónov znázorňuje tabuľka 2-7 a obrázok 2-4.

Tab. 2-7 Nakladanie s komunálnymi odpadmi v SR podľa krajov (%)

Kraj	Skládkovanie	Iné zneškodnenie	Energetické zhodnotenie	Recyklácia	Iné zhodnotenie	Iné nakladanie
Bratislavský	32,01%	0,43%	41,02%	9,81%	14,45%	2,28%
Trnavský	82,42%	0,56%	0,34%	9,79%	6,82%	0,08%
Trenčiansky	77,26%	1,16%	0,49%	16,19%	4,78%	0,12%
Nitriansky	82,79%	1,45%	0,02%	10,63%	4,41%	0,70%
Žilinský	83,39%	0,02%	0,01%	11,82%	4,35%	0,40%
Banskobystrický	68,54%	5,16%	0,02%	11,67%	3,93%	10,68%
Prešovský	79,88%	5,80%	0,03%	10,37%	3,53%	0,39%
Košický	51,27%	0,12%	29,61%	11,77%	6,89%	0,33%

Zdroj: ŠÚ SR

Obr. 2-4 Nakladanie s komunálnymi odpadmi v regiónoch SR v roku 2013

Zdroj: MŽP SR

Triedený zber komunálnych odpadov

Účelom rámcovej smernice o odpade je priblíženie sa k „recyklujúcej spoločnosti“, ktorá sa snaží predchádzať vzniku odpadu a využívať odpad ako surovínový zdroj. V siedmom environmentálnom akčnom programe EÚ sa hovorí, že s odpadom sa bude zaobchádzať ako so zdrojom, zníži sa vytváranie odpadu na obyvateľa v absolútnych hodnotách, energetické zhodnocovanie sa obmedzí na nerecyklovateľné materiály a efektívne sa odstráni skládkovanie odpadu, ktorý možno recyklovať a kompostovať. Okrem iného sa ďalej uvádza, že bude zabezpečené vykonávanie právnych predpisov EÚ v oblasti odpadu v plnom rozsahu. To bude zahŕňať uplatňovanie hierarchie spôsobov nakladania s odpadom (s dôrazom na predchádzanie vzniku odpadu) a účinné využívanie trhových nástrojov a opatrení.

Členské štáty (ČŠ) musia prijať opatrenia na podporu recyklácie vysokej kvality a s týmto cieľom zriadia systémy triedeného zberu podľa toho, kde to bude technicky, environmentálne a hospodársky praktické a vhodné, aby sa splnili potrebné kvalitatívne normy pre príslušné oblasti recyklácie. Do roku 2015 bolo

povinnosťou ČŠ zaviesť triedený zber minimálne pre papier, kov, plast a sklo. Okrem toho stanovila rámcová smernica o odpade povinnosť pre ČŠ prijať opatrenia na podporu triedeného zberu biologického odpadu s cieľom vykonávať kompostovanie a digesciu biologického odpadu.

Triedený zber komunálnych odpadov v SR

V SR je povinnosť zaviesť triedený zber komunálnych odpadov ustanovená od roku 2004 s prechodným obdobím do roku 2010. Povinnosť obce zaviesť triedený zber pre biologicky rozložiteľné odpady bola zrušená a opätovne prijatá, čo prinieslo veľkú neistotu pre komunálnu sféru a malo čiastočný negatívny vplyv na celkové smerovanie odpadového hospodárstva. V súčasnosti platí v SR povinnosť pre obec zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy, sklo a biologicky rozložiteľné komunálne odpady okrem tých, ktorých pôvodcom je prevádzkovateľ kuchyne. Napriek tomu možno triedený zber komunálnych odpadov hodnotiť

ako nedostatočný a mnoho obcí si túto povinnosť neplní v zmysle stanovenej zákonnej povinnosti. Pre úplnosť je potrebné dodať, že povinnosti zaviesť triedený zber biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov konkuruje okruh výnimiek z plnenia tejto povinnosti, ktoré v konečnom dôsledku negatívne vplyvajú na zavádzanie triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov v obciach.

Triedený zber a cieľ recyklácie

V zmysle požiadaviek rámcovej smernice o odpade v súvislosti s cieľom dosiahnuť do roku 2020 úroveň recyklácie komunálnych

odpadov 50 %, je potrebné vytvoriť účinný systém triedeného zberu minimálne pre nasledovné druhy komunálnych odpadov: papier a lepenka, sklo, plasty, kovy, biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad, biologicky rozložiteľný kuchynský odpad, jedlé oleje a tuky, drevo, elektroodpad, použité batérie a akumulátory, textil a šatstvo. Pre účely sledovania trendov triedeného zberu sú jednotlivé druhy odpadov zaradené do 5 prúdov: „klasické zložky“ triedeného zberu (papier, plasty, sklo, kovy), biologicky rozložiteľné komunálne odpady (odpady zo záhrad, kuchynské odpady, jedlé oleje a tuky a drevo), elektroodpad, použité batérie a akumulátory, šatstvo a textil.

Tab. 2-8 Vývoj triedeného zberu zložiek komunálnych odpadov v SR

Druh/prúd odpadu	2010	2011	2012	2013
Papier a lepenka (t)	48 163,33	44 718,66	58 924,82	64 021,61
Medziročný nárast/pokles (%)	+7,43%	-7,15%	+31,77%	+8,65%
Sklo (t)	42 643,35	49 696,04	48 551,55	48 890,20
Medziročný nárast/pokles (%)	+10,71%	+16,54%	-2,30%	+0,70%
Plasty (t)	22 788,83	25 166,94	28 314,62	29 009,58
Medziročný nárast/pokles (%)	+15,19%	+10,44%	+12,51%	+2,45%
Kovy (t)	10 006,77	13 605,48	12 247,77	5 208,86
Medziročný nárast/pokles (%)	-10,14%	+35,96%	-9,98%	-57,47%
Spolu (4 „klasické zložky“) (t)	123 602,61	133 187,32	148 039,18	147 130,37
Medziročný nárast/pokles (%)	+8,17%	+7,75%	+11,15%	-0,61%
Biologicky rozložiteľný odpad (t)	99 206,17	94 096,77	101 971,99	105 500,56
Medziročný nárast/pokles (%)	+19,88%	-5,15%	+8,37%	+3,46%
Elektroodpad ¹⁾ (t)	6 934,95	7 858,82	7 764,47	7 850,44

Medziročný nárast/pokles (%)	-9,40%	+13,32%	-1,20%	+1,11%
Použité batérie a akumulátory ²⁾ (t)	318,93	211,05	427,77	488,50
Medziročný nárast/pokles (%)	-32,83%	-33,83%	+102,69%	+14,20%
Šatstvo a textil (t)	264,62	447,88	951,14	1 385,32
Medziročný nárast/pokles (%)	-16,49%	+69,25%	+112,36%	+45,65%
Spolu všetky zložky (t)	230 327,14	235 801,66	259 155,76	262 355,37
Medziročný nárast/pokles (%)	+12,10%	+2,38%	+9,90%	+1,23%

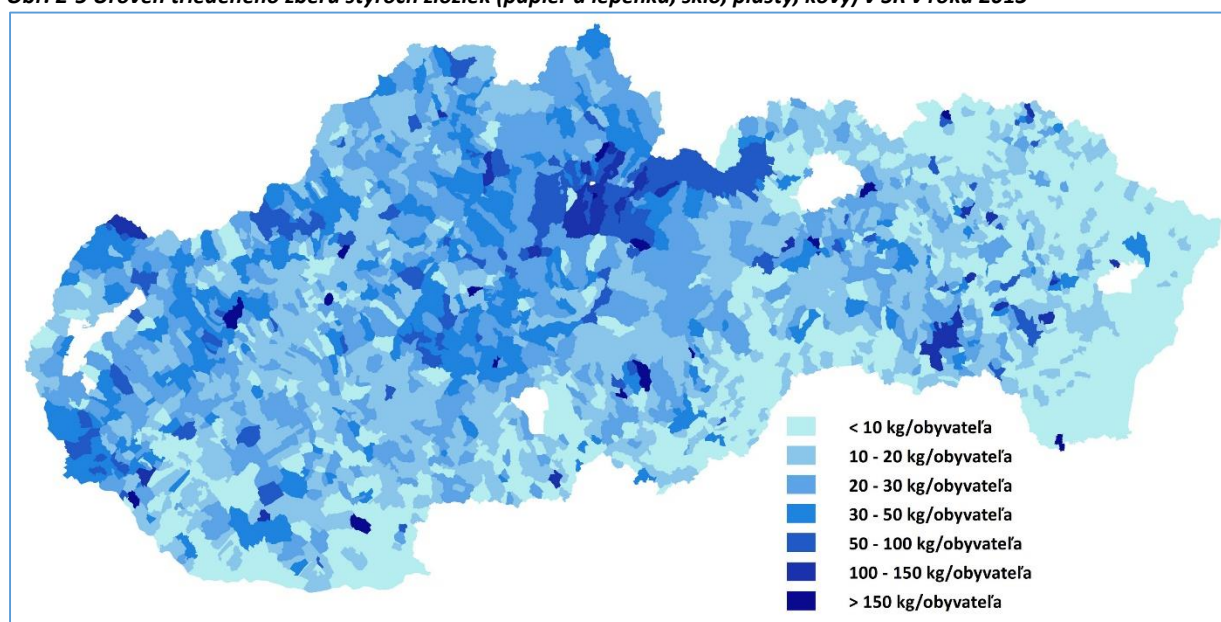
¹⁾Zahŕňa len elektroodpad z domácností vykázaný obcami (nezahŕňa odpad z domácností vyzbieraný v rámci späťného odberu)

²⁾Zahŕňa len prenosné batérie a akumulátory vykázané obcami (nezahŕňa prenosné batérie a akumulátory vyzbierané v rámci späťného zberu)

Pri započítaní vytriedených množstiev typických zložiek komunálnych odpadov, vytriedil jeden obyvateľ SR v roku 2013 27 kg komunálnych odpadov. Pokiaľ zohľadníme všetky tzv. „suché“ zložky komunálnych odpadov, ktoré sú recyklovateľné, vytriedil jeden obyvateľ SR v roku 2013 48 kg komunálnych odpadov. Na splnenie cieľa recyklácie sa úroveň triedeného zberu musí pohybovať minimálne na úrovni 150-170 kg vytriedených zložiek na obyvateľa, čo bude do

roku 2020 veľmi náročné splniť. Zvýšenie miery triedeného zberu si bude vyžadovať zefektívnenie zberu všetkých vytriediteľných zložiek komunálnych odpadov, osobitne však biologicky rozložiteľných odpadov, kde je úroveň triedeného zberu na veľmi nízkej úrovni, napriek potenciálu a obsahu biologicky rozložiteľných odpadov v zmesovom komunálnom odpade. Úroveň triedeného zberu štyroch zložiek komunálnych odpadov v SR v roku 2013 je znázornený na obrázku 2-5.

Obr. 2-5 Úroveň triedeného zberu štyroch zložiek (papier a lepenka, sklo, plasty, kovy) v SR v roku 2013

Zdroj: MŽP SR

Zloženie komunálneho odpadu a potenciál triedeného zberu

Tab. 2-9 Odhadovaný potenciál triedeného zberu pre jednotlivé zložky komunálnych odpadov

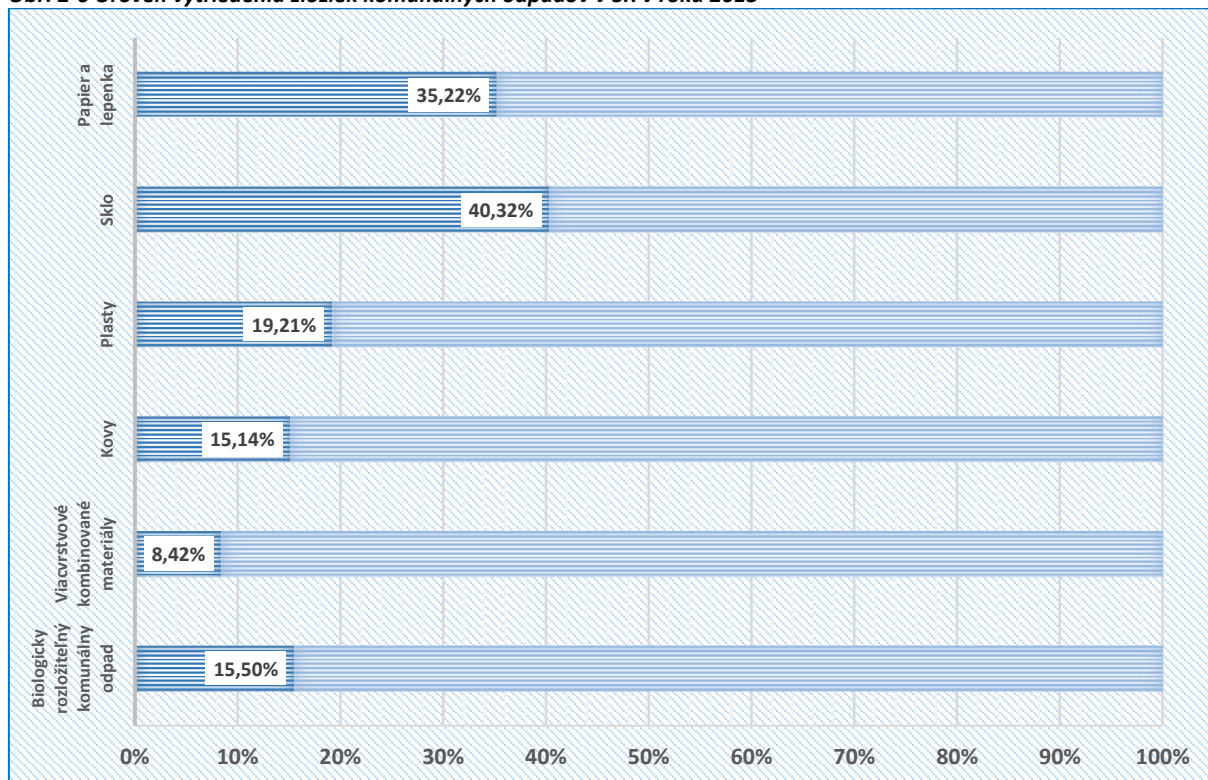
Zložka	Množstvo (t)
Papier a lepenka	177 508
Sklo	121 268
Plasty	151 002
Kovy	34 394
Viacvrstvové kombinované materiály	17 845
Biologicky rozložiteľný komunálny odpad	679 458
Spolu:	1 181 475

Zdroj: MŽP SR, Priatelia Zeme – SPZ

Dosiahnutie vysokej miery recyklácie komunálneho odpadu vyžaduje implementáciu intenzívnych a efektívnych systémov triedeného zberu v závislosti od miestnych podmienok, stupňa urbanizácie, hustoty obyvateľstva a zloženia komunálneho odpadu, ktorý sa v jednotlivých regiónoch môže značne odlišovať. Pravidelné analýzy zloženia komunálneho odpadu budú pre posúdenie efektivity a potenciálu recyklovateľných zložiek nevyhnutné. Za týmto účelom bude potrebné stanoviť jednotnú metodiku pre spôsob zisťovania zloženia komunálneho odpadu. Súčasná analýza zloženia komunálneho odpadu

sa značne líšia a sú založené na posudzovaní rôznych parametrov, ktoré mnohokrát nie sú pre účely posúdenia potenciálu materiálového zloženia komunálnych odpadov použiteľné. Je dôležité rozlišovať medzi zložením komunálneho odpadu a zložením zmesového komunálneho odpadu, ktoré sú reprezentatívnymi ukazovateľmi celkového nakladania s komunálnym odpadom v príslušnej obci alebo regióne. Účinný triedený zber musí znamenať celkový pokles vzniku zmesového komunálneho odpadu, čo má za následok aj zmenu zloženia zmesového komunálneho odpadu. Analýzy zloženia zmesového komunálneho odpadu vykonáva od roku 2005 každoročne v rôznych samosprávach mimovládna organizácia Priatelia Zeme – SPZ. Analýzy boli vykonané pre komplexnú bytovú výstavbu (KBV) a individuálnu bytovú výstavbu (IBV). Na základe vykonaných prieskumov o zložení zmesového komunálneho odpadu a súčasnej úrovni triedeného zberu komunálnych odpadov bol stanovený potenciál triedeného zberu pre šesť zložiek komunálnych odpadov – papier a lepenka, sklo, plasty, kovy, viacvrstvové kombinované materiály a biologicky rozložiteľné komunálne odpady. Potenciál triedeného zberu jednotlivých zložiek komunálnych odpadov je uvedený v tabuľke 2-9. Úroveň vytriedenia jednotlivých zložiek v roku 2013 uvádza obrázok 2-6.

Obr. 2-6 Úroveň vytriedenia zložiek komunálnych odpadov v SR v roku 2013

Zdroj: MŽP SR

Z grafu je zrejmé, že najvyššiu úroveň vytriedenia z komunálneho odpadu dosiahli v roku 2013 odpady zo skla, a to viac ako 40 %. Druhou najvytriedenejšou zložkou z komunálneho odpadu bol papier a lepenka, a to 35 %. 19 %-tnú úroveň vytriedenia dosiahli plasty. Kovy sú špecifická komodita komunálnych odpadov, keďže ich prevažná časť je odovzdávaná fyzickými osobami priamo do zberní a výkupní, čím sa tieto údaje

dostávajú mimo výkazníctvo sledované ŠÚ SR. V komunálnom odpade tak zostávajú prevažne kovové obaly. Biologicky rozložiteľný komunálny odpad predstavuje najväčšiu zložku komunálnych odpadov a zároveň je svojim charakterom najviac sledovanou zložkou z pohľadu obmedzovania jeho skládkovania. Úroveň jeho vytriedenia dosiahla v roku 2013 len cca 15 %.

2.1.3. Biologicky rozložiteľné komunálne odpady

Biologicky rozložiteľné komunálne odpady sú všetky druhy biologicky rozložiteľných odpadov, ktoré je možné zaradiť do skupiny 20 Komunálne odpady podľa Katalógu odpadov. Medzi triedené zložky biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov zaraďujeme podľa Katalógu odpadov a Stratégie obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na

skládky odpadov, nasledovné druhy komunálnych odpadov:

- Papier a lepenka (vrátane obalov z papiera a lepenky)
- Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad
- Jedlé oleje a tuky

- Drevo (vrátane obalov z dreva)
- „Zelený“ biologicky rozložiteľný odpad
- Odpady z trhovísk

Dlhoročným sledovaním štatistických ukazovateľov triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov možno konštatovať jeho pozitívny trend. Podobne ako

pri ostatných triedených zložkách komunálneho odpadu bude potrebné efektívitu triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov výrazne intenzifikovať, a to najmä za účelom dosiahnutia cieľov v oblasti znižovania množstva biologicky rozložiteľných odpadov zneškodňovaných skládkovaním.

Tab. 2-10 Vývoj triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov v SR

Kód odpadu	Druh odpadu	2010	2011	2012	2013
200101	Papier a lepenka (t)	48 163,33	44 718,66	58 924,82	64 021,61
	Medziročný nárast/pokles (%)	+7,43%	-7,15%	+31,77%	+8,65%
200108	Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad (t)	1 527,91	1 612,76	2 127,22	2 838,16
	Medziročný nárast/pokles (%)	-12,43%	+5,55%	+31,90%	+33,42%
200138	Drevo (t)	1 555,95	1 676,93	2 459,08	3 512,35
	Medziročný nárast/pokles (%)	+75,96%	+7,78%	+46,64%	+42,83%
200125	Jedlé oleje a tuky (t)	12,24	60,90	69,17	288,64
	Medziročný nárast/pokles (%)	-7,13%	+397,55%	+13,58%	+317,29%
200201	Zelený biologicky rozložiteľný odpad (t)	94 027,11	89 276,41	95 894,02	98 167,56
	Medziročný nárast/pokles (%)	+13,62%	-5,05%	+7,41%	+2,37%
200302	Odpad z trhovísk (t)	2 083	1 470	1 423	694
	Medziročný nárast/pokles (%)	+63,86%	-29,44%	-3,22%	-51,22%
Spolu (t)		147 370,27	138 819,42	160 898,12	169 526,22
	Medziročný nárast/pokles (%)	+12,07%	-5,80%	+15,90%	+5,36%

Zdroj: ŠÚ SR

Okrem odpadov, ktoré spĺňajú definíciu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, sú v Katalógu odpadov druhy, ktoré napriek tomu, že ich nie je možné zaradiť ako samostatné biologicky rozložiteľné odpady, obsahujú vysoký podiel biologicky

rozložiteľných odpadov, resp. organickej zložky a v zmysle cieľov smernice o skládkach odpadu je potrebné obmedzenie ich skládkovania. Pre účely výpočtu plnenia cieľov obmedzovania skládkovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov je potrebné počítať aj

so zmesovým komunálnym odpadom, predovšetkým z dôvodu, že značný podiel zmesového komunálneho odpadu je zhodnocovaný energeticky, v existujúcich spaľovniach komunálnych odpadov.

Smernica Rady 1999/31/ES o skládkach odpadov stanovila ČŠ EÚ podľa čl. 5 povinnosť vypracovať najneskôr do dvoch rokov odo dňa ustanoveného v čl. 18(1) smernice národné stratégie pre realizáciu redukcie množstva biologicky rozložiteľného odpadu smerujúceho na skládky odpadov a túto stratégiu oznámiť Európskej komisii. Stratégia stanovuje nasledovné ciele:

- a) najneskôr do piatich rokov odo dňa ustanoveného v článku 18(1) sa množstvo biodegradovateľného komunálneho odpadu idúceho na skládky odpadov musí znížiť na 75 % celkového množstva (hmotnosti) biodegradovateľného komunálneho odpadu vyprodukovaného v roku 1995 alebo v poslednom roku pred rokom 1995, za ktorý sú k dispozícii štandardizované údaje Eurostat;
- b) najneskôr do ôsmich rokov odo dňa ustanoveného v článku 18(1) sa množstvo biodegradovateľného komunálneho odpadu idúceho na skládky musí znížiť na 50 % celkového množstva (hmotnosti)

biodegradovateľného komunálneho odpadu vyprodukovaného v roku 1995 alebo v poslednom roku pred rokom 1995, za ktorý sú k dispozícii štandardizované údaje Eurostat;

- c) najneskôr do 15 rokov odo dňa ustanoveného v článku 18(1) sa množstvo biodegradovateľného komunálneho odpadu idúceho na skládky musí znížiť na 35 % celkového množstva (hmotnosti) biodegradovateľného komunálneho odpadu vyprodukovaného v roku 1995 alebo v poslednom roku pred rokom 1995, za ktorý sú k dispozícii štandardizované údaje Eurostat.

Podľa pôvodnej analýzy uvedenej v Stratégii obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov vzniklo v roku 1995 v SR 695 000 ton biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov. Na základe komunikácie s Európskou komisiou bol tento údaj prehodnotený a bolo stanovené, že východisková hodnota množstva vzniknutých biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov v SR bola v roku 1995 na úrovni 944 000 ton. V zmysle uvedeného sú ciele obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov kvantifikované v tabuľke 2-11.

Tab. 2-11 Kvantifikovanie cieľov smernice 1999/31/ES pre obmedzovanie skládkovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov

1995	Východiskový rok a množstvo vzniknutého BRKO	944 000
Rok	Cieľ	Množstvo BRKO, ktoré sa môže uložiť na skládky odpadov (v tonách)
2010	75%	708 000
2013	50%	472 000
2020	35%	330 400

Zdroj: MŽP SR

Vývoj plnenia cieľov Stratégie obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov znázorňuje obrázok 2-7. SR neplní ciele smernice 1999/31/ES v oblasti obmedzovania skládkovania biologicky rozložiteľných odpadov. Cieľ pre rok 2010 bol podľa výpočtov plnenia cieľov dosiahnutý v roku 2011 a cieľ pre rok 2013 nebol splnený, na skládky sa uložilo o 17 % viac BRKO ako sa

zaviazalo SR voči EÚ. Neplnenie cieľov smernice odráža nízku úroveň triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov. Pre splnenie cieľa v roku 2020 bude dôsledná intenzifikácia triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov jedným z hlavných cieľov odpadového hospodárstva.

Obr. 2-7 Vývoj obmedzovania skládkovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov

Zdroj: MŽP SR

2.1.4. Biologicky rozložiteľné priemyselné odpady

Biologicky rozložiteľné odpady, ktoré tvoria významnú časť celkového vzniku odpadov je potrebné rozdeliť na dve základné skupiny – komunálne biologicky rozložiteľné odpady a biologicky rozložiteľné odpady, ktoré nespĺňajú definíciu komunálnych odpadov, ale spĺňajú definíciu biologicky rozložiteľných odpadov –

priemyselné biologicky rozložiteľné odpady. Analýza vzniku a nakladania s biologicky rozložiteľnými komunálnymi odpadmi je uvedená v rámci časti 2.1.3 Biologicky rozložiteľné komunálne odpady. Táto časť je venovaná len priemyselným biologicky rozložiteľným odpadom bez čistiarenských

kalov. Z dlhodobého sledovania možno konštatovať klesajúci trend vzniku priemyselných biologicky rozložiteľných odpadov. Zásadný pokles bol zaznamenaný v roku 2013, a to v dôsledku legislatívnej úpravy, ktorá vyčlenila zo zákona o odpadoch hnoj, slamu alebo iný prírodný

poľnohospodársky alebo lesnícky materiál, ktorý nevykazuje nebezpečné vlastnosti a používa sa v poľnohospodárstve, v lesníctve alebo na výrobu energie z tohto materiálu procesmi alebo spôsobmi, ktoré nepoškodzujú životné prostredie ani neohrozujú zdravie ľudí.

Tab. 2-12 Vznik a nakladanie s priemyselnými biologicky rozložiteľnými odpadmi za roky 2010-2013 (t)

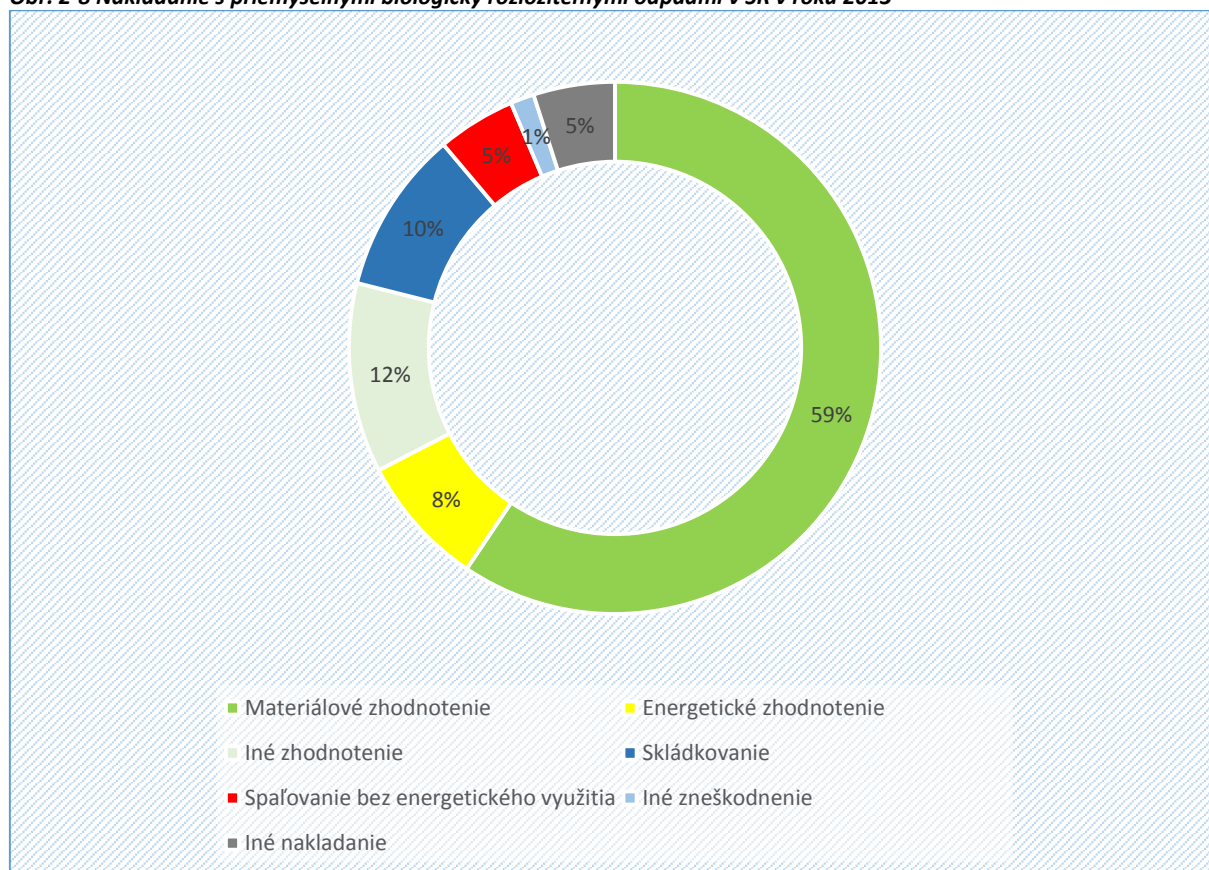
Nakladanie	2010	2011	2012	2013
Materiálové zhodnotenie	798 473,32	1 280 903,64	901 371,90	504 087,73
Energetické zhodnotenie	67 749,54	77 067,01	61 628,41	67 806,12
Iné zhodnotenie	123 861,86	137 823,89	133 200,14	97 806,42
Skládkovanie	45 813,51	32 411,55	85 875,16	84 206,57
Spaľovanie bez energetického využitia	6 922,79	13 616,74	33 309,84	40 388,82
Iné zneškodnenie	23 727,74	42 928,70	58 196,96	12 235,48
Iné nakladanie	119 321,07	45 041,30	29 144,92	42 015,40
Spolu	1 185 869,82	1 629 792,83	1 302 727,32	848 546,54

Zdroj: MŽP SR

Všeobecne možno hodnotiť nakladanie s priemyselnými biologicky rozložiteľnými odpadmi ako uspokojivé a v porovnaní s komunálnymi biologicky rozložiteľnými odpadmi ako veľmi dobré. V roku 2013 dosiahlo materiálové zhodnocovanie priemyselných biologicky rozložiteľných odpadov takmer 60 %, energetické

zhodnocovanie tvorilo 8 % a zneškodňovanie skládkovaním 8 %. Trend v zhodnocovaní priemyselných biologicky rozložiteľných odpadov možno očakávať aj do budúcnosti, z dôvodu nárastu počtu zariadení na ich spracovanie, predovšetkým bioplynových staníc, ktoré sú schopné spracovať širokú škálu druhov biologicky rozložiteľných odpadov.

Obr. 2-8 Nakladanie s priemyselnými biologicky rozložiteľnými odpadmi v SR v roku 2013

Zdroj: MŽP SR

2.1.5. Papier a lepenka

Papier a lepenka sa významnou mierou podieľa na celkovej tvorbe odpadov. Podľa viacerých štúdií sa podiel papiera a lepenky v odpade pohybuje na úrovni 15-20 %. Za účelom sledovania celého prúdu odpadov sú do papiera a lepenky započítané aj množstvá odpadov z obalového papiera a lepenky ako aj množstvá z triedeného zberu komunálnych odpadov. Priemerne vznikne v SR 240 tis. ton

odpadov z papiera a lepenky, pričom možno pozorovať stúpajúci trend vyzbieraných množstiev. Zvyšovanie množstiev odpadu z papiera a lepenky súvisí so zvyšovaním úrovne triedeného zberu. V roku 2013 množstvá odpadov z papiera a lepenky z triedeného zberu komunálnych odpadov dosiahli úroveň 64 tis. ton, čo je 24 %-ný podiel z celkového vzniku.

Tab. 2-13 Vznik a nakladanie s odpadmi z papiera a lepenky v SR za roky 2010-2013 (t)

Nakladanie	2010	2011	2012	2013
Materiálové zhodnotenie	111 108,37	114 215,02	115 669,82	117 486,70
Energetické zhodnotenie	2 049,66	1 940,33	433,89	811,16
Iné zhodnotenie	107 100,57	93 316,73	122 900,89	135 817,40

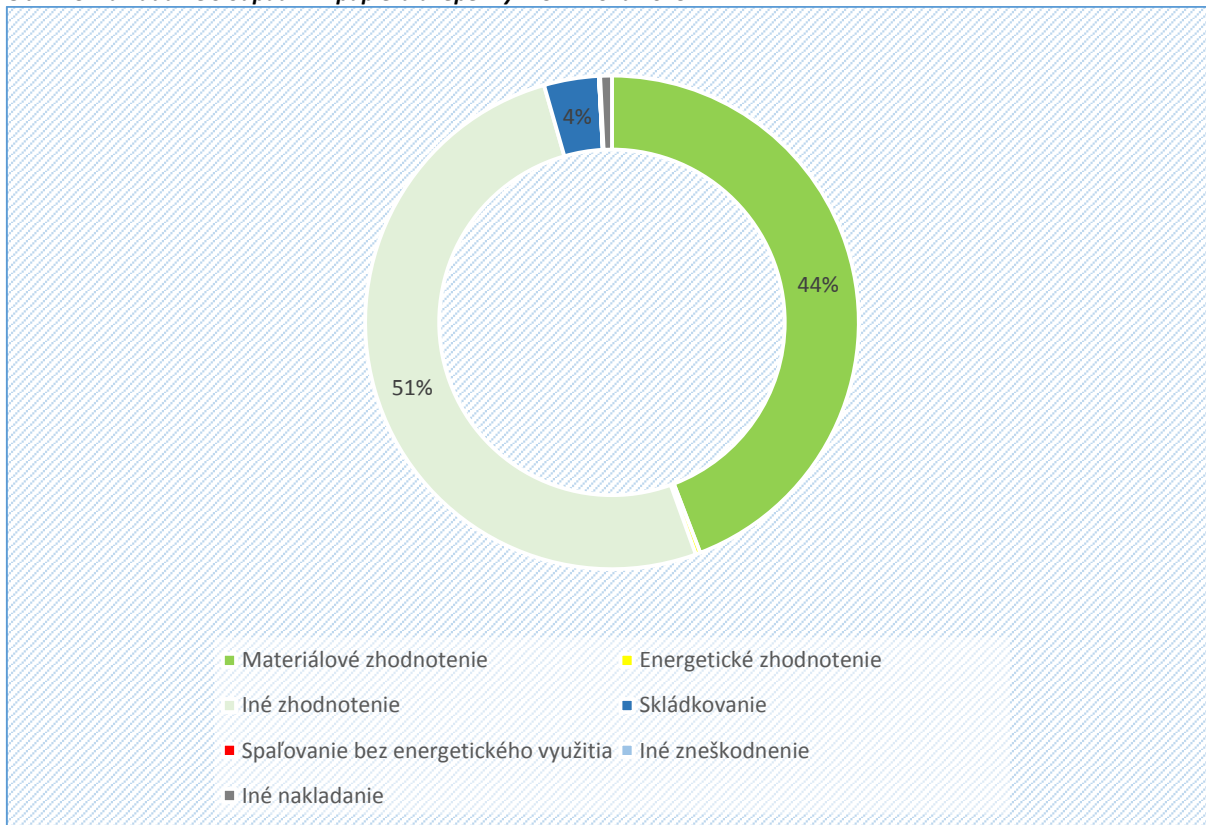
Skládkovanie	7 938,42	7 339,35	5 807,83	9 566,10
Spaľovanie bez energetického využitia	92,44	59,35	145,07	11,12
Iné zneškodnenie	211,86	379,69	179,73	198,53
Iné nakladanie	546,50	8 844,53	8 822,50	2 036,76
Spolu	229 047,81	226 094,99	253 959,73	265 927,76

Zdroj: MŽP SR

V oblasti nakladania s odpadom z papiera a lepenky prevláda dlhodobo materiálové zhodnotenie. V roku 2013 bolo recyklovaných 44 % vzniknutých odpadov z papiera a lepenky. Vysoký podiel nakladania s odpadovým papierom a lepenkou bol vykázaný činnosťami R12 a R13. Tieto činnosti sa na celkovom

nakladaní podieľajú 51 %. Činnosť R12 zahŕňa všetky druhy úpravy odpadov, v prípade odpadu z papiera a lepenky sa jedná predovšetkým o triedenie a lisovanie za účelom jeho ďalšej prepravy a zhodnotenia. Na skládky odpadov bolo uložených len 4 % vzniknutých odpadov z papiera a lepenky.

Obr. 2-9 Nakladanie s odpadmi z papiera a lepenky v SR v roku 2013

Zdroj: MŽP SR

2.1.6. Sklo

Ročne vznikne v SR v priemere 85 tis. ton odpadov zo skla. Z celkového množstva odpadov zo skla tvoria podľa údajov ŠÚ SR až 55 % odpady z triedeného zberu komunálnych odpadov. 26 % sa na celkovom vzniku odpadov zo skla podieľa druh odpadu 10 11 03 Odpadové vlákňité materiály na báze skla. V rámci sledovania vzniku odpadových obalov zo skla možno pozorovať výrazný rozdiel medzi údajmi vykázanými pôvodcami odpadov v rámci systému RISO a údajmi z hlásení

povinných osôb a oprávnených organizácií. Zvýšenie množstiev vzniknutých odpadov zo skla možno podobne ako pri ostatných komoditách očakávať so zefektívňovaním triedeného zberu komunálnych odpadov v obciach. Pokiaľ by bol zefektívnený triedený zber komunálnych odpadov a zvýšená úroveň triedeného zberu odpadového skla o 50-70 tis. ton, bude potrebné kapacitné možnosti zhodnocovania odpadového skla v SR prehodnotiť.

Tab. 2-14 Vznik a nakladanie s odpadmi zo skla v SR za roky 2010-2013 (t)

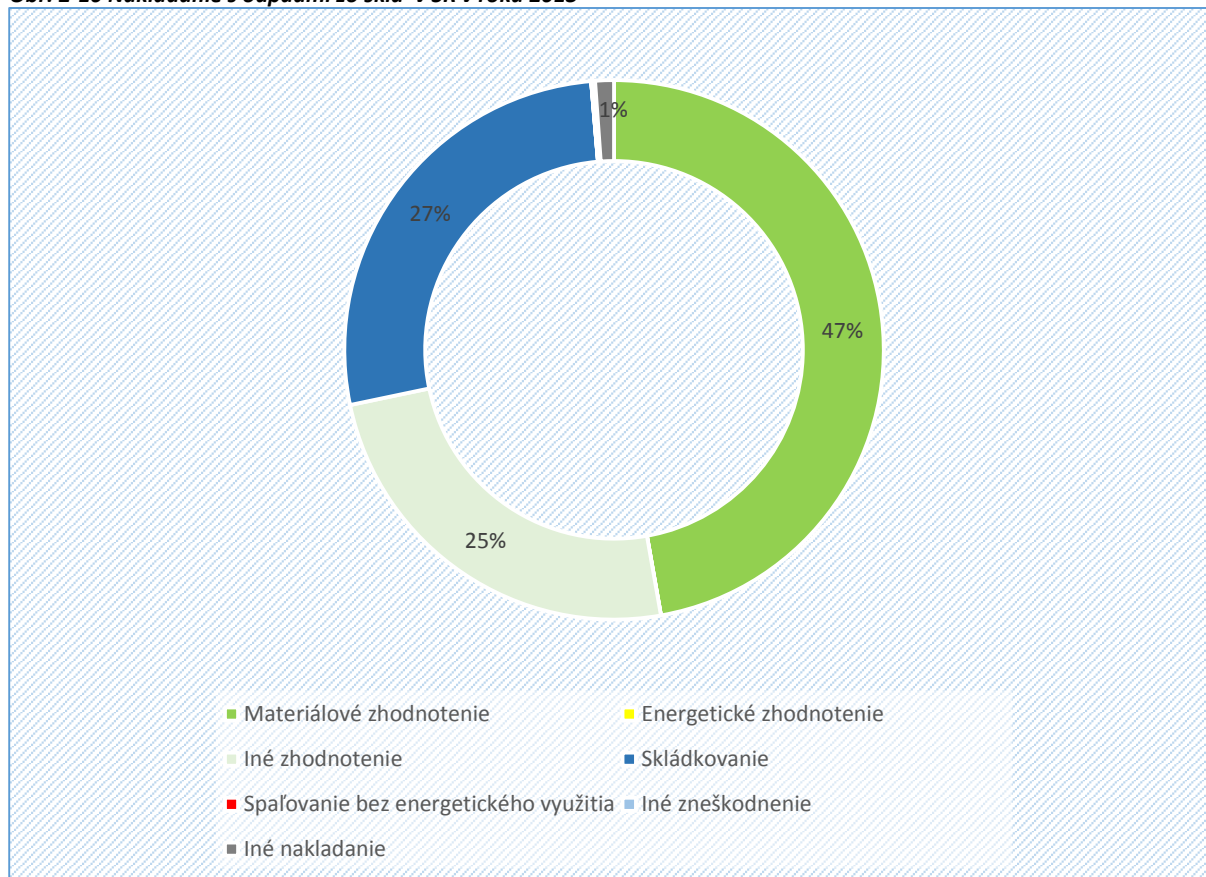
Nakladanie	2010	2011	2012	2013
Materiálové zhodnotenie	44 063,62	48 695,51	53 606,15	41 952,11
Energetické zhodnotenie	14,20	5,41	0,48	0,00
Iné zhodnotenie	14 146,21	15 748,15	6 454,72	21 772,17
Skládkovanie	28 702,70	18 429,23	20 453,48	23 923,93
Spaľovanie bez energetického využitia	2,96	9,72	0,54	0,12
Iné zneškodnenie	135,49	160,01	36,31	205,89
Iné nakladanie	898,36	682,04	230,50	996,38
Spolu	87 963,54	83 730,06	80 782,18	88 850,60

Zdroj: MŽP SR

Recyklácia odpadov zo skla dosiahla v roku 2013 úroveň 47 %. Pri započítaní ostatných kódov zhodnocovania dosahuje zhodnocovanie odpadov zo skla úroveň 72 %. Negatívom však je vysoký podiel zneškodňovania odpadov zo skla skládkovaním, čo bude potrebné v nasledujúcom období výrazne obmedziť. V roku 2013 bolo uložením na skládky odpadov

zneškodnených až 27 % odpadov zo skla. V SR sú v súčasnosti vybudované dostatočné spracovateľské kapacity na odpadové sklo. Jediným recyklačným zariadením na území SR je spoločnosť Vetropack, s.r.o., Nemšová. Postavenie tejto spoločnosti, ako jediného zariadenia na zhodnocovanie odpadového skla v SR, je v systéme odpadového hospodárstva dominantné.

Obr. 2-10 Nakladanie s odpadmi zo skla v SR v roku 2013

Zdroj: MŽP SR

2.1.7. Plasty

V rámci sledovania spôsobov nakladania s odpadmi z plastov sú podobne ako pri odpadoch z papiera započítané do celkového vzniku odpadov z plastov aj obaly z plastov a plasty z triedeného zberu komunálnych odpadov. Priemerne vzniká ročne v SR 120 tis. ton plastových odpadov. Vznik plastových

odpadov má stúpajúci trend. Najväčšie zastúpenie (až 35 %) plastových odpadov tvorí druh odpadov 07 02 13. 29 %-né zastúpenie v celkovom vzniku odpadov z plastov tvoria obaly. Plasty z triedeného zberu komunálnych odpadov sa na celkovom vzniku plastových odpadov podieľajú 21 %.

Tab. 2-15 Vznik a nakladanie s odpadmi z plastov v SR za roky 2010-2013 (t)

Nakladanie	2010	2011	2012	2013
Materiálové zhodnotenie	52 360,59	73 931,90	57 128,10	53 855,95
Energetické zhodnotenie	2 755,91	835,84	1 010,33	2 093,58
Iné zhodnotenie	26 276,65	30 730,27	31 717,87	51 418,12

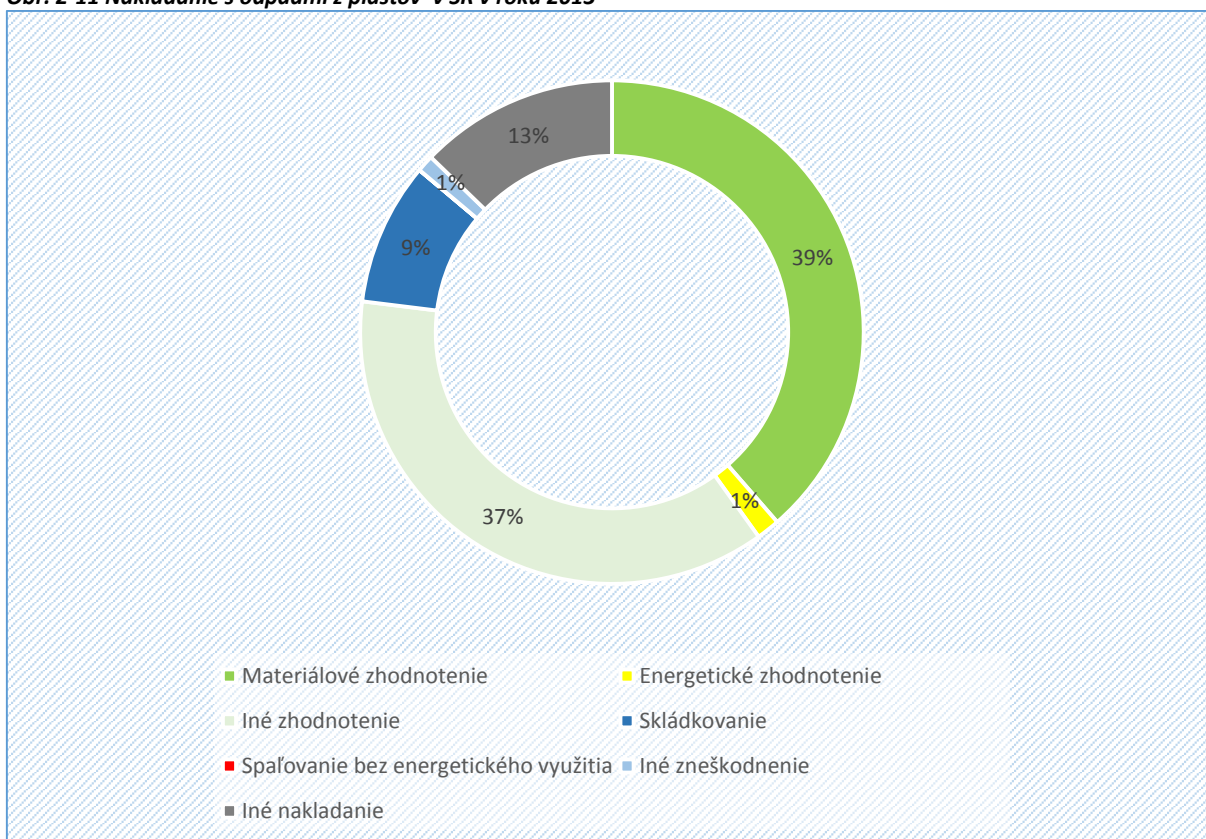
Skládkovanie	23 728,32	13 272,75	11 086,63	12 800,78
Spaľovanie bez energetického využitia	65,01	366,27	21,63	14,73
Iné zneškodnenie	2 499,97	2 742,05	2 583,46	1 514,73
Iné nakladanie	4 354,92	5 068,10	4 941,31	17 822,07
Spolu	112 041,37	126 947,19	108 489,32	139 519,96

Zdroj: MŽP SR

Materiálové zhodnocovanie bol hlavný spôsob nakladania s plastovými odpadmi v SR v roku 2013. Na celkovom nakladaní s odpadmi z plastov sa podieľalo 39 %. Druhý najrozšírenejší spôsob nakladania s odpadmi z plastov je iné zhodnocovanie, t. j. zhodnocovanie odpadov činnosťami R12 a R13. Nakladanie s plastovými odpadmi činnosťami R12 a R13 bolo v roku 2013 najväčšie za sledované obdobie a výrazne presiahlo 4-ročný

priemer. Najviac plastových odpadov bolo recyklovaných v roku 2011, až takmer 74 tis. ton. Priemerne je ročne materiálovo zhodnocovaných 60 tis. ton plastových odpadov. Uložením na skládku odpadov bolo zneškodnených 9 % odpadov z plastov. Výraznejšie sa na celkovom nakladaní podieľa iné nakladanie s plastovými odpadmi, a to najmä zhromažďovanie.

Obr. 2-11 Nakladanie s odpadmi z plastov v SR v roku 2013

Zdroj: MŽP SR

Recykláciou plastových odpadov sa na Slovensku v súčasnosti zaoberá niekoľko zariadení na zhodnocovanie odpadov od malých zariadení spracovávajúcich ročne niekoľko desiatok ton plastových odpadov až po veľké zariadenia celoslovenského významu, spracávajúce alebo schopné spracovať plastové odpady rádovo v tisíckach až desaťtisíckach ton ročne. V SR možno sieť koncových recyklačných zariadení (R3) na zhodnocovanie odpadov z plastov hodnotiť ako

predimenzovanú. Energetické zhodnocovanie plastových odpadov je v súčasnosti vykonávané v piatich cementárenských peciach. V rámci zhodnocovania plastových odpadov boli v SR vybudované prvé technologické zariadenia na katalytické chemické štiepenie plastov na nízkomolekulové olejovité produkty blízke ropným frakciám, ktoré sa pokúšajú prevádzkovatelia zariadení umiestňovať na trh ako palivo alebo ako suroviny pre chemický priemysel.

2.1.8. Železné a neželezné kovy

Odpady zo železných a neželezných kovov predstavujú svojou kvantitou jeden z najvýznamnejších prúdov odpadov. V priemere vznikne v SR ročne cca 900 tis. ton odpadov zo železných a neželezných kovov. Najväčší podiel na vzniku odpadov zo železných a neželezných kovov mal v roku 2013 druh

odpadu 17 04 05 Železo a oceľ (24 %), druhý najväčší podiel mal druh odpadu 19 01 01 Odpad zo železa a z ocele (21 %). Najväčší vznik zaznamenal tento prúd odpadu v roku 2011, kedy jeho produkcia presiahla úroveň 1 mil. ton. Najnižšia produkcia za sledované obdobie bola zaznamenaná v roku 2013.

Tab. 2-16 Vznik a nakladanie s odpadmi zo železných a neželezných kovov v SR za roky 2010-2013 (t)

Nakladanie	2010	2011	2012	2013
Materiálové zhodnotenie	514 965,72	685 476,51	677 245,80	509 154,10
Energetické zhodnotenie	62,30	0,00	16,42	328,17
Iné zhodnotenie	453 801,60	272 315,16	229 811,65	227 086,82
Skládkovanie	14 245,47	1 800,28	2 092,82	3 268,61
Spaľovanie bez energetického využitia	5,48	1,51	1,53	1,36
Iné zneškodnenie	56,55	552,55	2 077,29	260,12
Iné nakladanie	13 572,08	48 046,04	44 206,10	8 337,73
Spolu	996 709,21	1 008 192,04	955 451,59	748 436,90

Zdroj: MŽP SR

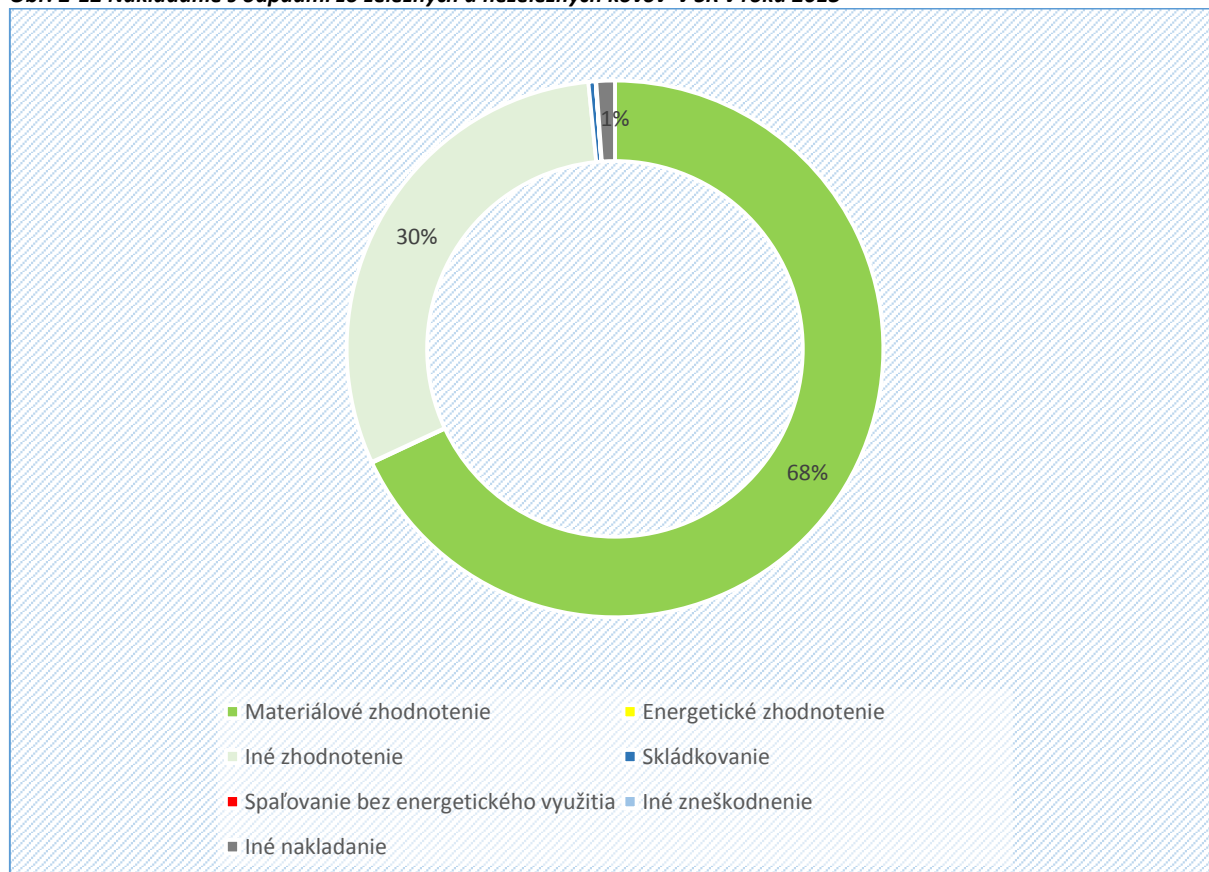
Odpady zo železných a neželezných kovov sa svojimi vlastnosťami zaraďujú medzi veľmi

dobře recyklovateľné odpady, čo preukazujú aj údaje o spôsoboch nakladania s týmito

odpadmi za sledované obdobie. V roku 2013 dosiahlo materiálové zhodnocovanie odpadov zo železných a neželezných kovov 68 %, pričom až 30 % odpadov bolo vykázaných ako zhodnotených inými činnosťami R12 a R13. Pri odpadoch zo železných a neželezných kovov osobitne platí, že aj takto vykázané odpady končia v koncových recyklačných zariadeniach

alebo sú predané ako surovina, napr. ak dosiahnu stav konca odpadu podľa Nariadenia Rady č. 333/2011 alebo nariadenie Komisie č. 715/2013. Ostatné spôsoby nakladania s odpadmi zo železných a neželezných kovov sa na celkovom nakladaní podieľajú len minimálne.

Obr. 2-12 Nakladanie s odpadmi zo železných a neželezných kovov v SR v roku 2013

Zdroj: MŽP SR

Zhodnocovaním odpadov zo železných a neželezných kovov vrátane spracovania káblových odpadov sa v SR zaoberá cca 30 subjektov. Odpady zo železných a neželezných

kovovo sú komoditou, ktorá má najhustejšiu sieť zbernú a výkupní, ktorú možno v mnohých lokalitách charakterizovať ako predimenzovanú.

2.1.9. Odpady z obalov

Obaly a odpady z obalov tvoria neoddeliteľnú súčasť spotrebiteľskej produkcie. Produkcia obalov v komodite sklo, plasty a kovy zaznamenáva pokles, v komodite papier

a lepenka bol do roku 2012 stúpajúci trend a v roku 2013 bol zaznamenaný taktiež pokles. Množstvo zhodnotených a recyklovaných odpadov z obalov bolo vypočítané na základe

údajov z hlásení povinných osôb a oprávnených organizácií. Prevažná časť vyzbieraných odpadov z obalov v komodite papier a lepenka je zhodnocovaná recykláciou mimo územia SR. Celkové množstvo zhodnotených odpadov z obalov sa skladá z množstva recyklovaných odpadov z obalov a z množstva odpadov

z obalov zhodnotených činnosťou R1 (využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom) v spaľovniach odpadov s využitím energie alebo zhodnotených v zariadeniach na spoluspaľovanie odpadov v SR.

Tab. 2-17 Vznik a nakladanie s odpadmi z obalov v rokoch 2010 - 2013

Obalový materiál	2010				2011			
	Základ pre povinnosť zberu, zhodnotenia a recyklácie	Množstvo zhodnoteného odpadu z obalov	Zhodnotenie	Recyklácia	Základ pre povinnosť zberu, zhodnotenia a recyklácie	Množstvo zhodnoteného odpadu z obalov	Zhodnotenie	Recyklácia
	t	t	%	%	t	t	%	%
Sklo	100 098	55 783	55,7	55,7	81 299	51 954	63,9	63,9
Plasty	105 779	48 668	46	45,3	106 624	57 248	53,7	49,9
Papier a lepenka	152 061	80 085	52,7	50,8	177 741	145 449	81,8	80,2
Kovy	37 106	16 569	44,6	40,6	26 857	18 388	68,4	58,3
Drevo	41 146	6 019	14,6	8,3	50 843	15 370	30,2	26,3
Obalový materiál	2012				2013			
	Základ pre povinnosť zberu, zhodnotenia a recyklácie	Množstvo zhodnoteného odpadu z obalov	Zhodnotenie	Recyklácia	Základ pre povinnosť zberu, zhodnotenia a recyklácie	Množstvo zhodnoteného odpadu z obalov	Zhodnotenie	Recyklácia
	t	t	%	%	t	t	%	%
Sklo	75 293	52 235	69,4	69,4	72 133	52 595	72,9	72,9
Plasty	104 551	64 006	61,2	57,0	97 784	60 334	61,7	55,1
Papier a lepenka	184 144	157 226	85,4	84,7	182 143	147 591	81,0	79,7
Kovy	23 585	16 005	67,9	67,8	22 788	15 715	69,0	68,9
Drevo	52 951	21 479	40,5	36,7	60 155	28 387	47,2	36,4

Zdroj: MŽP SR

2.1.10. Stavebné odpady a odpady z demolácií

Celkový vznik a nakladanie so stavebnými odpadmi a odpadmi z demolácií

Stavebné odpady a odpady z demolácií sú odpady, ktoré vznikajú v dôsledku uskutočňovania stavebných prác, zabezpečovacích prác, ako aj prác vykonávaných pri údržbe stavieb, pri úprave stavieb alebo odstraňovaní stavieb. Kvantitatívne sú stavebné odpady a odpady z demolácií najväčším prúdom odpadov.

V rokoch 2010-2013 sa ich priemerná ročná produkcia pohybovala na úrovni 2,6 mil. ton. Výraznejší pokles bol zaznamenaný v roku 2012, kedy produkcia stavebných odpadov dosiahla len cca 1,6 mil. ton. Vývoj vzniku a nakladania so stavebnými odpadmi a odpadmi z demolácií znázorňuje tabuľka 2-18.

Tab. 2-18 Vznik a nakladanie so stavebnými odpadmi a odpadmi z demolácií za roky 2010-2013 (t)

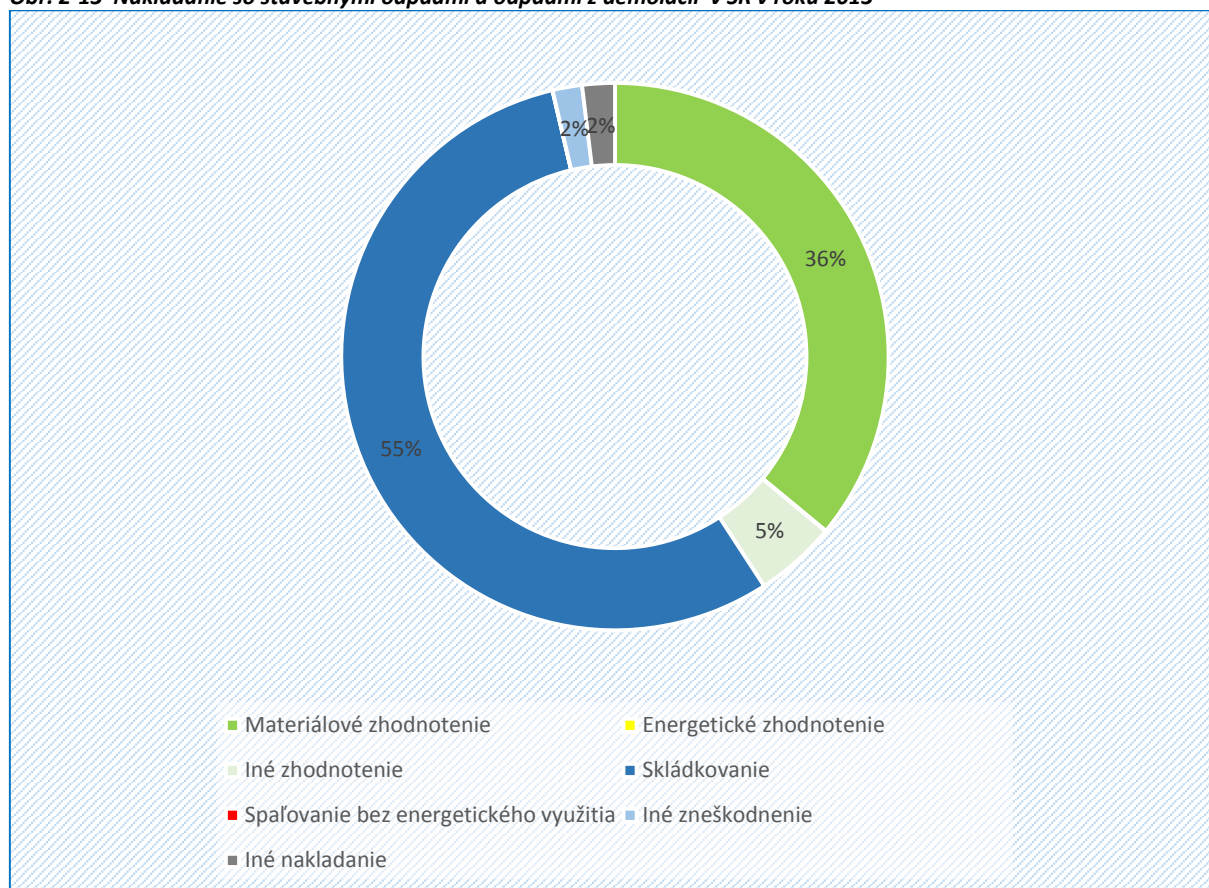
Nakladanie	2010	2011	2012	2013
Materiálové zhodnotenie	1 633 381,51	985 795,27	714 534,88	1 059 220,51
Energetické zhodnotenie	534,02	367,50	762,41	796,60
Iné zhodnotenie	400 700,73	200 100,26	146 526,77	141 428,51
Skládkovanie	633 276,52	914 600,16	659 181,61	1 633 240,81
Spaľovanie bez energetického využitia	225,46	374,53	134,64	434,08
Iné zneškodnenie	60 002,70	639 163,48	60 811,83	51 142,81
Iné nakladanie	155 639,98	242 924,51	35 055,35	56 594,21
Spolu	2 883 760,91	2 983 325,71	1 617 007,48	2 942 857,51

Zdroj: MŽP SR

Najväčší podiel na vzniku stavebných odpadov a odpadov z demolácií má každoročne výkopová zemina (17 05 06), ktorá v roku 2013 tvorila až 58 % z celkovo vzniknutých stavebných odpadov. Vysoký podiel (až 70 %) výkopovej zeminy bol v roku 2013 zneškodnený skládkovaním. Celkovo bolo na skládky odpadov uložených 55 % vzniknutých stavebných odpadov a odpadov z demolácií. Materiálovo bolo zhodnotených 36 %

vzniknutých stavebných odpadov. Najväčšou mierou sa na recyklovaní stavebných odpadov podieľa druh odpadu 17 01 01 Betón, 17 04 05 Železo a oceľ, 17 05 04 Zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03 a druh odpadu 17 05 06 Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05. Pod inými kódmi zhodnocovania bolo vykázanych 5 % vzniknutých stavebných odpadov.

Obr. 2-13 Nakladanie so stavebnými odpadmi a odpadmi z demolácií v SR v roku 2013

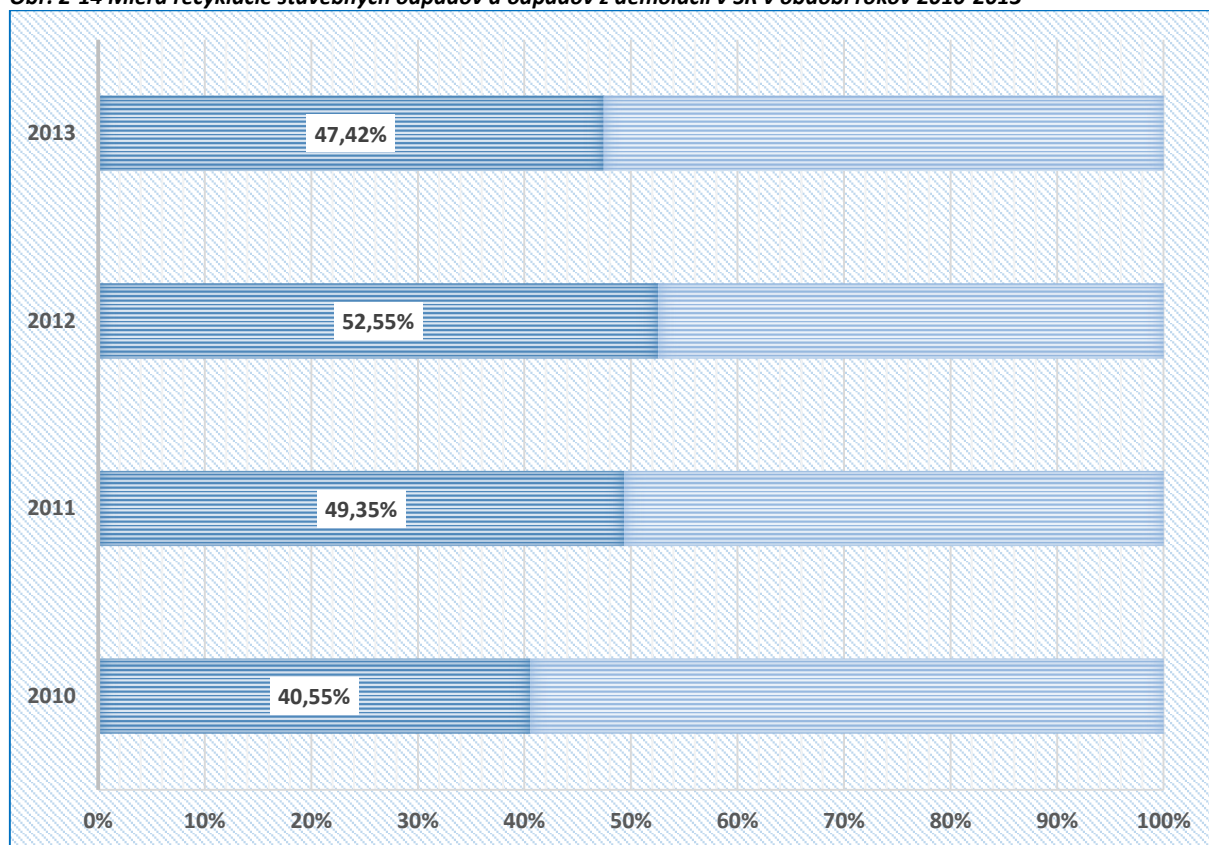
Zdroj: MŽP SR

Stavebné odpady a cieľ recyklácie

Podľa článku 11 ods. 2 písm. b) rámcovej smernice o odpade s cieľom splniť ciele smernice a priblížiť sa k európskej recyklačnej spoločnosti s vysokou úrovňou účinnosti zdrojov musia ČŠ prijať príslušné opatrenia, ktoré zabezpečia, že do roku 2020 sa zvýši príprava na opätovné použitie, recykláciu a ostatnú konverziu materiálu vrátane zasypávacích prác použitím odpadu z bezpečných konštrukcií a sutí z demolácií ako náhrady za iné materiály, bez využívania prirodzene sa vyskytujúceho materiálu definovaného v kategórii 17 05 04 v Katalógu odpadov, najmenej na 70 % podľa hmotnosti. V zmysle metodiky EUROSTAT-u je potrebné do výpočtu cieľa recyklácie pre stavebné odpady a odpady z demolácií započítať celý objem vzniknutých odpadov v skupine 17 Stavebné odpady a odpady z demolácií okrem

nebezpečných druhov stavebných odpadov, druhu odpadu 17 05 04 a 17 05 06. Je potrebné upozorniť, že v súčasnej právnej úprave odpadového hospodárstva SR nie je zavedený pojem „zasypávacie práce“ (angl. „backfilling“). Jedná sa o činnosť využívania odpadov na povrchovú úpravu terénu, ktorej podmienky a požiadavky na vykonávanie budú upravené v nových vykonávacích právnych predpisoch k zákonu č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „nový zákon o odpadoch“). Za obdobie rokov 2010-2013 dosiahla úroveň recyklácie stavebných odpadov a odpadov z demolácií úroveň 47 %. Najvyššia úroveň recyklácie bola dosiahnutá v roku 2012, a to 53 %. Miery recyklácie stavebných odpadov uvedených na obr. 2-14 dokazujú vysoký potenciál recyklovateľnosti prevažnej časti stavebných odpadov.

Obr. 2-14 Miera recyklácie stavebných odpadov a odpadov z demolácií v SR v období rokov 2010-2013

Zdroj: MŽP SR

2.1.11. Odpadové pneumatiky

Vznik odpadových pneumatík zaznamenal v roku 2013 zásadný nárast, čím produkcia vzniknutých odpadov presiahla 30 tis. ton. V roku 2013 bolo prvý krát vykonané zisťovanie vzniku odpadových pneumatík v komunálnom

odpade, pričom bolo vykázaných cca 2,2 tis. ton odpadových pneumatík. Vývoj vzniku a nakladanie s odpadovými pneumatikami znázorňuje tabuľka 2-19.

Tab. 2-19 Vznik a nakladanie s odpadovými pneumatikami za roky 2010-2013 (t)

Nakladanie	2010	2011	2012	2013
Materiálové zhodnotenie	5 776,85	8 361,83	6 661,29	23 450,59
Energetické zhodnotenie	1 113,54	3 839,23	2 626,43	3 375,69
Iné zhodnotenie	3 045,48	3 871,57	5 136,42	4 854,74
Skládkovanie	91,60	0,00	100,96	171,71
Spaľovanie bez energetického využitia	33,82	56,65	46,38	80,00

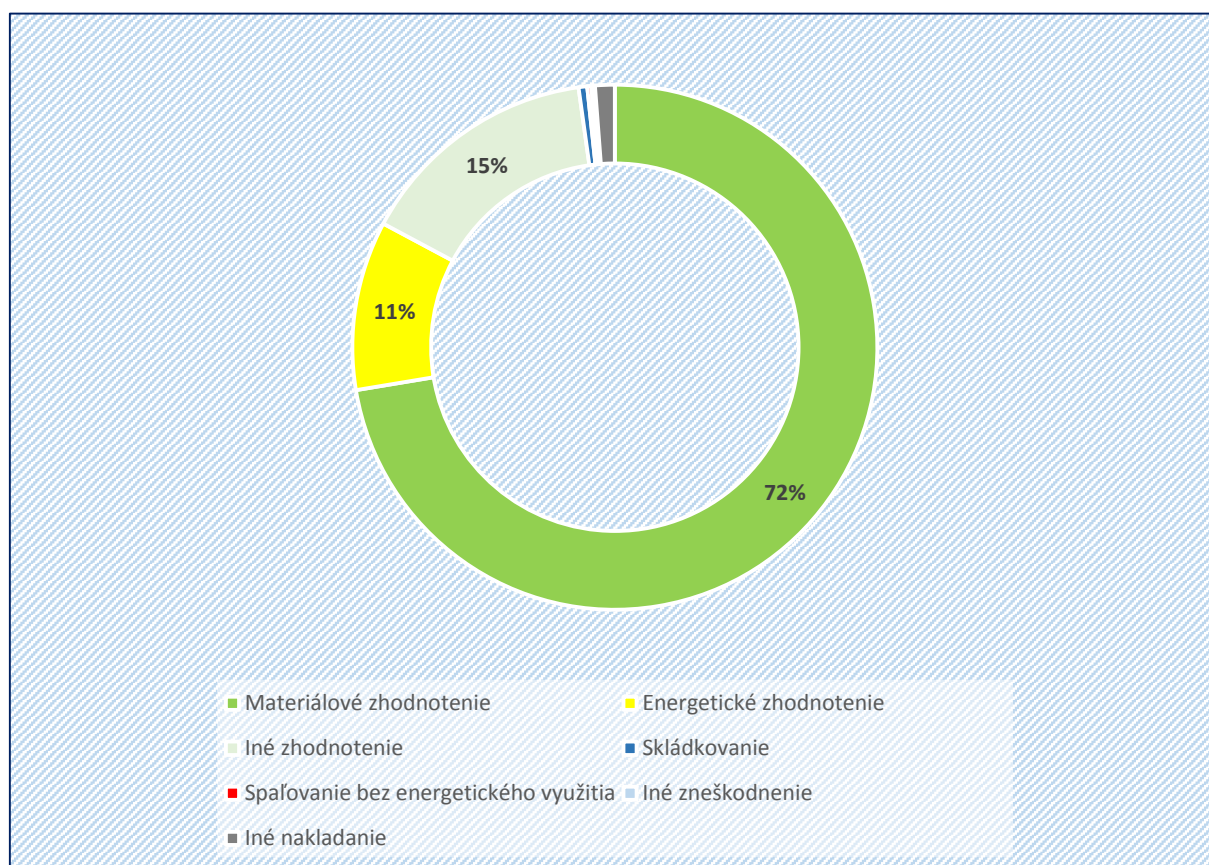
Iné zneškodnenie	309,36	49,12	134,24	72,98
Iné nakladanie	253,80	174,42	525,16	391,71
Spolu	10 624,46	16 352,80	15 230,87	32 397,42

Zdroj: MŽP SR

V nakladaní s odpadovými pneumatikami dlhodobo prevláda materiálové zhodnocovanie. V roku 2013 dosiahla úroveň recyklácie odpadových pneumatík 72 %. Energeticky bolo zhodnotených 11 % vzniknutých odpadových pneumatík. Zneškodňovanie odpadových pneumatík skládkovaním je minimálne. Podľa zákona

o odpadoch ako aj nového zákona o odpadoch sa zakazuje skládkovanie odpadových pneumatík a drvených odpadových pneumatík. Výnimku z uvedeného zákazu majú odpadové pneumatiky, ktoré možno použiť ako konštrukčný materiál pri budovaní skládky, pneumatiky z bicyklov a pneumatiky s väčším vonkajším priemerom ako 1 400 mm.

Obr. 2-15 Nakladanie s odpadovými pneumatikami v SR v roku 2013

Zdroj: MŽP SR

2.1.12. Staré vozidlá

Vozidlom podľa zákona o odpadoch a nového zákona o odpadoch je vozidlo kategórie M1 alebo N1, ako aj trojkolesové motorové vozidlo okrem motorových trojkoliek. Starým vozidlom je vozidlo, ktoré sa stalo odpadom. Priemerný počet spracovaných starých vozidiel v období rokov 2010-2013 bol cca 36 000 kusov. SR plní záväzné limity a termíny pre rozsah opätovného použitia častí starých vozidiel, zhodnocovania odpadov zo spracovania starých vozidiel a recyklácie starých vozidiel

podľa Nariadenia vlády č.153/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú záväzné limity a termíny pre rozsah opätovného použitia častí starých vozidiel, zhodnocovania odpadov zo spracovania starých vozidiel a ich recyklácie. V roku 2013 dosiahla miera opätovného použitia a zhodnocovania starých vozidiel 92,90 %, miera opätovného použitia a recyklácie starých vozidiel bola na úrovni 92,50 %.

Tab. 2-20 Spracovanie starých vozidiel v SR za roky 2010-2013

Rok	2010	2011	2012	2013
Počet spracovaných starých vozidiel (ks)	35 174	39 171	33 469	36 858
Hmotnosť spracovaných starých vozidiel (t)	27 396,29	30 340,59	26 372,94	29 678,31
Opätovné použitie a zhodnocovanie starých vozidiel (t)	24 719,01	28 692,40	24 039,19	27 805,27
Opätovné použitie a recyklácia starých vozidiel (t)	24 215,75	28 261,79	23 711,01	27 451,13
Miera opätovného použitia a zhodnocovania starých vozidiel (%)	90,23	94,57	91,15	93,67
Miera opätovného použitia a recyklácie starých vozidiel (%)	88,39	93,15	89,91	92,50

Zdroj: MŽP SR, ZAP

Spracovanie starých vozidiel je na území SR vykonávané v 46 autorizovaných zariadeniach na spracovanie starých vozidiel. Súčasný systém zberu a spracovania starých vozidiel je

kapacitne postačujúci a logisticky, prostredníctvom zberných a mobilného zberu starých vozidiel, pokrýva celé územie Slovenska.

2.1.13. Použité batérie a akumulátory

Na území SR boli v posledných rokoch vybudované moderné zariadenia s technológiami, uznanými ako najlepšie dostupné technológie (BAT), s kapacitnými možnosťami spracovania prevyšujúcimi momentálne potreby. Účinnosť zavedeného

systému nakladania s použitými batériami a akumulátormi potvrdzuje aj skutočnosť, že SR vykazuje vysokú mieru zberu a zhodnocovania použitých batérií a akumulátorov a prekračuje minimálne limitné hodnoty požadované EÚ.

Smernica Európskeho Parlamentu a Rady 2006/66/ES zo 6. septembra 2006 o batériách a akumulátoroch a použitých batériách a akumulátoroch, ktorou sa zrušuje smernica 91/157/EHS (ďalej „smernica o batériách“) stanovuje pre ČŠ EÚ dosiahnuť minimálne limity pre zber prenosných batérií a akumulátorov na úrovni 25 % do 26. septembra 2012 a 45 % do 26. septembra 2016. Percentuálne vyjadrenie dosiahnutej úrovne zberu predstavuje podiel hmotnosti vyzbieraných použitých batérií a akumulátorov a celkovej hmotnosti batérií a akumulátorov uvedených na trh za dané časové obdobie. Okrem uvedených limitov pre zber, smernica o batériách stanovuje pre ČŠ EÚ povinnosť dosiahnuť minimálnu recyklačnú účinnosť pre použité batérie a akumulátory:

- a) 90 priemerných hmotnostných percent olovených batérií a akumulátorov vrátane recyklácie oloveného obsahu v najvyššej technicky dosiahnuteľnej miere bez nadmerných nákladov;
- b) 75 priemerných hmotnostných percent niklovo-kadmiových batérií a

akumulátorov vrátane recyklácie obsahu kadmia v najvyššej technicky dosiahnuteľnej miere bez nadmerných nákladov;

- c) 60 priemerných hmotnostných percent ostatných použitých batérií a akumulátorov.

Recyklačná efektívnosť, resp. účinnosť, vyjadrená v percentách za rok, predstavuje podiel hmotnosti výstupných frakcií zahrnutých do procesu recyklácie použitých batérií a akumulátorov za kalendárny rok, a hmotnosti zozbieraných použitých batérií a akumulátorov vstupujúcich do procesu recyklácie za kalendárny rok. Údaje o dosiahnutej úrovni pre zber prenosných batérií a akumulátorov a minimálnej recyklačnej účinnosti pre použité batérie a akumulátory sú uvedené v tabuľke 2-21. Údaje sú čerpané zo Správ o dosiahnutom zberovom podiele pre prenosné batérie a akumulátory a Správ o úrovni recyklácie použitých batérií a akumulátorov a o dosiahnutí recyklačnej efektivity uvedenej v prílohe III časti B smernice 2006/66/ES za roky 2011 – 2013, ktoré vypracovalo MŽP SR.

Tab. 2-21 Zberový podiel, úroveň recyklácie a recyklačnej efektivity v rokoch 2011 až 2013

Druh použitých batérií a akumulátorov	2011					2012					2013				
	Predaj	Zber	Účinnosť zberu	Recyklačná účinnosť	Úroveň recyklácie	Predaj	Zber	Účinnosť zberu	Recyklačná účinnosť	Úroveň recyklácie	Predaj	Zber	Účinnosť zberu	Recyklačná účinnosť	Úroveň recyklácie
	[t]	[t]	[%]	[%]	[t]	[t]	[t]	[%]	[%]	[t]	[t]	[t]	[%]	[%]	[t]
Prenosné	980	422	45			1000	592	61			950	468	49		
Olovené				96	4884				97	8741				93	5591
Ni-Cd				84	223				97	258				83	169

Ostatné			98	404			90	538			89	450
---------	--	--	----	-----	--	--	----	-----	--	--	----	-----

Zdroj: MŽP SR

Pri zbere údajov sa vychádzalo z kvalifikovaných odhadov kolektívnych organizácií, výrobcov a údajov nahlasovaných spracovateľmi použitých batérií a akumulátorov. V súlade s článkom 10 ods. 1 smernice o batériách boli údaje o zbere a predaji uvádzané iba pre prenosné batérie a akumulátory.

Na základe údajov, ktoré sú k dispozícii, je možné konštatovať, že ciele pre použité batérie a akumulátory stanovené v súlade so smernicou o batériách boli splnené. Pri vyhodnocovaní dosiahnutých výsledkov je však

potrebné poukázať na fakt, že údaje o dosiahnutom zberovom podiele za roky 2011 až 2013 sú značne prekročené oproti limitom, ktoré sú ustanovené v smernici o batériách. Hlavnými dôvodmi sú nedostatočná transpozícia smernice o batériách do právneho poriadku SR, nezavedenie rozšírenej zodpovednosti výrobcov (rozšírená zodpovednosť výrobcov batérií a akumulátorov sa zaviedla do zákona o odpadoch jeho novelou č. 484/2013 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2014) a problémov pri získavaní údajov a následnom overení ich správnosti.

2.1.14. Elektrozariadenia a elektroodpad

Odpady z elektrických a elektronických zariadení (OEEZ) sú odpadovou komoditou, ktorá je zaujímavá najmä z pohľadu druhotných surovín a ide o komoditu, pri ktorej sa systematicky budovali a budujú kapacity na zabezpečenie efektívneho triedeného zberu. Spolupráca obcí, výrobcov elektrozariadení používaných v domácnosti združených v 18-tich kolektívnych organizáciách a MŽP SR je korektná a veľmi flexibilná. Z pohľadu plnenia

cieľov stanovených Smernicou Európskeho Parlamentu a Rady 2011/96/EC, MŽP SR sleduje a vyhodnocuje plnenie cieľa zberu elektroodpadov z domácnosti na úrovni 4 kg/občana a plnenie miery zhodnotenia a miery recyklácie pre jednotlivé kategórie. Prehľad plnenia týchto cieľov je uvedený v tabuľke 2-22 a tabuľke 2-23. Elektroodpad z domácnosti sú elektrozariadenia zaradené v kategóriách 1. - 7.

Tab. 2-22 Elektrozariadenia uvedené na trh a zozbierané v SR za roky 2010-2013 (kg)

Kat.	Názov	2010		2011	
		Uvedené na trh	Zozbierané spolu	Uvedené na trh	Zozbierané spolu
1.	Veľké domáce spotrebiče	25 203 886	12 325 433	24 656 042	12 458 114
2.	Malé domáce spotrebiče	4 766 517	1 745 202	4 988 665	1 878 156
3.	Informačné technológie a telekomunikačné zariadenia	5 517 766	3 243 785	4 341 403	2 939 999
4.	Spotrebná elektronika	6 071 630	2 544 873	4 747 936	2 962 522

5.	Osvetľovacie zariadenia	3 237 934	904 123	2 852 025	1 350 103
6.	Elektrické a elektronické nástroje	3 569 482	548 834	3 578 118	1 327 974
7.	Hračky, zariadenia určené na športové a rekreačné účely	522 378	30 793	423 177	223 320
Elektrozariadenia pre domácnosť spolu		48 889 593	21 343 043	45 587 366	23 140 188
Zozbierané elektroodpady kg/občan		3,93		4,26	
8.	Zdravotnícke zariadenia	144 186	2 865	111 575	99 395
9.	Prístroje na monitorovanie a kontrolu	134 002	14 377	147 616	143 329
10.	Predajné automaty	84 025	0	213 471	217 751
Kat.	Názov	2012		2013	
		Uvedené na trh	Zozbierané spolu	Uvedené na trh	Zozbierané spolu
1.	Veľké domáce spotrebiče	26 209 004	11 372 146	24 395 854	11 299 131
2.	Malé domáce spotrebiče	5 287 429	2 071 057	5 500 372	2 000 291
3.	Informačné technológie a telekomunikačné zariadenia	4 456 980	2 834 515	4 337 170	3 628 675
4.	Spotrebná elektronika	4 604 063	3 221 975	4 143 598	2 664 938
5.	Osvetľovacie zariadenia	2 632 581	1 271 159	2 872 924	1 190 683
6.	Elektrické a elektronické nástroje	3 695 179	1 154 752	3 793 582	1 211 298
7.	Hračky, zariadenia určené na športové a rekreačné účely	416 598	217 911	556 941	126 574
Elektrozariadenia pre domácnosť spolu		47 301 834	22 143 515	45 600 441	22 121 590
Zozbierané elektroodpady kg/občan		4,09		4,08	
8.	Zdravotnícke zariadenia	149 340	144 703	149 817	149 817
9.	Prístroje na monitorovanie a kontrolu	155 145	142 289	168 459	155 132
10.	Predajné automaty	279 867	240 091	160 990	157 081

Zdroj: MŽP SR

Tab. 2-23 Miera zhodnotenia a recyklácie elektroodpadov SR za roky 2010-2013

Kat.	Názov	2010		2011	
		Miera zhodnotenia	Miera recyklácie	Miera zhodnotenia	Miera recyklácie
1.	Veľké domáce spotrebiče	87,53%	87,16%	88,96%	88,75%
2.	Malé domáce spotrebiče	85,20%	83,12%	87,40%	84,77%
3.	Informačné technológie a telekomunikačné zariadenia	90,32%	88,63%	88,87%	87,20%
4.	Spotrebná elektronika	89,40%	86,68%	89,49%	85,42%
5.	Osvetľovacie zariadenia	78,88%	74,98%	97,00%	91,00%
6.	Elektrické a elektronické nástroje	84,52%	81,00%	74,62%	71,34%
7.	Hračky, zariadenia určené na športové a rekreačné účely	86,89%	83,31%	86,02%	84,64%
8.	Zdravotnícke zariadenia	85,10%	84,13%	87,18%	85,85%
9.	Prístroje na monitorovanie a kontrolu	87,85%	79,51%	86,42%	84,52%
10.	Predajné automaty	93,74%	92,31%	88,10%	86,24%
Kat.	Názov	2012		2013	
		Miera zhodnotenia	Miera recyklácie	Miera zhodnotenia	Miera recyklácie
1.	Veľké domáce spotrebiče	90,69%	89,65%	93,8 %	92,73
2.	Malé domáce spotrebiče	85,75%	82,53%	85,9 %	68,55
3.	Informačné technológie a telekomunikačné zariadenia	89,18%	88,14%	89,9 %	89,2 %
4.	Spotrebná elektronika	88,81%	85,96%	91,90 %	84,54 %
5.	Osvetľovacie zariadenia	92,00%	91,00%	91,23 %	90,61 %
6.	Elektrické a elektronické nástroje	90,39%	87,66%	81,03 %	78,01 %
7.	Hračky, zariadenia určené na športové a rekreačné účely	83,06%	79,87%	78,92 %	75,09 %
8.	Zdravotnícke zariadenia	85,83%	85,12%	92,10 %	91,78 %
9.	Prístroje na monitorovanie a kontrolu	88,31%	87,17%	80,15 %	78,66 %
10.	Predajné automaty	91,41%	90,51%	93,48 %	92,67 %

Zdroj: MŽP SR

Od r. 2011 SR plní cieľ zberu OEEZ z domácností 4 kg/občana. Ako je vidieť z tabuľky 2-22,

vzhľadom na skutočnosť, že sa výraznejšie nemení počet obyvateľov, je ročne cieľ zberu za

SR cca 22 000 000 kg OEEZ z domácností, ktorý naplňajú výrobcovia EEZ združení v kolektívnych organizáciách podľa svojho trhového podielu. Výrobcovia EEZ z domácnosti si plnia svoje povinnosti prostredníctvom 18-tich kolektívnych organizácií.

Všetok zozbieraný OEEZ je spracovávaný v SR a od r. 2013 aj v spracovateľských zariadeniach mimo SR. MŽP SR pri posudzovaní žiadostí o cezhraničnú prepravu odpadov z územia SR do iného ČŠ a žiadostí o vývoz z územia SR do iného ako ČŠ posudzuje hlavne dodržiavanie

stanovenej miery zhodnotenia a miery recyklácie. V spracovateľských zariadeniach prevádzkovaných v SR sa dosahuje miera zhodnotenia a miera recyklácie, ktorá je vyššia ako sú stanovené ukazovatele podľa Nariadenia vlády SR č. 206/2010 Z.z. a podľa informácií od EK sú vyššie ako je priemer v EÚ. MŽP SR podľa zákona o odpadoch a podľa cieľov smernice EP a Rady 2011/96/EC nezhrmažďuje údaje spracovateľov, tieto v zmysle princípov rozšírenej zodpovednosti výrobcov kontrolujú priamo výrobcovia EEZ.

2.1.15. Odpadové oleje

Odpadové oleje sú podľa zákona o odpadoch a nového zákona o odpadoch všetky minerálne mazacie oleje, syntetické mazacie oleje alebo priemyselné oleje, ktoré už nie sú vhodné na použitie, na ktoré boli pôvodne určené, a to najmä použité mazacie oleje zo spaľovacích

motorov, prevodové oleje, mazacie oleje, oleje pre turbíny a hydraulické oleje. Vznik odpadových olejov sa v priemere pohybuje na úrovni 12,7 tis. ton ročne. V roku 2013 vzniklo v SR 16 tis. ton odpadových olejov, čo je najviac za posledné štyri roky.

Tab. 2-24 Vznik a nakladanie s odpadovými olejmi za roky 2010-2013 (t)

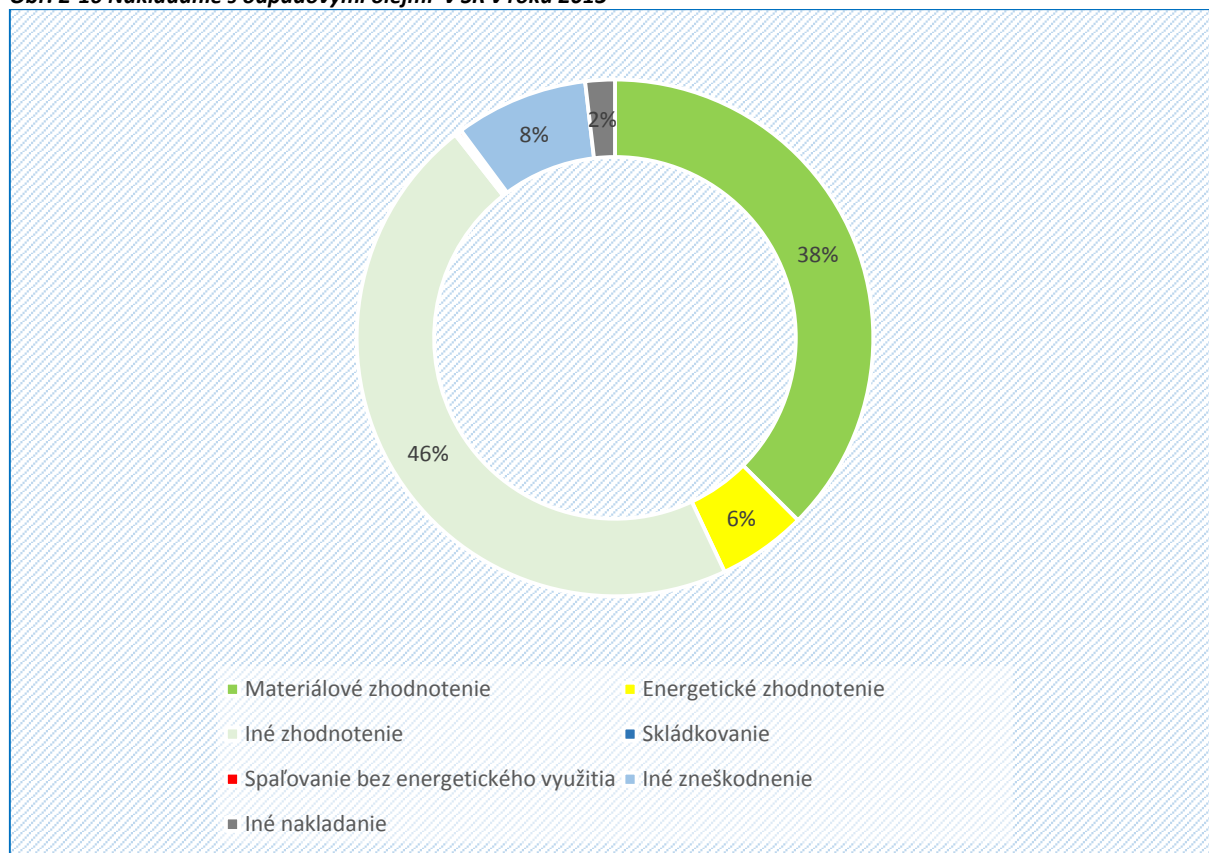
Nakladanie	2010	2011	2012	2013
Materiálové zhodnotenie	3 536,68	4 535,46	3 774,25	6 025,61
Energetické zhodnotenie	490,56	780,98	1 768,87	892,97
Iné zhodnotenie	4 601,26	4 452,65	4 907,46	7 456,44
Skládkovanie	152,56	157,17	168,08	32,28
Spaľovanie bez energetického využitia	316,47	78,15	23,23	39,33
Iné zneškodnenie	779,20	1 269,33	1 567,62	1 337,19
Iné nakladanie	105,57	1 175,64	112,10	296,98
Spolu	9 982,30	12 449,39	12 321,59	16 080,81

Zdroj: MŽP SR

Materiálové zhodnocovanie odpadových olejov je činnosť, ktorá sa významnou mierou podieľa na nakladaní s odpadovými olejmi. Tento fakt je dôsledkom dostatočných spracovateľských kapacít na materiálové zhodnocovanie odpadových olejov. Napriek tomu nedosahuje úroveň recyklácie odpadových olejov dostatočnú mieru. V roku 2013 bolo materiálovo zhodnotených 38 % odpadových olejov. Vysoký podiel v nakladaní

s odpadovými olejmi tvorí iné zhodnocovanie, čo je reprezentované kódmi nakladania R12 a R13. Činnosťou R13 bolo vykázaných až 4,7 tis. ton odpadových olejov, čo je najviac za sledované obdobie. Energeticky bolo zhodnotených 6 % vzniknutých odpadových olejov. Podiel zneškodňovaných odpadových olejov skládkovaním nepresiahol v roku 2013 ani 1 %.

Obr. 2-16 Nakladanie s odpadovými olejmi v SR v roku 2013

Zdroj: MŽP SR

2.1.16. Polychlórované bifenyly a zariadenia obsahujúce polychlórované bifenyly

Inventarizáciu zariadení obsahujúcich polychlórované bifenyly (PCB) vykonávala podľa zákona o odpadoch Slovenská agentúra životného prostredia, Centrum odpadového hospodárstva a environmentálneho manažérstva do 31.12.2013. Inventarizácia je výsledkom hlásení držiteľov zariadení

obsahujúcich PCB. Od začiatku inventarizácie v roku 2001 do konca roka 2013 sa do zoznamu zaregistrovalo 306 držiteľov a celkový počet nahlásených zariadení s obsahom PCB bol 49 420 kusov. Ku koncu roka 2013 bolo v informačnom systéme zariadení obsahujúcich PCB evidovaných ešte 4 833 kusov zariadení,

ktorých držitelia si v zmysle vyššie uvedeného zákona nesplnili povinnosť držiteľa zariadení obsahujúcich PCB, dekontaminovať alebo

zneškodniť tieto zariadenia najneskôr do 31. decembra 2010.

Tab. 2-25 Výsledky inventarizácie kontaminovaných zariadení v informačnom systéme IS – KZ od začiatku inventarizácie ku koncu jednotlivých rokov

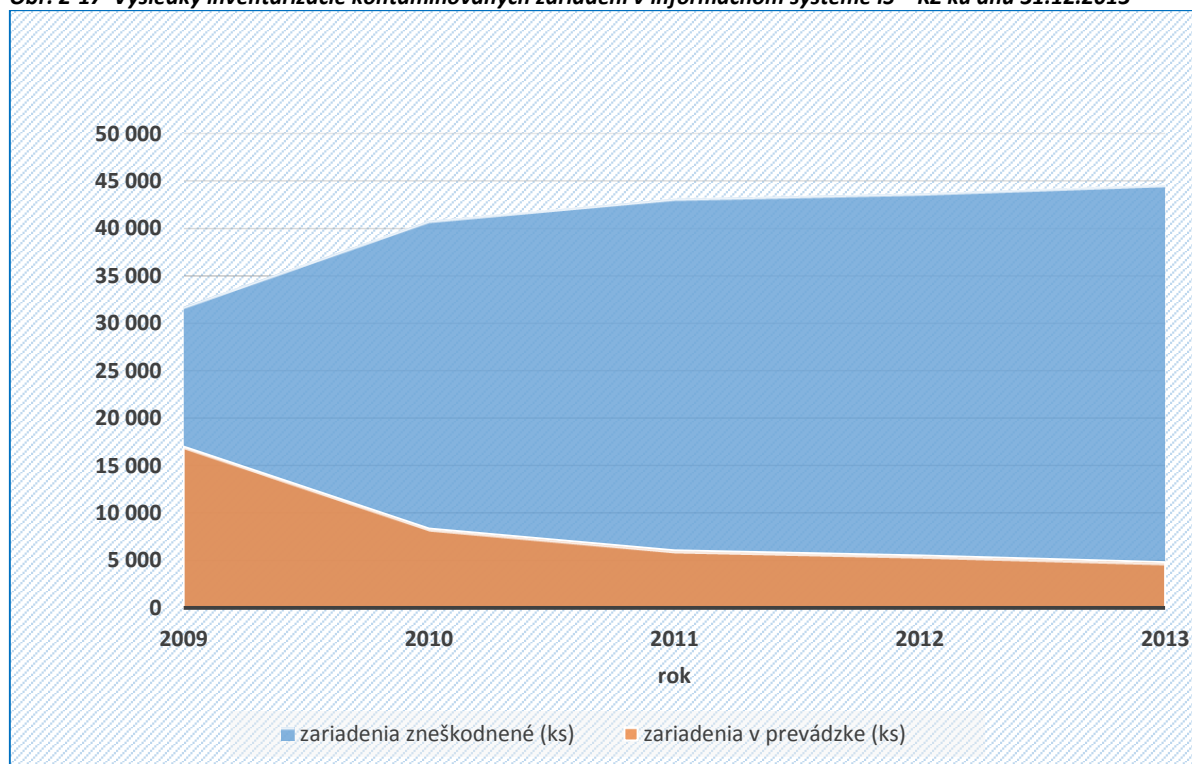
Rok	2009	2010	2011	2012	2013
celkový počet nahlásených zariadení (ks)	48 758	49 149	49 174	49 197	49 420
zariadenia v prevádzke (ks)	16 993	8 344	6 049	5 522	4 833
zariadenia zneškodnené (ks)	31 765	40 805	43 125	43 675	44 587

Zdroj: MŽP SR

Z výsledkov inventarizácie ku dňu 31.12.2013 je zrejmé, že v informačnom systéme zariadení obsahujúcich PCB je evidovaných ešte 10 % z celkového množstva nahlásených zariadení obsahujúcich PCB. Mnohé z nich síce obsahujú PCB v objeme menšom ako 5 dm³, ale podľa smernice Rady 96/59/ES o zneškodňovaní PCB

a polychlóvaných terfenylov (PCT), v prípade silových kondenzátorov sa hranica objemu 5 dm³ rozumie ako súčet oddelených objemov kombinovaného prístroja. Držitelia týchto zariadení konajú v rozpore s národnou aj európskou legislatívou.

Obr. 2-17 Výsledky inventarizácie kontaminovaných zariadení v informačnom systéme IS – KZ ku dňu 31.12.2013

Zdroj: MŽP SR

2.2.Skládky odpadov

V zmysle smernice 1999/31/ES o skládkach odpadu, ktorá bola do právneho poriadku SR transponovaná zákonom o odpadoch a vyhláškou č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch sa skládky odpadov delia na 3 triedy:

- skládky odpadov na inertný odpad
- skládky odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný
- skládky odpadov na nebezpečný odpad

V roku 2013 bolo v SR v prevádzke 124 skládok odpadov. Najviac skládok odpadov sa nachádza v triede pre skládky odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný, ktorá v sebe zahŕňa aj skládky odpadov určené na komunálne odpady. V roku 2013 bolo v tejto triede prevádzkovaných 95 skládok odpadov. Z hľadiska regionálnych potrieb je potrebné poukázať na Žilinský kraj, kde nie sú k dispozícii žiadne kapacity pre skládokovanie nebezpečného odpadu.

Tab. 2-26 Počet prevádzkovaných skládok odpadov v SR v roku 2013

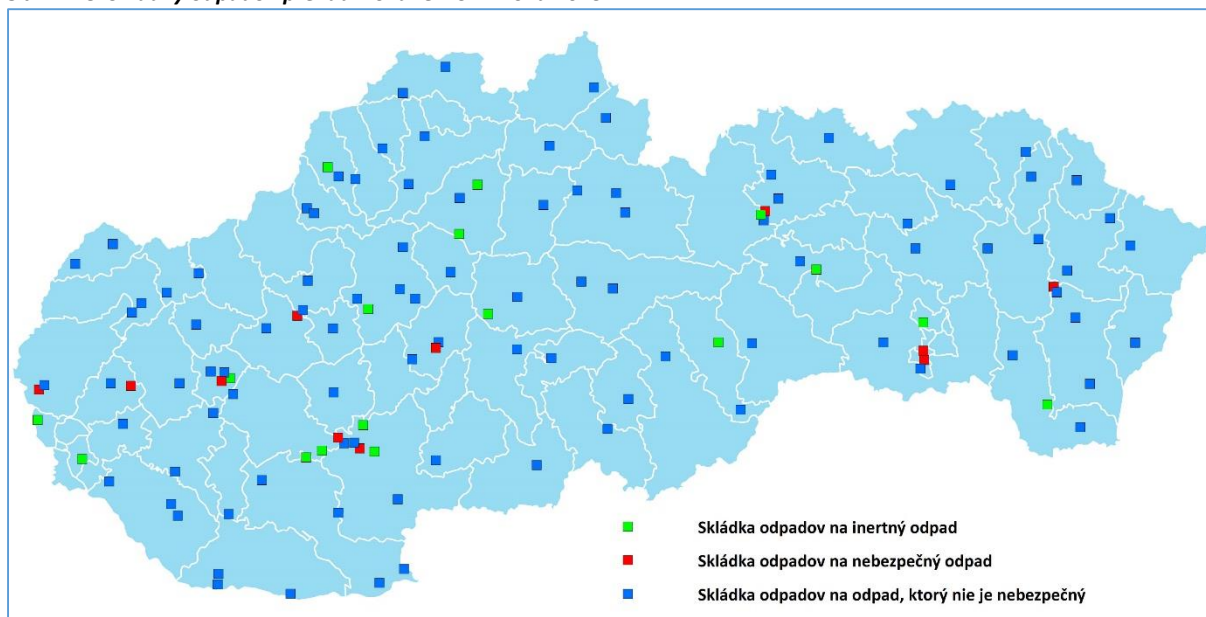
Kraj	Skládka odpadov na inertný odpad	Skládka odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný	Skládka odpadov na nebezpečný odpad	Celkový počet skládok
Bratislavský	2	3	2	7
Trnavský	1	13	1	15
Trenčiansky	2	13	1	16
Nitriansky	4	14	2	20
Žilinský	2	14	0	16
Banskobystrický	2	13	1	16
Prešovský	1	15	1	17
Košický	4	10	3	17
Spolu	18	95	11	124

Zdroj: MŽP SR

V priebehu posledných rokov je zaznamenaný postupný pokles počtu skládok odpadov, čo súvisí jednak so stavebno-technickými požiadavkami na budovanie skládok odpadov, ktoré mnohé skládky odpadov nespĺňali

a museli byť uzatvorené, ako i so zapíňaním kapacity v súčasnosti prevádzkovaných skládok odpadov. Rozmiestnenie prevádzkovaných skládok odpadov je znázornené na obrázku 2-18.

Obr. 2-18 Sklárky odpadov prevádzkované v SR v roku 2013

Zdroj: MŽP SR

Voľné kapacity skládok odpadov ku koncu roka 2013 vychádzajú z evidenčných listov skládok odpadov, kde prevádzkovatelia uvádzajú spravidla voľnú kapacitu prevádzkovej kazety resp. etapy skládky odpadov.

Celková voľná kapacita skládok odpadov je preto spravidla niekoľkonásobne vyššia ako sú údaje prevádzkovateľov skládok odpadov, uvádzané v evidenčných listov skládok

odpadov, v závislosti od stupňa povoľovania skládky odpadov v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona o odpadoch, nového zákona o odpadoch alebo zákona č. 39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Tab. 2-27 Voľné kapacity skládok odpadov k 31.12.2013

Kraj	Sklárka odpadov na inertný odpad	Sklárka odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný	Sklárka odpadov na nebezpečný odpad	Celková kapacita m ³
Bratislavský	47 639	595 170	86 587	729 396
Trnavský	16 589	2 067 012	2 554	2 086 155
Trenčiansky	2 655 560	1 176 194	127 810	3 959 564
Nitriansky	330 778	645 362	26 282	1 002 422
Žilinský	7 970	1 191 608	0	1 199 578
Banskobystrický	179 556	1 134 455	101 412	1 415 423
Prešovský	36 991	680 237	25 425	717 228
Košický	385 998	9 250 502	129 613	9 766 112

Celková kapacita m³	3 661 081	16 740 540	499 682	20 875 879
---------------------------------------	------------------	-------------------	----------------	-------------------

Zdroj: MŽP SR

2.3. Spaľovne odpadov

V roku 2013 bolo v SR prevádzkovaných celkovo 13 spaľovní odpadov. Počet prevádzkovaných spaľovacích zariadení je ovplyvnený predovšetkým plnením prísnych podmienok pre ochranu ovzdušia, ktoré určuje zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov. Z hľadiska kategorizácie spaľovní odpadov sú 2 spaľovne určené na spaľovanie komunálnych odpadov. Jedná sa o spaľovne OLO, a.s. Bratislava a KOSIT, a.s. Košice, ktoré zároveň využívajú vzniknutú

energiu ako zdroj tepla, zároveň spĺňajú podmienku energetickej účinnosti podľa § 21 ods. 9 zákona o odpadoch a považujú sa za zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov s kódom nakladania R1. Na spaľovanie priemyselného nebezpečného odpadu slúži 5 spaľovní odpadov: SLOVNAFT, a.s. Bratislava, Duslo a.s. Šaľa, A.S.A. Slovensko, s.r.o., odštepny závod Žilina, Archív SB, s.r.o. Liptovský Mikuláš, FECUPRAL s.r.o., Prešov.

Tab. 2-28 Zoznam spaľovní odpadov prevádzkovaných v SR v roku 2013

Kraj	Okres	Prevádzkovateľ	Kapacita zariadenia (t)	Množstvo spálených odpadov v roku 2013 (t)
Spaľovne komunálnych odpadov				
Bratislavský	Bratislava	Odvoz a likvidácia odpadu a.s.	163 500	119 502
Košický	Košice	KOSIT a.s.	75 000	66 208
Spaľovne priemyselných odpadov				
Bratislavský	Bratislava	SLOVNAFT, a.s.	28 500	12 512
Nitriansky	Šaľa	DUSLO, a.s.	10 000	4 844
Žilinský	Kysucké Nové Mesto	.A.S.A. Slovensko spol. s r.o.	1 500	1 348
Žilinský	Liptovský Mikuláš	Archív SB, s.r.o.	900	692
Prešovský	Prešov	FECUPRAL s.r.o.	950	388
Spaľovne nemocničných odpadov				
Trenčiansky	Trenčín	Fakultná nemocnica Trenčín	280	266
Trenčiansky	Prievidza	NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach	300	96
Trenčiansky	Myjava	Nemocnica s poliklinikou Myjava	150	11
Žilinský	Čadca	Kysucká nemocnica s poliklinikou	336	66
Žilinský	Martin	Martinská fakultná nemocnica	858	219

Spaľovne kafilérnych tukov				
Žilinský	Žilina	VAS s.r.o.	-	0

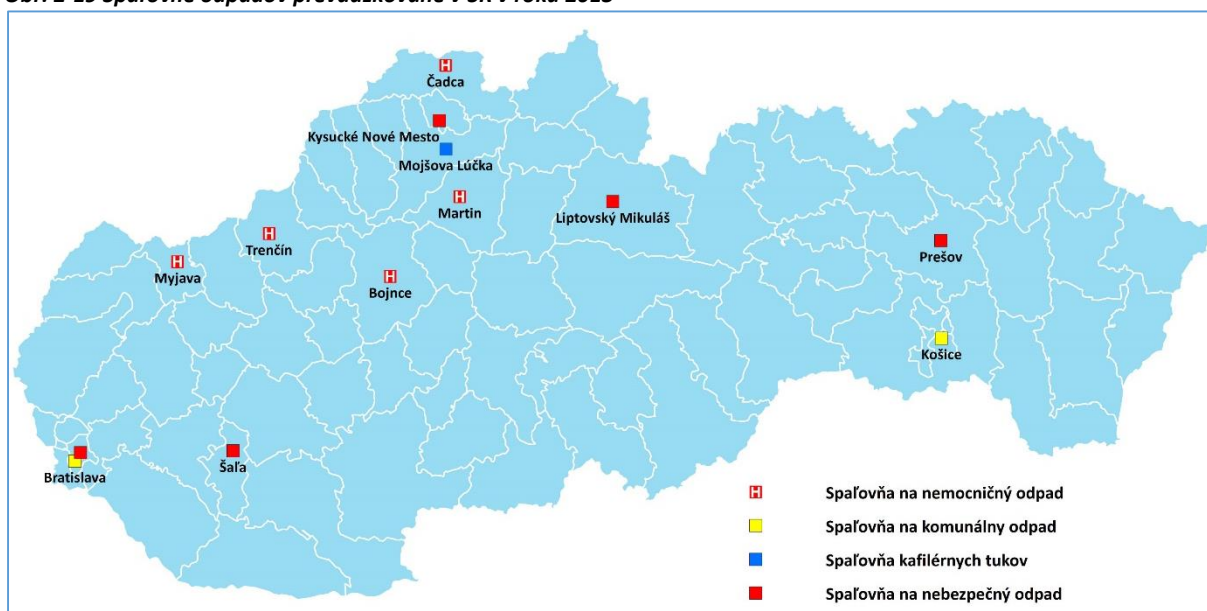
Zdroj: MŽP SR

Pre odpad zo zdravotníckych zariadení bolo v roku 2013 k dispozícii 5 spaľovní nemocničného odpadu: Fakultná nemocnica Trenčín, Nemocnica s poliklinikou Prievidza, so sídlom v Bojniciach, Nemocnica s poliklinikou Myjava, Kysucká nemocnica s poliklinikou Čadca a Martinská fakultná nemocnica.

Špecifickým spaľovacím zariadením je prevádzka spoločnosti VAS s.r.o., ktorá je

jediným kafilerickým zariadením na Slovensku, ktoré spracúva všetky vedľajšie živočíšne produkty, t.j. materiál kategórie 1, 2 a 3 v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, ktorým sa stanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov a odvodených produktov určených na ľudskú spotrebu a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002.

Obr. 2-19 Spaľovne odpadov prevádzkované v SR v roku 2013

Zdroj: MŽP SR

2.4. Zariadenia na spoluspaľovanie odpadov

Spoluspaľovanie odpadov je využívané v štyroch spoločnostiach: Holcim (Slovensko), CEMMAC a.s., Považská cementáreň a.s. Ladce a Carmeuse Slovakia s.r.o. Celkovo sa jedná o päť prevádzok na spoluspaľovanie odpadov, keďže spoločnosť Holcim (Slovensko), a.s. prevádzkuje 2 zariadenia, v Rohožníku a v Turni nad Bodvou. Pri spoluspaľovaní sa využívajú tri vlastnosti odpadov – energetický obsah

odpadov, obsah kovov, ktoré vylepšujú vlastnosti koncového produktu a obsah popola, v dôsledku čoho dochádza k materiálovému zhodnocovaniu odpadov a k ochrane životného prostredia znížením ťažby prírodných surovín a znížením emisií skleníkových plynov CO₂. Spoluspaľovanie odpadov v cementárenských peciach je bezodpadová technológia, ktorá

musí spĺňať prísne emisné limity z hľadiska ochrany ovzdušia.

Tab. 2-29 Zoznam zariadení na spoluspaľovanie odpadov prevádzkovaných v SR v roku 2013

Kraj	Okres	Prevádzkovateľ	Kapacita zariadenia (t)	Množstvo spálených odpadov v roku 2013 (t)
Bratislavský	Malacky	Holcim (Slovensko), a.s.	198 000	147 840
Trenčiansky	Trenčín	CEMMAC, a.s.	26 900	22 356
Trenčiansky	Ilava	Považská cementáreň, a.s. Ladce	400 000	30 059
Košický	Rožňava	Carmeuse Slovakia s.r.o.	63 072	13 194
Košický	Košice - okolie	Holcim (Slovensko), a.s.	345 912	25 255

Zdroj: MŽP SR

Nevyhnutným predpokladom využívania odpadov v procese spoluspaľovania je adekvátna infraštruktúra zariadení na výrobu tuhých alternatívnych palív, prednostne z odpadov vzniknutých na území SR, ktoré budú

určené na spoluspaľovanie v zmysle legislatívy EÚ. V tejto oblasti nie sú v SR vybudované adekvátne spracovateľské kapacity a prevažná časť odpadov je dovážaná na tento účel zo zahraničia.

2.5. Cezhraničný pohyb odpadov

Cezhraničná preprava odpadov, dovoz odpadov, vývoz odpadov a tranzit odpadov (ďalej len „cezhraničný pohyb odpadov“) vychádza vzhľadom na jej medzinárodný charakter z jednotných pravidiel, ktoré napomáhajú zabezpečiť optimálny dohľad a kontrolu nad jednotlivými zásielkami so zameraním na ochranu životného prostredia a zdravie ľudí a živých organizmov. V rokoch 2010 až 2013 bol cezhraničný pohyb odpadov upravovaný národnou aj medzinárodnou legislatívou.

Právne predpisy Európskeho Spoločenstva

SR sa 01.05.2004 stala členom EÚ a týmto dňom pre ňu začali priamo platiť všetky nariadenia EÚ. Pre oblasť cezhraničného pohybu odpadov to bolo pôvodne nariadenie

Rady č. 259/93 ES z 01.02.1993 o kontrole a riadení prepravy odpadov vnútri, do a z Európskeho spoločenstva v znení neskorších noviel. Od 12.07.2007 platí nové nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 zo 14. júna 2006 o preprave odpadu (ďalej len „nariadenie č. 1013/2006“) a Nariadenie komisie (ES) č. 1418/2007 o vývoze na zhodnotenie určitého odpadu uvedeného v prílohe III alebo IIIA k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 do určitých krajín, na ktoré sa nevzťahuje rozhodnutie OECD o riadení pohybov odpadov cez štátne hranice. Uvedené nariadenia sú záväzné a priamo aplikovateľné pre všetky ČŠ EÚ od dňa ich vstupu do EÚ bez

toho, aby bola nutná ich transpozícia do národnej legislatívy.

Bazilejský dohovor

Bazilejský dohovor o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní bol podpísaný 22. marca 1989 v Bazileji. Listina o pristúpení ČSFR k dohovoru bola uložená u generálneho tajomníka OSN 24. júla 1991. Dohovor nadobudol platnosť pre Českú a Slovenskú federatívnu republiku dňa 5. mája 1992. Notifikácia sukcesie SR do dohovoru sa uskutočnila 28. mája 1993 s platnosťou od 1. januára 1993.

Kontaktnými miestami pre zabezpečenie povinností vyplývajúcich z členstva SR v Bazilejskom dohovore sú MŽP SR, odbor odpadového hospodárstva, ktoré plní funkciu kompetentného úradu a SAŽP, Centrum odpadového hospodárstva a environmentálneho manažérstva, ktorá do 31.12.2013 plnila funkciu ohniskového bodu. Od 01.01.2014 plní funkciu kompetentného úradu a aj ohniskového bodu MŽP SR.

Bazilejský dohovor upravuje pravidlá prepravy nebezpečných odpadov s prihliadnutím na dosiahnutie minimalizácie pohybu odpadov v súlade so zásadou, že každý štát má na svojom území zabezpečiť zneškodňovanie v ňom produkovaných nebezpečných odpadov. Dovoz, vývoz a tranzit nebezpečných odpadov je možný len so súhlasom všetkých dotknutých krajín, pričom každý ČŠ má právo úplne zakázať dovoz nebezpečných odpadov na svoje územie.

Zmluva o pristúpení

Podľa Zmluvy o pristúpení SR k EÚ ako aj v súlade s článkom 63 bodu 3 nariadenia č. 1013/2006 sa uvádza, že do 31.12.2011 bude každá preprava odpadu určeného na zhodnotenie uvedeného v prílohe III a IV na územie Slovenska, ako aj preprava odpadu určeného na zhodnotenie neuvedeného v týchto prílohách podliehať postupu

predchádzajúceho písomného oznámenia a súhlasu. Odchylne od čl. 12 tohto nariadenia príslušné orgány budú namietajú voči preprave odpadu určeného na zhodnotenie uvedeného v prílohe III a IV a voči preprave odpadu určeného na zhodnotenie, neuvedeného v týchto prílohách určeného pre zariadenie, ktoré využíva dočasnú výnimku z určených ustanovení smernice Rady 94/67/ES a smernice 96/61/ES, smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/76/ES zo 4.12.2000 o spaľovaní odpadov a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/80/ES z 23.10.2001 o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok do ovzdušia z veľkých spaľovacích zariadení, a to počas obdobia, keď sa na príslušné zariadenie miesta určenia vzťahuje táto dočasná výnimka.

Národná legislatíva

Zákon o odpadoch ako aj nový zákon o odpadoch upravujú niektoré špecifiká, ktoré ČŠ vyplývajú z nariadenia č. 1013/2006 a ktoré je potrebné upraviť vnútroštátnym právnym predpisom. Zákon o odpadoch a nový zákon o odpadoch upravujú hlavne podrobnosti týkajúce sa určenia príslušného orgánu pre cezhraničný pohyb odpadov, určenia korešpondenta, obmedzenia a zákazy týkajúce sa cezhraničného pohybu odpadov ako aj podmienky a spôsob zloženia finančnej zábezpeky. Ďalej zákon o odpadoch a nový zákon o odpadoch z pohľadu cezhraničného pohybu odpadov upravujú kompetencie kontrolných orgánov, sankcie a požiadavky z praxe, týkajúce sa lepšieho výkonu cezhraničného pohybu odpadov.

V sledovanom období vydané rozhodnutia na cezhraničný pohyb odpadov záviseli od spracovateľských kapacít ako aj od platnosti prechodných opatrení, ktoré vyplývali z prístupových zmlúv jednotlivým ČŠ EÚ. Počet vydaných rozhodnutí na cezhraničnú prepravu odpadov z iného ČŠ EÚ na územie SR a dovoz odpadov z iného ako ČŠ EÚ na územie SR v rokoch 2010 a 2011 výrazne prevyšoval počet

vydaných rozhodnutí na cezhraničnú prepravu odpadov z územia SR do iného ČŠ EÚ a vývoz odpadov z územia SR do iného ako ČŠ EÚ. Predmetný rozdiel nastal hlavne z dôvodu platnosti prechodného obdobia pre SR do 31.12.2011, následne po ukončení prechodného obdobia pre SR sa počty vydaných rozhodnutí pre jednotlivé prepravy vyrovnali. V tabuľke 2-30 je uvedený počet vydaných rozhodnutí na cezhraničný pohyb odpadov v rokoch 2010 až 2013.

Tab. 2-30 Počet vydaných rozhodnutí na cezhraničný pohyb odpadov v rokoch 2010 až 2013

Rok	Dovoz	Spätný dovoz	Vývoz	Tranzit
2010	131		26	19
2011	112	1	33	29
2012	42		36	35
2013	49		38	48

Zdroj: MŽP SR

Skutočne prepravené množstvá odpadov, ktoré boli realizované na základe vydaných rozhodnutí na cezhraničnú prepravu odpadov z iného ČŠ EÚ na územie SR, dovoz odpadov z iného ako ČŠ EÚ na územie SR, cezhraničnú prepravu odpadov z územia SR do iného ČŠ EÚ a vývoz odpadov z územia SR do iného ako ČŠ EÚ v rokoch 2010 až 2013 zodpovedali množstvám odpadov, ktoré sú uvedené v tabuľke 2-31.

Tab. 2-31 Skutočne prepravené množstvá odpadov v rokoch 2010 až 2013

Rok	Dovoz (t)	Vývoz (t)
2010	421 639	180 395
2011	363 435	219 315
2012	151 989	156 680

2013	176 395	51 734
------	---------	--------

Na územie SR a z územia SR sa prepravovali odpady kategórie ostatný a nebezpečný odpad zaradené podľa Katalógu odpadov. V tabuľke 2-32 sú uvedené skutočne prepravené množstvá odpadov kategórie ostatný a v tabuľke 2-33 sú uvedené skutočne prepravené množstvá odpadov kategórie nebezpečný odpad. Uvádzané množstvá boli povolené rozhodnutiami vydanými v príslušných rokoch.

Tab. 2-32 Skutočne prepravené množstvá ostatných odpadov v rokoch 2010 až 2013

Rok	Dovoz (t)	Vývoz (t)
2010	420 304	176 121
2011	363 080	214 933
2012	151 761	151 693
2013	176 036	45 022

Tab. 2-33 Skutočne prepravené množstvá nebezpečných odpadov v rokoch 2010 až 2013

Rok	Dovoz (t)	Vývoz (t)
2010	1 335	4 274
2011	355	4 382
2012	228	4 987
2013	359	6 712

V rokoch 2011 až 2013 bolo možné realizovať cezhraničnú prepravu odpadov z/do iných ČŠ EÚ a aj dovoz a vývoz odpadov z/do iných ako ČŠ EÚ. Cezhraničná preprava odpadov z/do iných ČŠ EÚ výrazne prevyšovala dovoz, resp. vývoz z/do iných ako ČŠ EÚ, dokonca v sledovanom období nebol uskutočnený žiaden vývoz odpadov zo SR do iných ako ČŠ EÚ.

Skutočne prepravené množstvá odpadov na územie SR z iných ČŠ EÚ a dovezené množstvá odpadov na územie SR z iných ako ČŠ EÚ sú uvedené v tabuľke 2-34 a skutočne prepravené množstvá odpadov zo SR do iných ČŠ EÚ a skutočne vyvezené množstvá odpadov zo SR do iných ako ČŠ EÚ sú uvedené v tabuľke 2-35. Uvádzané množstvá boli povolené rozhodnutiami vydanými v príslušných rokoch.

Tab. 2-34 Skutočne prepravené množstvá odpadov na územie SR z iných ČŠ EÚ a dovezené množstvá odpadov na územie SR z iných ako ČŠ EÚ v rokoch 2010 až 2013

Rok	Dovoz (t)	
	z EÚ	z nie EÚ
2010	419 204	2 434
2011	362 804	632
2012	151 989	0
2013	176 395,050	0,000

Tab. 2-35 Skutočne prepravené množstvá odpadov zo SR do iných ČŠ EÚ a skutočne vyvezené množstvá odpadov zo SR do iných ako ČŠ EÚ v rokoch 2010 až 2013

Rok	Vývoz (t)	
	do EÚ	do nie EÚ
2010	180 394	0
2011	219 315	0
2012	156 680	0
2013	51 733	0

V rokoch 2010 až 2014 bola cezhraničná preprava odpadov, dovoz odpadov, vývoz odpadov povolená len za účelom zhodnocovania odpadov, materiálového resp. energetického. Tabuľka 2-36 znázorňuje skutočne prepravené množstvá odpadov na územie SR z iných ČŠ EÚ a dovezené množstvá

odpadov na územie SR z iných ako ČŠ EÚ za účelom energetického a materiálového zhodnotenia odpadov v sledovanom období.

Tabuľka 2-37 uvádza skutočne prepravené množstvá odpadov z územia SR do iných ČŠ EÚ a vyvezené množstvá odpadov z územia SR do iných ako ČŠ EÚ za účelom energetického a materiálového zhodnotenia odpadov v sledovanom období.

Tab. 2-36 Skutočne prepravené množstvá odpadov na územie SR z iných ČŠ EÚ a dovezené množstvá odpadov na územie SR z iných ako ČŠ EÚ za účelom zhodnotenia v rokoch 2010 – 2013

Rok	Materiálové zhodnotenie (t)	Energetické zhodnotenie (t)	Iné zhodnotenie (t)
2010	274 082	147 526	31
2011	199 392	163 663	381
2012	0,000	151 989	0
2013	375	176 020	0

Tab. 2-37 Skutočne prepravené množstvá odpadov z územia SR do iných ČŠ EÚ a vyvezené množstvá odpadov z územia SR do iných ako ČŠ EÚ za účelom zhodnotenia v rokoch 2010 – 2013

Rok	Materiálové zhodnotenie (t)	Energetické zhodnotenie (t)	Iné zhodnotenie (t)
2010	180 314	81	0
2011	219 315	0	0
2012	156 680	0	0
2013	51 668	44	22

3. Vyhodnotenie predchádzajúceho programu

Plnenie stanovených cieľov Programu odpadového hospodárstva na roky 2011-2015 je vyhodnotené po rok 2013, kedy boli v čase spracovania nového programu k dispozícii posledné oficiálne údaje o vzniku a nakladaní s odpadmi z Regionálneho informačného systému o odpadoch (RISO) ako i údaje o vzniku a nakladaní s komunálnymi odpadmi, ktoré spracúva ŠÚ SR.

Hlavné ciele odpadového hospodárstva **v komunálnej sfére** sa splniť nepodarilo. Predovšetkým recyklácia komunálnych odpadov je na nízkej úrovni a na základe vývoja predpokladáme, že cieľ recyklácie do roku 2015 na úroveň 35% sa splniť nepodarí. Tento fakt úzko súvisí síce so stúpajúcou, no stále **nedostatočnou úrovňou triedeného zberu**, predovšetkým pre papier a lepenku, sklo, plasty a kovy. Ako absolútne neuspokojivú možno hodnotiť situáciu v oblasti triedeného zberu a zhodnocovania **biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov**, kde sa nepodarilo v roku 2013 obmedziť skládkovanie na úroveň 50 % oproti roku 1995. Napriek veľkým investíciám do infraštruktúry zariadení na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov je úroveň ich zhodnocovania veľmi nízka a s určitosťou môžeme konštatovať, že zásadnú zmenu môže priniesť len nová legislatívna úprava odpadového hospodárstva, intenzifikácia triedeného zberu a prísnejšia kontrola povinností obcí v oblasti zberu a zhodnocovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov.

Ciele zhodnocovania **čistiarenských kalov** z čistenia komunálnych odpadových vôd a odpadových vôd s podobnými vlastnosťami ako komunálne odpadové vody sa priebežne plnia.

V oblasti zberu a spracovania **odpadov z elektrických a elektronických zariadení** sú ciele plnené. SR v oblasti zberu a spracovania elektroodpadov od r. 2010 plní povinnosť zberu 4 kg/občana. V tejto oblasti možno konštatovať aj vysokú mieru zhodnotenia a recyklácie odpadov, ktorá je cca o 10 % vyššia ako v iných ČŠ.

Všetky stanovené ciele v oblasti zberu **použitých prenosných batérií a akumulátorov, použitých automobilových a priemyselných batérií a akumulátorov**, ako aj minimálnej recyklačnej efektivity týchto batérií a akumulátorov boli v r. 2013 splnené. Plnenie cieľov sa očakáva aj v ďalšom období.

Pozitívne je možné hodnotiť aj **oblasť zberu a spracovania starých vozidiel**, kde sú rovnako plnené ciele opätovného použitia, zhodnocovania a recyklácie starých vozidiel. SR v súčasnosti disponuje dostatočným počtom zariadení na zber a spracovanie starých vozidiel a každý obyvateľ SR má možnosť odovzdať staré vozidlo do autorizovaného zariadenia na spracovanie starých vozidiel priamo, prostredníctvom zbernej siete alebo prostredníctvom mobilného zberu priamo u držiteľa starého vozidla.

Cieľ pre zhodnocovanie **odpadových pneumatík** bude na základe sledovaného vývoja nakladania s odpadovými pneumatikami pravdepodobne splnený. Tomuto má napomôcť aj nová legislatívna úprava, podľa ktorej budú odpadové pneumatiky podliehať inštitútu rozšírenej zodpovednosti výrobcov.

V oblasti **odpadových olejov** sa ciele energetického a materiálového zhodnocovania nepodarí do roku 2015 pravdepodobne splniť. Jedným z dôvodov sú príliš ambiciózne ciele pre materiálové a obzvlášť pre energetické

zhodnocovanie odpadových olejov. Ciele budú musieť byť prehodnotené a stanovené reálne na základe skutočného vývoja nakladania s odpadovými olejmi.

Pre **odpady z obalov** bola miera zhodnotenia a recyklácie odpadov z obalov pre papier, sklo, plasty, kovy a drevo pre rok 2012 splnená a priebežne sa naďalej plní. Celková miera recyklácie pre odpady z obalov bola na úrovni 65,92 %.

Cieľ recyklácie pre **stavebné odpady a odpady z demolácií** patrí popri cieľoch recyklácie komunálneho odpadu k hlavným prioritám stratégie odpadového hospodárstva v zmysle požiadaviek rámcovej smernice o odpade. Na základe vývoja recyklácie stavebných odpadov a odpadov z demolácií možno predpokladať, že cieľ recyklácie bude v roku 2015 splnený

s reálnym výhľadom na splnenie cieľa recyklácie do roku 2020 na požadovanú úroveň 70 %.

Ciele pre odpady s obsahom **PCB a zariadenia obsahujúce PCB** sú priebežne plnené. Držitelia kontaminovaných zariadení sú podľa zákona o odpadoch a nového zákona o odpadoch povinní ohlasovať držbu a zmenu týkajúcu sa držby a nakladania s nimi.

Pre splnenie stanovených cieľov bolo navrhnutých spolu 100 opatrení. 29 opatrení bolo k stanovenému termínu splnených. Pri dvoch opatreniach je reálny predpoklad, že splnené budú. 53 opatrení je plnených priebežne. 4 navrhované opatrenia sú splnené čiastočne. 12 opatrení nie je plnených alebo nie je predpoklad, že by do stanoveného termínu splnené boli.

Tab. 3-1 Vyhodnotenie opatrení predchádzajúceho programu

Opatrenie je splnené	29
Opatrenie bude splnené	2
Opatrenie je plnené priebežne	53
Opatrenie je splnené čiastočne	4
Opatrenie nie je plnené	3
Opatrenie nie je splnené	9

Podrobné vyhodnotenie navrhovaných cieľov a opatrení predchádzajúceho programu je uvedené v tabuľkách 3-2 a 3-3.

Tab. 3-2 Podrobné vyhodnotenie cieľov predchádzajúceho programu

Vyhodnotenie cieľov			
Cieľ	Stav 2013	Vyhodnotenie	Komentár k vyhodnoteniu
Do roku 2015 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 35 % hmotnosti vzniknutých odpadov, teda viac ako 720 000 ton.	V roku 2013 sa príprava na opätovné použitie a recyklácia odpadu podieľali na celkovom nakladaní s komunálnym odpadom 11,39%. Miera opätovného použitia a recyklácie komunálneho odpadu bol vypočítaná na základe metodiky 4 podľa prílohy č.1 Rozhodnutia 2011/753/EÚ.	Cieľ nebude v roku 2015 pravdepodobne splnený.	Splnenie cieľa opätovného použitia a recyklácie komunálneho odpadu je limitovaná mierou triedeného zberu komunálneho odpadu, ktorá napriek stúpajúcim množstvám vytriedených zložiek komunálneho odpadu nedosahuje požadovanú úroveň.
Do roku 2013 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 50 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995, teda na množstvo najviac 347 500 ton.	V roku 2013 bolo od skládkovania odpadov odklonených 316 206 ton biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov. Cieľ zníženia množstva skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov pre rok 2013 nebol splnený, na skládky sa uložilo o 17 % viac BRKO.	Cieľ nie je splnený.	Odklonenie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu od skládkovania je možné len zavedením efektívneho systému triedeného zberu za účelom jeho materiálového zhodnotenia. Ďalšou možnosťou je zvýšenie miery energetického zhodnocovania komunálneho odpadu.
Zaviesť separovaný zber biologických odpadov s cieľom vykonávať kompostovanie alebo anaeróbne spracovanie odpadu; v prípade odpadov z potravín zabezpečiť zhodnotenie 90 % vzniknutých odpadov a z toho 80% využiť na výrobu bioplynu a 20% na výrobu kompostu.	V rokoch 2010 až 2013 bolo podporované zavádzanie triedeného zberu biologických odpadov z prostriedkov Environmentálneho fondu a finančných zdrojov EÚ v rámci Operačného programu životné prostredie. Značná časť prostriedkov bola investovaná aj do spracovateľských zariadení – kompostární a bioplynových staníc.	Cieľ je splnený čiastočne	Vyhodnotenie cieľa zhodnocovania odpadu z potravín a využívania odpadov na výrobu bioplynu a kompostu nie je možné vyhodnotiť.
Spracúvať biologický odpad spôsobom, ktorý spĺňa vysokú úroveň ochrany životného prostredia.	Biologicky rozložiteľný odpad je spracovávaný v zariadeniach na zhodnocovanie odpadov, ktoré majú udelený súhlas na prevádzkovanie na zhodnocovanie odpadov podľa § 7 zákona o odpadoch.	Cieľ sa plní priebežne	Všetky zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov musia byť prevádzkované na základe súhlasu vydaného príslušným orgánom štátnej

			správy odpadového hospodárstva a musia mať prijatú prevádzkovú dokumentáciu zariadenia. Pripravujú sa nové vykonávacie predpisy k novému zákonu o odpadoch ktoré budú upravovať základné požiadavky pre zariadenia na spracovanie biologicky rozložiteľných odpadov.
Zvýšenie podielu zhodnocovania čistiarenských kalov z čistenia komunálnych odpadových vôd a odpadových vôd s podobnými vlastnosťami ako komunálne odpadové vody za účelom zlepšenia pôdnych vlastností najmenej na 85% z celkového množstva vzniknutých čistiarenských kalov z čistenia komunálnych odpadových vôd a odpadových vôd s podobnými vlastnosťami ako komunálne odpadové vody, teda na úrovni približne 100 000 ton.	V roku 2013 bolo materiálovo zhodnotených vyše 135 00 ton čistiarenských kalov z čistenia komunálnych odpadových vôd a odpadových vôd s podobnými vlastnosťami ako komunálne odpadové vody.	Cieľ sa plní priebežne	V oblasti čistiarenských kalov z čistenia komunálnych odpadových vôd a odpadových vôd s podobnými vlastnosťami ako komunálne odpadové vody za účelom zlepšenia pôdnych vlastností bude potrebné prijať osobitnú stratégiu pre nakladanie s čistiarenskými kalmi z čistenia komunálnych odpadových vôd.
Pre odpady z elektrických a elektronických zariadení (elektroodpad) ročne vyzbierať najmenej 4 kg elektroodpadov z domácností na obyvateľa.	V r. 2013 výrobcovia v zastúpení kolektívnymi organizáciami splnili určenú povinnosť zberu elektroodpadov. Celkovo bolo zozbieraných 22 122 ton elektroodpadov, čo predstavuje 4,09 kg/občana.	Cieľ sa plní priebežne	SR v oblasti zberu a spracovania elektroodpadov od r. 2010 plní povinnosť zberu 4 kg/občana.
Pre elektroodpad ročne zabezpečiť miery zhodnotenia a recyklácie elektroodpadov pre jednotlivé kategórie elektroodpadu.	Pre každú kategóriu elektroodpadov boli v r. 2013 splnené miery zhodnotenia a miery recyklácie podľa Nariadenia vlády SR č. 388/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú limity pre zhodnotenie elektroodpadu a pre opätovné použitie a recykláciu komponentov, materiálov a látok v znení nariadenia vlády SR č. 206/2010 Z. z.	Cieľ sa plní priebežne	Zhodnotenie a recyklácia elektroodpadov v SR vykazuje v porovnaní s priemerom EÚ o 5 – 10 % vyššiu hodnotu.
Pre odpady z obalov je ročne zabezpečiť miery zhodnotenia a recyklácie odpadov z obalov pre papier,	Za rok 2013 bola miera recyklácie pre odpady z obalov podľa materiálového zloženie nasledovná: - Sklo 72,91 %	Cieľ je splnený	Množstvo zhodnotených a recyklovaných odpadov z obalov bolo vypočítané z hlásení povinných osôb a oprávnených

<p>sklo, plasty, kovy a drevo pre rok 2012 a nasledujúce roky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Plasty 55,08 % - Papier a lepenka 79,70 % - Kovy 68,91 % - Drevo 36,45 % <p>Celková miera recyklácie pre odpady z obalov bola na úrovni 65,92 %.</p>		<p>organizácií. Celkové množstvo zhodnotených odpadov z obalov je cca o 3,5 % vyššie a skladá sa z množstva recyklovaných odpadov z obalov a z množstva odpadov z obalov zhodnotených činnosťou R1 (využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom) v spaľovniach odpadov s využitím energie alebo zhodnotených v zariadeniach na spoluspaľovanie odpadov v SR.</p>
<p>Pre použité batérie dosiahnuť minimálne limity pre zber prenosných batérií a akumulátorov 25 % do 26. septembra 2012 a 45 % do 26. septembra 2016; pre automobilové a priemyselné batérie a akumulátory 96 % až 98 %. Pre použité batérie dosiahnuť minimálnu úroveň recyklačnej účinnosti.</p> <p>Pre všetky vyzbierané batérie a akumulátory zabezpečiť ich spracovanie u autorizovaného spracovateľa (v rámci predpisov platných v danej krajine EÚ).</p>	<p>Všetky stanovené ciele v oblasti zberu použitých prenosných batérií a akumulátorov, použitých automobilových a priemyselných batérií a akumulátorov, ako aj minimálnej recyklačnej efektivity týchto batérií a akumulátorov bol v r. 2013 splnený. Recyklačná účinnosť pre použité batérie bola v roku 2013 nasledovná:</p> <ul style="list-style-type: none"> - olovené batérie a akumulátory 93 %, - niklovo-kadmiové batérie a akumulátory 83 %, - ostatné použité batérie a akumulátory 89 %. 	<p>Cieľ sa plní priebežne</p>	<p>V r. 2013 nastal výrazný pozitívny posuv v zbere a vyhodnocovaní údajov o zbere a spracovaní a recyklácii použitých batérií a akumulátorov, na základe ktorých je možné deklarovať, že SR plní ciele podľa smernice 2006/66/EC.</p>
<p>Pre staré vozidlá sú zabezpečiť prevzatie všetkých vozidiel po ukončení životnosti najneskôr do 1. januára 2015 zabezpečiť plnenie limitov opätovného použitia, zhodnotenia a recyklácie.</p>	<p>V roku 2013 bolo autorizovanými zariadeniami na spracovanie starých vozidiel prevzatých na spracovanie 34 408 starých vozidiel.</p>	<p>Cieľ sa plní priebežne</p>	<p>SR v súčasnosti v súčasnosti disponuje dostatočným počtom zariadení na zber a spracovanie starých vozidiel a každý obyvateľ SR má možnosť odovzdať staré vozidlo do autorizovaného zariadenia na spracovanie starých vozidiel priamo, prostredníctvom zbernej siete alebo prostredníctvom mobilného zberu priamo u držiteľa starého vozidla.</p>

<p>Pre odpadové pneumatiky zabezpečiť žiadne skládkovanie odpadových pneumatík a dosiahnuť ciele zhodnocovania odpadových pneumatík pre rok 2015.</p>	<p>V roku 2013 bolo materiálovo zhodnotených 72% vzniknutých odpadových pneumatík a energeticky bolo zhodnotených 10% odpadových pneumatík.</p>	<p>Cieľ bude v roku 2015 pravdepodobne splnený</p>	<p>Skládkovanie odpadových pneumatík a drvených odpadových pneumatík je podľa zákona o odpadoch a nového zákona o odpadoch zakázané. Odpadové pneumatiky je možné použiť ako konštrukčný materiál pri budovaní skládky odpadov. Na základe údajov o vzniku a nakladaní s odpadovými pneumatikami je vysoko pravdepodobné, že cieľ zhodnocovania odpadových pneumatík bude v roku 2015 splnený.</p>
<p>Pre stavebný a demolačný odpad do konca roka 2015 zvýšiť prípravu na opätovné použitie, recykláciu a zhodnotenie stavebného odpadu (s výnimkou odpadu 17 05 04 zemina a kamenivo kategórie O) najmenej na 35% hmotnosti vzniknutého odpadu.</p>	<p>V roku 2013 bolo recyklovaných 47% stavebných odpadov.</p>	<p>Cieľ bude v roku 2015 pravdepodobne splnený</p>	<p>Recyklačný cieľ pre stavebné odpady a odpady z demolácií bol vypočítaný na základe metodiky EUROSTAT-u, ktorý do výšky recyklácie nezapočítava nebezpečné odpady, odpad 17 05 04 zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03 a odpad 17 05 06 výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05.</p>
<p>Pre odpady s obsahom polychlórovaných bifenylov a zariadenia kontaminované polychlórovanými bifenyli do konca roka 2015 pripraviť podmienky tak, aby bolo možné do konca roka 2028 zabezpečiť environmentálne prijateľné nakladanie s odpadom kvapalín a zariadení kontaminovaných PCB s obsahom viac ako 0,005 percenta PCB a do konca roka 2015 pripraviť podmienky tak, aby bolo možné do konca roka 2025 zabezpečiť identifikáciu, označenie a zneškodnenie zariadení obsahujúcich: a) viac ako 10 % PCB a s objemom väčším ako 5 litrov,</p>	<p>Podmienky pre identifikáciu a nakladanie s odpadmi s obsahom polychlórovaných bifenylov a zariadeniami kontaminovanými polychlórovanými bifenyli sú legislatívne upravené v § 40a zákona o odpadoch.</p>	<p>Cieľ sa plní priebežne</p>	<p>Držitelia kontaminovaných zariadení sú podľa § 40a zákona o odpadoch povinní ohlasovať držbu a zmenu týkajúcu sa držby a nakladania s nimi.</p>

<p>b) viac ako 0,05 % PCB a s objemom väčším ako 5 litrov, c) viac ako 0,005 % PCB a s objemom väčším ako 0,05 litra.</p>			
<p>Do roku 2015 dosiahnuť pre odpadové oleje limity energetického a materiálového zhodnocovania v pomere 60% materiálové zhodnocovanie a 40% energetické zhodnocovanie.</p>	<p>V roku 2013 bolo materiálovo zhodnotených 37% odpadových olejov. Energeticky bolo zhodnotených len 6% odpadových olejov.</p>	<p>Cieľ nebude v roku 2015 pravdepodobne splnený.</p>	<p>Cieľ materiálového a energetického zhodnotenia odpadových olejov je stanovený nereálne a bude potrebné prehodnotiť. Je potrebné upozorniť že 18% odpadových olejov bolo upravených činnosťou R12 a až 29% bolo vykázaných činnosťou R13.</p>

Tab. 3-3 Podrobné vyhodnotenie opatrení predchádzajúceho programu

Vyhodnotenie opatrení					
Opatrenie	Názov opatrenia	Zodpovednosť	Termín plnenia	Vyhodnotenie	Komentár k vyhodnoteniu
O.1.	Najneskôr do 12.decembra 2013 pripraviť súbor opatrení so zameraním na predchádzanie vzniku odpadov a prijať Program predchádzania vzniku odpadov v SR do roku 2020 v zmysle požiadaviek článku 29 a 31 novej rámcovej smernice o odpade	MŽP SR	12.12.2013	Opatrenie je splnené	Programu predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2014 – 2018 bol schválený uznesením vlády SR č. 729 z 18. decembra 2013. Program obsahuje približne 50 opatrení, ktorými sa okrem MŽP SR musia zaoberať aj iné rezorty, v ktorých sa realizuje ťažba surovín, výroba, distribúcia a predaj tovarov a služieb. Vyhodnotenie plnenia
O.2.	Pripraviť návrh novej právnej úpravy v odpadovom hospodárstve, ktorá bude zosúladená s legislatívou EÚ	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené	Bol vypracovaný nový zákon o odpadoch, ktorý bol schválený NR SR 17.3.2015 unesením č.1631. Účinnosť nového zákona o odpadoch je 1.januára 2016.
O.3.	Posúdiť efektívnosť existujúceho nástroja plánovania v odpadovom hospodárstve a navrhnuť revíziu právnej úpravy týkajúcej sa programov odpadového hospodárstva	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené	Bola posúdená efektívnosť nástroja programov odpadového hospodárstva. Novým zákonom o odpadoch sa vypustil program pôvodcu odpadu, ktorý bol vyhodnotený ako nadbytočný a neefektívny nástroj na plánovania, ktorý administratívne zťažoval podnikateľské prostredie. Pôvodca odpadu má aj pri absencii vlastného plánu povinnosť dodržiavať program kraja a hierarchiu odpadového hospodárstva. Podobne sa upravila aj povinnosť pre obce vypracovať vlastný program vtedy, ak ročne vyprodukuje 350 ton komunálnych odpadov alebo ktorej počet obyvateľov prevyšuje 1000.
O.4.	Podporovať zavádzanie nových technológií, ktoré sú založené na báze máloodpadových alebo čistejších technológií	MH SR	Každoročne	Opatrenie je plnené priebežne	Podpora transferu inovatívnych technológií Ministerstvom hospodárstva SR, uskutočnená v rámci OP KaHR bola realizovaná vo všetkých prípadoch pre zámery, ku ktorým bolo vypracované kladné rozhodnutie podľa

					zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zároveň na základe schválených hodnotiacich kritérií boli bodovo zvýhodnené tie projekty, ktoré prispievajú k zníženiu znečisťovania životného prostredia.
O.5.	Podporovať výskum a vývoj v oblasti nových technológií nakladania s odpadmi	MŠVVaŠ SR	Každoročne	Opatrenie je plnené priebežne	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR podporilo 8 projektov zameraných na nakladanie s odpadmi.
O.6.	Pri schvaľovaní prevádzok nových technológií na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadov zohľadňovať požiadavky najlepších dostupných technológií v zmysle európskej legislatívy; zohľadňovať požiadavky komplexnosti spracovania odpadu od počiatku do maximálneho štádia zhodnotenia odpadu	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Pri schvaľovaní prevádzok nových technológií na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadov sú zohľadňované požiadavky najlepších dostupných technológií. Napr. v oblasti spracovania OEEZ sa opatrenie sa priebežne plní. Pri kontrolách autorizovaných prevádzok pracovníci MŽP SR, OOH kladú dôraz na kontrolu materiálového toku až po dosiahnutie stavu konca odpadu resp. zrecyklovanie danej frakcie. Kontroluje sa aj preukázanie, že odpady zo spracovania elektroodpadov sú odovzdávané osobám oprávneným podľa § 19 zákona o odpadoch
O.7.	Vytvoriť podmienky pre stanovenie stavu konca odpadu pre vybrané odpady, priamym materiálovým využitím a pre energetické zhodnotenie, pre ktoré nie sú stanovené takéto špecifikácie formou Nariadenia Rady EÚ (ako napr. Nariadenie č. 333/2011), čím sa umožní znížiť množstvá odpadov a podporí sa využívanie odpadov ako výrobkov alebo druhotných surovín	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je plnené priebežne	Inštitút stavu konca odpadu bol zavedený do legislatívy SR v §2b zákona o odpadoch, novelou č. 343/2012 Z. z.. Inštitút stavu konca odpadu preberá aj nový zákon o odpadoch, ktorý zároveň obsahuje splnomocňovacie ustanovenie, ktoré umožňuje prijať kritéria pre stav konca odpadu v prípade prúdu odpadu, kde neboli kritéria stanovené na úrovni EÚ. Kritériá, ktoré by nad rámec európskych právnych predpisov umožňovali stav konca odpadu pre vybrané odpady, neboli zatiaľ pripravené. Pripravujú sa však kritéria ohľadne stavu konca odpadu vo väzbe na odpady, z ktorých budú palivá.

O.8.	Podporovať používanie materiálov získaných recykláciou odpadov v zmysle požiadaviek európskych predpisov	MŽP SR, MH SR	Priebežne	Opatrenie nie je plnené	V rokoch 2011-2015 nebola vytvorená žiadna schéma alebo mechanizmus na podporu používania recyklovaných materiálov.
O.9.	Podporovať inovatívne technológie, ktoré umožnia využiť činnosti zhodnotenia odpadov niektorou z činností R2 – R11, tak aby sa na výstupe takejto činnosti zvýšil podiel výstupu ako suroviny a nie ako odpadu	MŽP SR, MH SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je plnené priebežne	V programovom období 2007 - 2013 boli v rámci procesu hodnotenia žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného prostriedku prostredníctvom Operačného programu Životné prostredie zvýhodňované technológie, ktoré spĺňajú požiadavky na BAT. V programovom období 2014 – 2020 v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia investičná priorita 1, prioritná os 1: „1.1 Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek“ bude pri výbere projektov zohľadnený aspekt inovatívnosti technológií idúcich nad rámec noriem EÚ tam, kde je to uplatniteľné podľa platných právnych predpisov, prípadne budú v rámci výberu projektov zvýhodňované riešenia umožňujúce priblíženie sa, resp. napĺňanie najambicióznejších štandardov vyplývajúcich z legislatívy EÚ v danej oblasti v prípade, že legislatíva EÚ definuje rozsah hodnôt, ktoré je potrebné dodržiavať. V Operačnom programe Kvalita životného prostredia budú prioritizované technológie, ktoré budú v súlade s kritériami na určovanie najlepšie dostupných techník (BAT) – porovnanie navrhovanej technológie zhodnocovania alebo recyklácie odpadov s príslušnými BREF dokumentmi, napr. „Reference Document on Best Available Techniques for the Waste Treatments Industries.“
O.10.	Zaviesť prvky životného cyklu do výrobovej politiky	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie nie je plnené	

					Zavedenie prvku životného cyklu do výrobkovej politiky si vyžaduje medzirezortnú spoluprácu MŽP SR a MH SR, ktoré má v gescii zákon č. 529/2010 Z.z. o environmentálnom navrhovaní a používaní výrobkov (zákon o ekodizajne).
O.11.	Podporovať pri výrobe výrobkov náhradu materiálov obsahujúcich nebezpečné látky za menej nebezpečné, ak je to technicky a ekonomicky možné; k tomu je potrebné podporiť výskum a vývoj v tejto oblasti	MŽP SR, MŠVVaŠ SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR podporilo 2 projekty zamerané na výskum a vývoj v tejto oblasti.
O.12.	Podporovať umiestňovanie stavebných materiálov vyrobených s materiálovým alebo energetickým využitím odpadov na trhu	MŽP SR, MDVaRR SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Pre napĺňanie cieľa opatrenia boli na úrovni MŽP SR aj na úrovni MDVaRR uskutočnené pracovné stretnutia so zástupcami Združenia na rozvoj recyklácie stavebných materiálov (združenie je členom European Quality Association for Recycling e.V. (EQRU) a boli hľadané možnosti realizácie opatrenia. Bola obojstranne prisľúbená ďalšia spolupráca, ktorá bude iniciovaná predovšetkým združením ako realizačného subjektu.
O.13.	Podporovať nástroje environmentálnej politiky ako environmentálne manažérstvo, zelené verejné obstarávanie, programy čistejšej produkcie a pod.	Všetky rezorty	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Ministerstvo životného prostredia SR uplatňuje princíp zeleného verejného obstarávania, kde za rok 2012 indikátor 1 (podiel počtu zelených zákaziek na všetkých zákazkách vo VO) = 4,9% a Indikátor 2 (podiel hodnoty zelených zákaziek na hodnote všetkých zákaziek vo VO) = 0,1%; princíp „zeleného úradovania“ v nasledujúci oblastiach: A) Separácia a recyklácia odpadu – na koncentráciu odberu vyseparovaných zložiek odpadov ako je plast, papier, sklo a kov sú zriadené zberné miesta na každom podlaží v rámci budovy. Odber elektroodpadu, tonerov a pod. ministerstvo zabezpečuje dodávateľským

spôsobom na základe zmluvy. O environmentálne vhodnom zneškodňovaní odpadu požadujeme potvrdenie, čím sa výrazne prispieva k spätnému využitiu druhotných surovín a k minimalizácii odpadu ukladaného na skládky komunálneho odpadu.

B) Čistiace prostriedky - upratovanie priestorov ministerstva je zabezpečované ekologickými čistiacimi prostriedkami a ich použitie nemá žiadne negatívne dopady na životné prostredie.

C) Kancelárske potreby a kancelárska technika - Všetky nakupované zariadenia musia spĺňať najnovšie normy energetickej účinnosti značky ENERGY STAR, kopírovacie zariadenia musia mať možnosť obojstrannej tlače na papieri formátu A4, na báze dodatočného softvéru (tlačiarne, multifunkčné zariadenia), na požiadavkách pri verejnom obstarávaní je zabezpečovaná kompatibilita techniky s papierom. Pri verejnom obstarávaní a priamych nákupoch elektrospotrebičov požadujeme v rámci energetickeho štieňovania triedu, ktorá znamená vyššiu úsporu energie (A, A+).

D) Papier a výrobky z papiera - dôraz je kladený na elektronickú korešpondenciu a archiváciu, využívanie obojstrannej tlače dokumentov. Pri nákupe kancelárskeho papiera sa uplatňuje požiadavka na certifikát PEFC a požiadavka na ecolabell – environmentálna značka EU.

- toto bolo v predchádzajúcom vyhodnotení.

V novom zákone o odpadoch sa zavádza úľava pre podnikateľov, ktorí vykonávajú autorizovanú spracovateľskú činnosť a zároveň sú certifikovaní v systéme environmentálneho manažérstva a auditu podľa osobitného predpisu (EMAS). Úľava spočíva v upustení od predkladania odborného posudku raz za päť rokov a v možnosti dlhšieho predĺženia platnosti autorizácie.

Ministerstvo hospodárstva SR v rámci Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

vytvorilo schému na podporu inovácií, zavádzania systémov manažérstva kvality, ochrany priemyselných práv a zavádzania technických noriem do výrobných praxí a služieb, v rámci ktorej je pomoc smerovaná do prostredia zavádzania metód manažérstva kvality zavádzaním predcertifikačného a certifikačného procesu, ochrany priemyselných práv, obchodných značiek a podporu nákupu priemyselných práv súvisiacich s novým technologickým riešením. Ministerstvo sa zároveň snaží o zlepšovanie environmentálneho správania prostredníctvom zvýšenia úrovne uplatňovania nástrojov zeleného verejného obstarávania v rámci rezortu a organizácií vo svojej pôsobnosti. Úroveň a spôsob uplatňovania týchto nástrojov je pravidelne ročne monitorovaná a hodnotená prostredníctvom dotazníkového prieskumu, ktorý MH SR a organizácie v jeho pôsobnosti zasielajú Ministerstvu životného prostredia SR.

Ministerstvo kultúry SR v rámci fondu na podporu umenia, stratégie rozvoja kultúry, dotačného systému a ostatných aktivít podporuje zelené verejné obstarávanie, programy čistejšej produkcie a pod.

Ministerstvo financií SR podporuje nástroje environmentálnej politiky, predovšetkým dôslednou separáciou odpadov a zhodnocovaním elektroodpadu. Pri verejných obstarávaníach ministerstvo začleňuje do podmienok a špecifikácií tovarov podmienky na environmentálne priateľské tovary a vyžadujú predkladanie environmentálnych certifikátov.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí začleňuje do podmienok a špecifikácií tovarov podmienky na environmentálne certifikát systému environmentálneho manažérstva v oblasti predmetu zákazky podľa normy ISO 14001:2004, ktorá zabezpečuje

vhodné a riadené spôsoby komunikácie vo vnútri firmy ale i smerom von v oblasti environmentálneho manažmentu – teda v otázkach ochrany životného prostredia.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí podporuje nástroje environmentálnej politiky ako environmentálne manažérstvo, zelené verejné obstarávanie, programy čistejšej produkcie a opatrenie plní priebežne.

Ministerstvo spravodlivosti pri verejných obstarávaníach sa v rámci osobitných podmienok uplatňuje environmentálne nakladanie s odpadmi. V rámci rezortu je vykonávaný triedený zber odpadu. Pri neupotrebitelnom majetku štátu, ktorý sa nevyužije ako druhotná surovina, rezort zabezpečujeme jeho zneškodnenie v súlade so zákonom o odpadoch.

Ministerstvo vnútra podporuje nástroje environmentálnej politiky ako environmentálne manažérstvo, zelené verejné obstarávanie, programy čistejšej produkcie nasledovne:

- odbor verejného obstarávania pri realizácii verejného obstarávania požaduje od uchádzačov preukázanie odbornej spôsobilosti uvedením opatrení environmentálneho manažérstva, ktoré použije pri plnení zmluvy a tiež predloženie certifikátu kvality, vydaného nezávislou inštitúciou, ktorým sa potvrdzuje splnenie určitých opatrení environmentálneho riadenia. Tieto opatrenia sú vyžadované pri všetkých nadlimitných zákazkách v pôsobnosti rezortu ministerstva vnútra (napr. obstarávanie vozidiel, obstarávanie tonerových náplní a pod.),
- snaha o obmedzenie spotreby papiera - využívanie obojstrannej tlače, ak je možnosť uprednostnenie elektronickej pošty pred papierovou, zavádzanie el. schvaľovania faktúr,

				<ul style="list-style-type: none"> - vykonávanie triedenie odpadu - druhotné suroviny sú ponúknuté oprávneným organizáciám na zhodnotenie a recykláciu, - snaha o zníženie energetickej náročnosti budov – 83 budov bolo podrobených energetickému auditu a 75 objednaných projektových dokumentácií. <p>Ministerstvo zdravotníctva podporuje nástroje environmentálnej politiky ako environmentálne manažérstvo, zelené verejné obstarávanie, programy čistejšej produkcie a opatrenie plní priebežne.</p> <p>Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR zabezpečuje verejné obstarávanie tovarov, služieb a stavebných prác postupmi podľa zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Pri realizácii verejného obstarávania sa vyžaduje v primeranej miere a v súlade s princípmi zákona o verejnom obstarávaní od uchádzačov preukázanie odbornej spôsobilosti v rámci environmentálneho manažérstva, s ohľadom na predmet zákazky.</p> <p>Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny uplatňuje v súťažných podkladoch pre vyhlásenie zákazky aj požiadavky na predmet zákazky, resp. podmienky účasti vo forme certifikátov FSC v prípadoch, keď je táto podmienka uplatniteľná.</p> <p>Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR podporilo v tejto oblasti 7 projektov. Ministerstvo zabezpečovalo verejné obstarávanie tovarov a služieb postupmi podľa zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V súťažných podkladoch v časti požiadaviek na uchádzača, ale aj v požiadavkách na predmet obstarávania, sú vyžadované podmienky, ktoré</p>
--	--	--	--	---

					vychádzajú zo schválených dokumentov. V priebehu roku 2014 neboli zabezpečované také súťaže, v ktorých by bolo možné uplatniť požiadavky uvedené v úlohe O.13..
O.14.	Pri návrhoch na výstavbu nových skládok odpadov vždy podrobne posúdiť potrebu takejto výstavby v regióne., Navrhované lokality regionálnych skládok je potrebné zapracovať do územných plánov regiónov pri najbližšom preskúmaní schváleného územného plánu podľa osobitného predpisu ²⁾)	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Ministerstvo životného prostredia SR pri každom zámere na výstavbu novej skládky odpadov aj pri rozširovaní existujúcich skládok odpadov posudzuje potrebu vybudovania nových kapacít v regióne, osobitne vo väzbe na cieľ na opätovné používanie a recykláciu odpadov do roku 2020. Každá nová skládka odpadov musí byť v súlade s územným plánom regiónu alebo príslušnej obce.
O.15.	Podporovať výrobu alternatívnych palív vyrobených z odpadu v rámci podpory využívania obnoviteľných zdrojov energie vtedy pokiaľ nie je environmentálne vhodné ich materiálové zhodnotenie	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	V rámci Operačného programu Životné prostredie v rokoch 2007 – 2013 bolo podporované vybudovanie zariadení na mechanicko-biologickú úpravu odpadov, ktorej výstupom môže byť aj výroba alternatívnych palív umožnená prostredníctvom operačného cieľa „4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov“, II skupiny aktivít, bodu H. projekty zamerané na výstavbu regionálnych zariadení na mechanicko-biologickú a termickú úpravu odpadov. Zoznam prijímateľov z OPŽP je zverejnené na nasledovnej adrese: http://www.opzp.sk/projekty/zoznamy-opzp/zoznam-prijimatelov-z-opzp/ . V programovom období 2014 - 2020 bude možné v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia investičná priorita 1, prioritnej osi 1: „1.1 Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených

²⁾ § 30 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov

				<p>požiadaviek“, aktivity B. „Príprava na opätovné použitie a zhodnocovanie so zameraním na recykláciu nie nebezpečných odpadov vrátane podpory systémov triedeného zberu komunálnych odpadov a podpory predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov“, požiadať o poskytnutie finančného príspevku na výstavbu nových zariadení na mechanicko-biologickú úpravu zmesových komunálnych odpadov, ktorých výstupom môže byť aj alternatívne palivo.</p> <p>Prostredníctvom Operačného programu Životné prostredie bolo v rámci programového obdobia 2007 - 2013 schválených 114 projektov zameraných na zhodnocovanie odpadov a nakladanie s nebezpečnými odpadmi, s celkovou sumou 126,7 mil. EUR. Zoznam prijímateľov z OPŽP je zverejnené na nasledovnej adrese: http://www.opzp.sk/projekty/zoznamy-opzp/zoznam-prijimatelov-z-opzp/.</p> <p>Ministerstvo životného prostredia SR vypracovalo návrh vyhlášky na určenie stavu konca odpadu pre palivá vyrobené z odpadov. V blízkom období by sa spustil legislatívny proces.</p> <p>Ministerstvo hospodárstva SR pripravilo v priebehu roka 2013 novelu zákona č.309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie, ktorá zvýhodnila využívanie kuchynského oleja ako biopaliva v motorových palivách. Novela zákona nadobudla účinnosť 1.1.2014.</p>
O.16.	Podporovať inovatívne technológie, ktoré umožnia energeticky zhodnotiť odpady, pokiaľ nie je environmentálne vhodná alebo efektívna ich recyklácia alebo príprava na opätovné použitie	MŽP SR, MH SR	Priebežne	<p>Opatrenie je plnené priebežne</p> <p>Obe spaľovne komunálnych odpadov, ktoré sú v súčasnosti v prevádzke v Bratislave a v Košiciach spĺňajú požiadavky na energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov činnosťou R1 podľa ustanoveného vzorca na výpočet energetickej účinnosti takýchto zariadení. V roku 2013 bolo energeticky zhodnotených 9,96 % vzniknutých komunálnych odpadov.</p>

					Ministerstvo hospodárstva SR pripravilo v priebehu roka 2013 novelu zákona č.309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie, ktorá zvýhodnila využívanie kuchynského oleja ako biopaliva v motorových palivách. Novela zákona nadobudla účinnosť 1.1.2014.
O.17.	V súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva spaľovať komunálne odpady v zariadeniach s energetickým využitím	MŽP SR, MH SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Obe spaľovne komunálnych odpadov, ktoré sú v súčasnosti v prevádzke v Bratislave a v Košiciach spĺňajú požiadavky na energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov činnosťou R1 podľa ustanoveného vzorca na výpočet energetickej účinnosti takýchto zariadení. V roku 2013 bolo energeticky zhodnotených 9,96 % vzniknutých komunálnych odpadov. Zákon č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie v ustanovení §3 ods. 9 uľahčuje energetické využitie komunálnych odpadov s maximálnym podielom biologicky rozložiteľnej zložky do 55% vrátane. Vláda SR uznesením č. 548/2014 zo dňa 5. novembra 2014 schválila Energetickú politiku SR, ktorá hovorí o zvýšení úrovne energetického zhodnocovania odpadov a výroby palív z odpadov (zvýšiť podiel spaľovaných odpadov na celkovom množstve, zlepšiť technickú úroveň spaľovacích zariadení, zvýšiť počet druhov využívaných na výrobu alternatívnych palív). Energetická koncepcia SR uvádza, že vhodnou podporou sa javí regulácia vo forme uprednostnenia tepla z obnoviteľnej zložky odpadu oproti fosílnemu palivu.
O.18.	Podporovať stabilnú výrobu elektrickej energie zo zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov a stabilný odber tepla vznikajúceho v procese energetického zhodnocovania odpadov	MH SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Zákon č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie v ustanovení §3 ods. 9 uľahčuje energetické využitie komunálnych odpadov s maximálnym podielom biologicky rozložiteľnej zložky do 55% vrátane. Vláda SR uznesením č. 548/2014 zo dňa 5. novembra 2014 schválila Energetickú politiku SR, ktorá hovorí o zvýšení

					úrovne energetického zhodnocovania odpadov a výroby palív z odpadov (zvýšiť podiel spaľovaných odpadov na celkovom množstve, zlepšiť technickú úroveň spaľovacích zariadení, zvýšiť počet druhov využívaných na výrobu alternatívnych palív). Energetická koncepcia SR uvádza, že vhodnou podporou sa javí regulácia vo forme uprednostnenia tepla z obnoviteľnej zložky odpadu oproti fosílnemu palivu.
O.19.	Zvýšiť počet kontrol štátneho dozoru so zameraním na zber nebezpečných odpadov	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Kontrola zariadení na zber odpadov patrí ku každoročným hlavným úlohám činnosti SIŽP, inšpekcie odpadového hospodárstva. Pri týchto kontrolách sa sleduje dodržiavanie povinností podľa zákona o odpadoch vo vzťahu ku všetkým druhom odpadom a aj k obom kategóriám odpadov, t.j. ostatný odpad, nebezpečný odpad. V priemere sa ročne vykoná približne 50 takto zameraných kontrol. V roku 2011 bolo vykonaných 56 kontrol zariadení na zber odpadov a v roku 2014 bolo vykonaných 60 kontrol zariadení na zber odpadov.
O.20.	Pripraviť Stratégiu nakladania s odpadmi zo zdravotnej starostlivosti	MŽP SR	2013	Opatrenie je splnené	V roku 2013 bola vypracovaná Stratégia nakladania s odpadmi zo zdravotnej starostlivosti. Stratégiu vypracovala Slovenská agentúra životného prostredia. Vypracovanie stratégie bolo financované z Operačného programu Životné prostredie. Stratégia je zverejnená na nasledovnej webovej adrese: http://www.sazp.sk/public/index/open_file.php?file=Ad_min/2013/december/Strategia_verzia_20131014.pdf .
O.21.	Pripraviť Stratégiu nakladania s nebezpečnými odpadmi	MŽP SR	2013	Opatrenie je splnené	V roku 2014 bola vypracovaná Stratégia nakladania s nebezpečnými odpadmi vrátane realizačných plánov. Stratégiu vypracovala Slovenská agentúra životného prostredia. Vypracovanie stratégie bolo financované

					z Operačného programu Životné prostredie. Stratégia je zverejnená na nasledovnej webovej adrese: http://www.sazp.sk/public/index/go.php?id=2320 .
O.22.	Vypracovať stratégiu odpadového hospodárstva SR s výhľadom do roku 2020	MŽP SR	2013	Opatrenie nie je splnené	Opatrenie bude splnené prijatím nového Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2016-2020.
O.23.	Využívanie kampaní na plnenie cieľov POH kvalitne organizovaných s ohľadom na jednotlivé cieľové skupiny, miestne podmienky a predmet kampane	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	MŽP SR podporuje informačné kampane slúžiace na plnenie cieľov POH. Jedným z príkladov možno uviesť kampane, ktorých cieľom je informovanosť občanov o dôvodoch oddeleného zberu elektroodpadov od komunálneho odpadu. Tieto aktivity vykonávajú výrobcovia elektrických a elektronických zariadení v zmysle zákona o odpadoch pod záštitou MŽP SR. Takouto aktivitou bola napr. v r. 2014 záštita MŽP SR nad akciou „Let’s clean up Europe“ organizovanou EK v rámci celej EÚ.
O.24.	Vyhodnocovanie plnenia cieľov stanovených v tomto dokumente podľa Metodiky na vyhodnocovanie POH SR vrátane súboru indikátorov, vypracovaného SAŽP COHEM v dvojročných intervaloch	MŽP SR	V dvojročných intervaloch	Opatrenie je splnené	V roku 2013 bolo vykonané Priebežné vyhodnotenie plnenia cieľov Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2011-2015. Materiál bol predložený na rokovanie vlády 27.11.2013 pod číslom UV-29397/2013 a vládou bol vzatý na vedomie.
O.25.	Pravidelne zvyšovať odbornú úroveň pracovníkov štátnej správy v odpadovom hospodárstve formou školení, usmernení a pod	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Pracovníci štátnej správy odpadového hospodárstva sú priebežne školení a majú možnosť na kedykoľvek obrátiť na MŽP SR so žiadosťou o usmernenie, na základe ktorej MŽP následne vypracuje usmernenie alebo o konzultáciu telefonickú alebo osobnú. Na MŽP sa môžu obracať jednotlivci podľa potreby, v rámci porad, ktoré MŽP organizuje alebo v rámci výkonu vnútornej kontroly. V rámci implementácie nového zákona pripravuje MŽPSR

					súbor školení venovaných špeciálne pracovníkom štátnej správy odpadového hospodárstva.
O.26.	Zabezpečiť, aby každá cezhraničná preprava/dovoz odpadu uvedeného v prílohe III, IIIA a IIIB Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 o preprave odpadu (ďalej len „Nariadenie“) určeného pre spaľovne, ktoré sú označené ako zariadenia na zhodnocovanie odpadov, na územie SR podliehala postupu predchádzajúceho písomného oznámenia a súhlasu podľa hlavy II Nariadenia	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie nie je splnené	Predmetné ustanovenie bolo navrhnuté ako paragrafové znenie do nového zákona o odpadoch. Počas vnútrokomunitárneho pripomienkového konania EK vyslovila nesúhlas s predmetným ustanovením. MŽP SR predmetnú pripomienku EK akceptovalo a predmetné ustanovenie vypustilo z návrhu zákona o odpadoch.
O.27.	Obce musia informovať svojich občanov o nových systémoch nakladania s odpadmi v zmysle novej hierarchie odpadového hospodárstva	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Obce vykonávajú informačné kampane prostredníctvom rôznych informačných kanálov. Najčastejším spôsobom je zverejňovanie spôsobu nakladania s odpadmi na území danej obce prostredníctvom internetovej stránky a rozhlasom. V novom zákone o odpadoch je okrem iného povinnosť pre obce zverejniť na svojom webovom sídle podrobný všeobecne zrozumiteľný popis celého systému nakladania s komunálnymi odpadmi vrátane triedeného zberu v obci. Vhodné informačné kampane bude musieť obec vykonávať aj pri vykonávaní triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, predovšetkým pri zavádzaní domáceho kompostovania.
O.28.	Je potrebné prehodnotiť ekonomické nástroje v odpadovom hospodárstve smerom k ekonomickým tlakom podporujúcim separáciu v obciach	MŽP SR, MF SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené čiastočne	V roku 2013 bol novelizovaný zákon č. 17/2004 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov v znení neskorších predpisov, ktorý okrem znevýhodňovania skládkovania ako takého motivuje obce k zavedeniu triedeného zberu, keďže na základe zavedeného triedeného zberu v

	<p>a prípravu na opätovné používanie a predchádzanie vzniku odpadov, najmä</p> <p>a) vypracovať nový zákon o poplatkoch za uloženie odpadov, pretože zákon č. 17/2004 Z. z. sa ukázal ako neúčinný nástroj na znižovanie množstva odpadov ukladaných na skládky;</p> <p>b) novelizovať zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, najmä zrušiť hornú hranicu sadzby poplatku v § 78</p>				<p>závislosti od počtu vytriedených zložiek znižuje poplatok za skládkovanie komunálneho odpadu. V rámci novely zákona o poplatkoch bola zvýšená skládková daň pre vybrané druhy ostatných odpadov (predovšetkým biologicky rozložiteľné odpady a odpady z obalov), ktorá má do roku 2016 vystúpiť na úroveň 30 EUR. Rovnako bola zvýšená skládková daň pre vybrané druhy nebezpečných odpadov, ktorá má do roku 2016 vystúpiť na úroveň 60 EUR. Nedostatkom v oblasti poplatkov za skládkovanie odpadov je nízka úroveň poplatku pre komunálne odpady. MŽP SR navrhovalo zvýšiť poplatok za ukladanie odpadov na skládky odpadov aj pre komunálne odpady, avšak na základe Memoranda o spolupráci pri uplatňovaní rozpočtovej politiky orientovanej na zabezpečenie finančnej stability verejného sektora na rok 2013 medzi Vládou SR a Združením miest a obcí SR, nebol návrh na zvýšenie poplatkov za ukladanie odpadov na skládky odpadov podporený.</p> <p>Napriek prebiehajúcemu procesu schválenia nového zákona o odpadoch sa k vypracovaniu nového zákona o poplatkoch za uloženie odpadov a k zrušeniu hornej sadzby poplatku v zmysle zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v tomto štádiu nepristúpilo. Potreba úplne novej právnej úpravy ohľadne poplatkov za uloženie odpadov a zrušenia hornej sadzby miestneho poplatku sa prehodnotí po zavedení nového zákona o odpadoch do praxe.</p>
O.29.	<p>Z prostriedkov, Environmentálneho fondu alebo iného centrálného zdroja a cez výrobcov, dovozcov, oprávnené organizácie, kolektívne organizácie a recyklátorov treba podporovať projekty zamerané na zavedenie a zefektívnenie</p>	MŽP SR	Každoročne	Opatrenie je plnené priebežne	<p>V rámci zberu odpadov z elektrických a elektronických zariadení je už od r. 2010 budovaný a neustále zlepšovaný systém oddeleného zberu elektroodpadov, vďaka ktorej SR dlhodobo drží úroveň triedeného zberu elektroodpadov z domácností a napĺňa sa cieľ zberu OEEZ min. 4 kg/občan.</p>

	separovaného zberu a následnej recyklácie vytriedených zložiek				V rokoch 2010-2013 bolo z Environmentálneho fondu v rámci aktivity C3 - Zavedenie triedeného zberu v obciach, vybudovanie zberných dvorov a dotriedovacích zariadení podporených 30 projektov s celkovou výškou schválených prostriedkov 3,1 mil EUR.
O.30.	Pripraviť návrh systému financovania separovaného zberu zložiek komunálneho odpadu	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené	MŽP SR pripravilo nový zákon o odpadoch, ktorý navrhuje nový systém financovania triedeného zberu pre zložky plasty, kovy, sklo a papier.
O.31.	Zaviesť účinný separovaný zber kuchynského, reštauračného odpadu a biologicky rozložiteľných odpadov z verejnej a súkromnej zelene a záhrad v súlade so Stratégiou znižovania ukladania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na skládky odpadov schválenou uznesením Vlády SR č. 904/2010 zo dňa 15.12.2010	MŽP SR	2013	Opatrenie je splnené čiastočne	Zákon č. 343/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o odpadoch jednak upravil legislatívne prostredie ohľadne povinnosti obce zaviesť triedený zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov pričom zároveň výslovne zaviedol povinnosť triedeného zberu biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu aj pre prevádzkovateľov kuchyne. V záujme lepšej aplikácie tejto povinnosti v praxi zo strany obcí vydalo MŽP SR Metodickú pomôcku k vypracovanou všeobecne záväzného nariadenia obce o nákladní s komunálnymi odpadmi, keďže pod spojením BRKO bol zväčša chápaný iba tzv. „zelený odpad“. Uvedený zákon však pre obce zaviedol aj možnosť tzv. výnimky. Táto povinnosť sa preberá aj do nového zákona o odpadoch, zužuje sa však využitie výnimky, a to iba na biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad. Keďže triedený zber tohto prúdu odpadu je nákladný, obce namiesto jeho zavedenia využívajú výnimky, aby sa tejto povinnosti vyhli. Zákon č. 343/2012 Z. z. je účinný od 01. januára 2013. Na posúdenie výsledkov účinnosti systémov zberu a vplyv možných výnimiek je potrebný dlhší časový horizont ako jeden rok, keďže ešte len veľmi postupne sa do povedomia dostáva nakladanie s biologicky rozložiteľným kuchynským a reštauračným odpadom.

O.32.	Separáčny systémy technicko-organizačne optimalizovať na miestne podmienky určujúce zloženie komunálneho odpadu (v závislosti od druhu bytovej výstavby)	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	<p>MŽP SR vypracovalo metodickú pomôcku k vypracovaniu všeobecne záväzného nariadenia obce o nakladaní s komunálnymi odpadmi, ktorá môže pomôcť samosprávam pri optimalizácii odpadového hospodárstva obce. Pomôcka je uverejnená na webovom sídle MŽP SR. toto bolo v predchádzajúcom vyhodnotení.</p> <p>V zákone o odpadoch bol vytvorený legislatívny základ na prijatie požiadaviek a výkon triedeného zberu. Vo vykonávacom predpise, ktorý bol predložený do legislatívneho procesu, sa navrhuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zavedenie štandardov zberu pre papier, plasty, kovy a sklo, - farebné rozlíšenie zberných nádob, - požiadavky na výkon triedeného zberu pre BRKO s rozlíšením pre prípad IBV a KBV.
O.33.	Podporovať komunitné kompostovanie stanovením základných technologických a prevádzkových noriem	MŽP SR	2013	Opatrenie je splnené	<p>Nový zákon o odpadoch, vytvoril legislatívny základ na prijatie požiadaviek ohľadne nakladania s biologicky rozložiteľným odpadom. Vo vykonávacom predpise, ktorý bol predložený do legislatívneho procesu, sa navrhujú základné technické požiadavky na kompostovací proces, pričom detailnejšie sa upravujú tzv. malé kompostárne. Nový zákon o odpadoch zároveň zvýšil kapacitu malých obecných kompostární, ktoré si nevyžadujú súhlas na prevádzkovanie zariadenia z 30 ton na 100 ton biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov.</p>
O.34.	Od roku 2015 zakázať skládkovanie odpadov, v ktorých je obsah organického uhlíka vyšší ako 5 hmotnostných percent	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie nie je splnené	<p>Navrhované opatrenie bude prehodnotené v nasledovnom období. Ministerstvo životného prostredia SR za týmto účelom plánuje zriadenie pracovnej skupiny, ktorá by posúdila možnosti, podmienky a dopady prijatia predmetného zákazu.</p>

O.35.	Zaviesť systém evidencie a kontroly nakladania s biologicky rozložiteľnými odpadmi v komunálnych odpadoch v mestách a obciach formou legislatívneho predpisu, prípravou usmernenia pre samosprávy a školení miestnych samospráv	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené	V novom zákone o odpadoch je stanovený zákaz skládkovania vytriedeného biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu a biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov zo záhrad a parkov, vrátane biologicky rozložiteľného odpadu z cintorínov, okrem nezhodnotiteľných odpadov po dotriedení. Vykonávacie predpisy upravujú základné podrobnosti o nakladaní s biologicky rozložiteľnými odpadmi, podmienky pre prevádzkovanie tzv. „malých kompostární“ ako aj podmienky pre vykonávanie triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov.
O.36.	Vypracovať Akčný plán na podporu umiestnenia kompostov z biologicky rozložiteľných odpadov na trhu	MŽP SR	2013	Opatrenie je splnené čiastočne	Bola zriadená pracovaná skupina ktorá pripravila prvotný návrh „Akčného plánu na podporu umiestnenia kompostov z biologicky rozložiteľných odpadov na trhu“. Práce na jeho dokončení však boli prerušené a v období rokov 2016-2020 bude potrebné akčný plán dopracovať a implementovať v praxi.
O.37.	Podporovať projekty na materiálové zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov a biologických odpadov (vrátane komunitného kompostovania) pridelením finančnej podpory z prostriedkov EÚ a Environmentálneho fondu	MŽP SR	Každoročne	Opatrenie je plnené priebežne	V rokoch 2010-2013 bolo z Environmentálneho fondu v rámci aktivity C2 - Triedený zber a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov pre rok 2015 podporených 45 projektov s celkovou výškou schválených prostriedkov 3 872 289,74 EUR. Prostredníctvom Operačného programu Životné prostredie bolo v rámci programového obdobia 2007 - 2013 schválených 114 projektov zameraných na zhodnocovanie odpadov a nakladanie s nebezpečnými odpadmi, s celkovou sumou 126,7 mil. EUR. Zoznam prijímateľov z OPŽP je zverejnené na nasledovnej adrese: http://www.opzp.sk/projekty/zoznamy-opzp/zoznam-prijimatelov-z-opzp/ .

O.38.	Zvýšiť množstvá bioplynu vyrobeného z biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a z biologických odpadov minimálne o 20% oproti množstvu bioplynu vyrobenému z biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a z biologických odpadov v roku 2010	MŽP SR	2015	Opatrenie splnené	bude	Napriek skutočnosti, že nie je možné zistiť presné množstvá vyrobeného bioplynu môžeme už teraz konštatovať, že vzhľadom na novovybudované prevádzky bioplynových staníc zameraných na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov bude predmetné opatrenie v roku 2015 splnené.
O.39.	Podporiť budovanie bioplynových staníc, ktoré budú bioplyn vyrábať výlučne alebo v prevažnej miere z odpadov	MŽP SR	Každoročne	Opatrenie je plnené	priebežne	Prostredníctvom Operačného programu Životné prostredie bolo v rámci programového obdobia 2007 - 2013 schválených 114 projektov zameraných na zhodnocovanie odpadov a nakladanie s nebezpečnými odpadmi, s celkovou sumou 126,7 mil. EUR. Zoznam prijímateľov z OPŽP je zverejnené na nasledovnej adrese: http://www.opzp.sk/projekty/zoznamy-opzp/zoznam-prijimatelov-z-opzp/ .
O.40.	Podporovať výstavbu integrovaných centier na materiálové a energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené	priebežne	Prostredníctvom Operačného programu Životné prostredie bolo v rámci programového obdobia 2007 - 2013 schválených 114 projektov zameraných na zhodnocovanie odpadov a nakladanie s nebezpečnými odpadmi, s celkovou sumou 126,7 mil. EUR. Zoznam prijímateľov z OPŽP je zverejnené na nasledovnej adrese: http://www.opzp.sk/projekty/zoznamy-opzp/zoznam-prijimatelov-z-opzp/ .
O.41.	Biologicky rozložiteľné odpady a kaly z čistenia komunálnych vôd v obciach nad 15 000 obyvateľov smerovať k zhodnocovaniu anaeróbnymi metódami s cieľom výroby bioplynu	MŽP SR	2015	Opatrenie splnené	bude	Biologicky rozložiteľné odpady a kaly z čistenia komunálnych vôd sú smerované k zhodnocovaniu anaeróbnymi metódami s cieľom výroby bioplynu.

O.42.	Podporovať vývoj a využitie nových technológií, ktoré budú schopné zmysluplne zhodnocovať v súčasnosti nezhodnocované podiely elektrozariadení, predovšetkým tzv. tvrdé plasty, ktoré obsahujú tzv. spomaľovače horenia (vrátane zakázaných perzistentných organických látok - POPs) a špeciálne sklá	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Prvotný ručným spracovaním elektroodpadov sa detailne vytriedia jednotlivé komponenty elektroodpadov, ktoré následne vystupujú do procesu zhodnotenia a recyklácie. Čistejšie vstupy a najnovšie technológie s vysokým stupňom triedenia výstupných prúdov zabezpečujú vysokú mieru zhodnotenia a recyklácie. Iba minimum odpadov po spracovaní elektroodpadov končí na skládkach – max. 5% a žiadne nie sú zneškodňované spaľovaním resp. zhodnocované energeticky.
O.43.	Spoluprácou výrobcov a samosprávy zlepšiť úroveň oddeleného zberu elektroodpadov na územiach obcí	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Výrobcovia EEZ založili v r. 2013 „Koordinačné centrum elektroodpadov“, ktoré je partnerom obcí – samospráv pri zabezpečovaní technického vybavenia pre triedený zber a odobratia všetkého množstva oddelene vyzbieraného odpadu z elektrických a elektronických zariadení. V rámci nového zákona o odpadoch je zriadenie koordinačného centra, ktoré založia výlučne organizácie zodpovednosti výrobcov a výrobcovia vyhradených výrobkov, ktorí plnia vyhradené povinnosti individuálne.
O.44.	Dôsledne kontrolovať plnenie povinnosti odovzdania súčiastok s obsahom olova (napr. kónusové trubice z televíznych obrazoviek s obsahom olova) z elektroodpadu autorizovanému spracovateľovi olovených odpadov	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Zozbierané elektroodpady sú odovzdávané na spracovanie výlučne spracovateľom s vydanou autorizáciou na spracovanie elektroodpadov. Pre niektoré špecifické odpady, hlavne nebezpečné, musí byť v súhlase a v autorizácii uvedené potrebné materiálne, technické a personálne zabezpečenie na spracovanie danej kategórie elektroodpadov.
O.45.	Dôkladne kontrolovať plnenie limitov zhodnocovania a recyklácie; vydať usmernenie MŽP SR na výpočet efektívnosti recyklácie od prijatia elektroodpadov do	MŽP SR	2011	Opatrenie je splnené	V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 315/2010 Z.z. o nakladaní s elektrozariadeniami a s elektroodpadom MŽP SR ročne vyhodnocuje plnenia cieľov zberu OEEZ a miery zhodnocovania a miery recyklácie jednotlivých kategórií

	zariadenia na spracovanie elektroodpadov až po konečnú recykláciu vytriedených materiálov				elektroodpadov. Popis k vyplňovaniu hlásenia výrobcu elektrozariadení podľa prílohy č. 4 vyhlášky MŽP SR č. 315/2010 Z.z. uvádza presný návod na vyplňovanie a výpočet jednotlivých položiek hlásenia. Nový zákon o odpadoch upravuje niektoré hlásenia a detailnejšie popisuje spôsob vyplňovania a výpočet miery zhodnotenia a recyklácie.
O.46.	Podporovať informačné kampane zamerané na zvýšenie informovanosti obyvateľstva o zákaze zneškodňovania predovšetkým malých domácich spotrebičov spolu s netriedeným komunálnym odpadom	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	V roku 2014 bola zrealizovaná akcia „Let’s clean up Europe“ organizovanou EK v rámci celej EÚ, ktorá bola pod záštitou MŽP SR, ktorej cieľom bolo okrem iného zvýšiť informovanosť občanov o dôvodoch oddeleného zberu elektroodpadov od komunálneho odpadu. V novom zákone o odpadoch je povinnosť pre výrobcov a distribútorov malých EEZ – s dĺžkou jednej hrany menej ako 25 cm a predajnou plochou min 400 m2 na predaj EEZ zabezpečiť povinne odber takýchto elektroodpadov bez povinnosti zakúpenia nového EEZ. Distribútorom s predajnou plochou menej ako 400 m2 stanovuje zákon možnosť zriadiť takéto miesto zberu na základe zmluvy s výrobcom EEZ. Týmto sa výrazne „približuje“ zber malých EEZ k občanovi.
O.47.	Podporovať informačné kampane zamerané na zvýšenie informovanosti obyvateľstva o povinnosti odovzdávať elektroodpady do systémov spätného odberu a zberu celé	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	MŽP SR podporuje informačné kampane zamerané na zvýšenie informovanosti obyvateľstva o povinnosti odovzdávať elektroodpady do systémov spätného odberu a zberu celé. Výrobcovia elektrických a elektronických zariadení realizujú kampane, ktorých cieľom je informovanosť občanov o dôvodoch oddeleného zberu elektroodpadov od komunálneho odpadu. Takouto aktivitou bola napr. v r. 2014 záštita MŽP SR nad akciou „Let’s clean up Europe“ organizovanou EK v rámci celej EÚ.

O.48.	Prehodnotiť legislatívne postavenie zariadení na zber odpadov vo vzťahu k zberu elektroodpadov	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené	Keďže elektroodpady v zmysle nového zákona o odpadoch patria medzi vyhradený prúd odpadu, na ktorý sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, možnosť jeho zberu sa prepojila s ingerenciou a účasťou výrobcov elektrozariadení. Popri existujúcich spôsoboch zberu elektroodpadov, nový zákon o odpadoch vytvoril legislatívny základ pre zavedenie nového spôsobu zberu elektroodpadov, a to prostredníctvom tzv. zberných miest. Podrobnosti upraví vykonávací predpis.
O.49.	Sprísniť kontrolu so zameraním na výrobcov, ktorí nie sú zapísaní v Registri výrobcov (tzv. free-riderov) a ktorí si neplnia zákonné povinnosti vyplývajúce zo zákona o odpadoch; sprísniť kontrolu aj tých výrobcov, ktorí sú zapísaní v Registri výrobcov, ale si svoje povinnosti neplnia alebo ich neplnia v plnom rozsahu	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	MŽP SR, OOH dáva pri podozrení na Free-ridera podnety na SIŽP na jeho preverenie. SIŽP v oblasti nakladania s elektrozariadeniami a elektroodpadom: - v roku 2014 vykonala 36 kontrol - porušenie bolo zistené pri 9 kontrolách (25%); 7 kontrol bolo vykonaných na základe požiadavky MŽP SR - v roku 2013 vykonala 33 kontrol - porušenie bolo zistené pri 8 kontrolách (24,2%); 21 kontrol bolo vykonaných na základe požiadavky MŽP SR - v roku 2012 vykonala 45 kontrol - porušenie bolo zistené pri 20 kontrolách (44,4%); 12 bolo vykonaných kontrol na základe požiadavky MŽP SR - v roku 2011 vykonala 46 kontrol - porušenie bolo zistené pri 25 kontrolách (54,3%). Najčastejšie porušenia pri týchto kontrolách: - nezaregistrovanie sa na okresnom úrade (distribútor, ktorý vykonáva spätný odber elektroodpadu) podľa § 15 ods. 1 zákona o odpadoch, - nezaregistrovanie sa na MŽP SR (výrobca elektrozariadení) v súlade s § 54b ods. 1 písm. l zákona o odpadoch, - neplnenie evidenčných a ohlasovacích povinností (výrobca elektrozariadení) v súlade s § 54b ods. 1 písm. p zákona o odpadoch, - neplnenie evidenčných, ohlasovacích povinností, nezabezpečenie spoločných povinností výrobcov, ako aj

					neohlasovanie zmien (kolektívna organizácia) v súlade s § 54ga ods. 6 písm. b), c) a d) zákona o odpadoch. Zistené porušenia sú následne riešené v správnom konaní vo veci uloženia pokuty.
O.50.	Vytvorit' v zákone o odpadoch také opatrenia, ktoré budú viesť výrobcov nedomácich elektrozaariadení k tomu, aby si povinne zabezpečovali zber a následné spracovanie elektroodpadov, ktoré nie sú elektroodpadmi z domácností	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené	V novom zákone o odpadoch upravilo nakladanie s elektroodpadom, ktorý nie je elektroodpadom z domácnosti, pričom zodpovednosť za nakladanie zákon uložil výrobcovi elektrozaariadení. Uvedené ustanovenia majú svoj základ v doterajšej právnej úprave.
O.51.	Prehodnotit' existenciu sektora elektrozaariadení v Recyklačnom fonde	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené	Elektrozaariadenia a elektroodpad budú podľa novej právnej úpravy riešené cez rozšírenú zodpovednosť výrobcov. V novom zákone o odpadoch sa prijali legislatívne opatrenia, ktoré upravujú činnosť Recyklačného fondu, proces jeho zrušenia a likvidácie v rámci ktorého zanikne aj sektor elektrozaariadení.
O.52.	Pre odpady z obalov a odpady z výrobkov z papiera, skla, plastov a viacvrstvových kombinovaných materiálov uprednostňovať materiálové zhodnotenie; za týmto účelom je potrebné, aby hlavné činnosti R3 boli presnejšie definované, keďže sa jedná o rôznych rozsah organických materiálov. U odpadov z plastových obalov a z výrobkov z plastov musí byť výstupom nie odpad, ale surovina. Výstupnou činnosťou materiálového zhodnocovania nesmie byť znižovanie, triedenie alebo drvenie odpadu	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Vo februári 2013 bolo vydané usmernenie k udeľovaniu kódu činnosti R3 pri odpadoch z plastov, ktoré je uverejnené na webovom sídle MŽP SR.

O.53.	Podporovať výrobu tuhých alternatívnych palív z odpadov z obalov a z výrobkov z papiera, skla, plastov a viacvrstvových kombinovaných materiálov tam, kde nie je vhodná alebo kde nie je možná ich recyklácia	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Zákomom č. 343/2012 Z. z. bola vytvorená legislatívna požiadavka na podporu energetického zhodnocovania spaľovateľných odpadov z obalov.
O.54.	Pre odpady z obalov z plastov a z výrobkov z plastov stanoviť pravidlá na definovanie stavu konca odpadu a vznik suroviny v procese materiálového zhodnotenia plastového odpadu činnosťou R3 v súlade s normou STN ISO 15270	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie nie je splnené	Inštitút stavu konca odpadu bol zavedený do legislatívy SR v §2b zákona o odpadoch, novelou č. 343/2012 Z. z. Vzhľadom na prebiehajúcu prípravu kritérií na úrovni EÚ sa k stanovovaniu vnútroštátnych kritérií pre stav konca odpadu v tomto prípade nepristúpilo.
O.55.	Vydať usmernenie MŽP k zaradovaniu odpadov z obalov podľa Katalógu odpadov	MŽP SR	Ku koncu roka 2011	Opatrenie je splnené	MŽP SR vydalo usmernenie k zaradovaniu odpadov z obalov podľa Katalógu odpadov, ktoré je uverejnené na webovom sídle MŽP SR. V decembri 2014 bolo usmernenie aktualizované.
O.56.	Zvyšovať mieru zhodnocovania odpadov z obalov kvalitnými plánmi prevencie povinných osôb	OÚŽP (OÚ-OSŽP)	Každé štyri roky	Opatrenie je plnené priebežne	Plány prevencie sú vypracované a podávané v stanovených intervaloch povinnými osobami
O.57.	Analyzovať podmienky zálohovania obalov, ktoré nie sú opakovane použiteľné	MŽP SR	Priebežne do roku 2015	Opatrenie je plnené priebežne	Diskusie so zainteresovanými subjektami, ktoré prebiehali k zálohovaniu plastových fliaš a hliníkových plechoviek nedospeli k jednotnému názoru. V tomto prípade sa pristúpilo k legislatívnej úprave ustanovení o zálohovaní obalov, ktoré nie sú opakovane použiteľné a to tak, že sú zálohované nulovou sadzbou.

O.58.	Vytvárať podmienky na podporu návratných opakovane použiteľných obalov	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Podmienky sú vytvorené v zákone č. 119/2010 Z. z. a vyhláške č. 81/2011 Z. z.
O.59.	Sprísniť kontrolu so zameraním na výrobcov, ktorí nie sú zapísaní v Registri povinných osôb (tzv. free-riderov) a ktorí si neplnia zákonné povinnosti vyplývajúce zo zákona o obaloch; sprísniť kontrolu aj na výrobcov, ktorí sú zapísaní v Registri povinných osôb, ale si neplnia svoje zákonné povinnosti alebo ich neplnia v plnom rozsahu	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Po analýze všetkých doručených hlásení od povinných osôb, sú vytypované subjekty pre vykonanie kontroly na plnenie zákonných povinností. SIŽP priebežne vykonáva kontroly na plnenie zákonných povinností zo zákona o obaloch u osôb, ktoré sú zapísané v registri povinných osôb a oprávnených organizácií.
O.60.	v spolupráci s MH SR navrhnuť systém na podporu materiálov získaných z recyklovaných odpadov z obalov a z výrobkov z papiera, skla, plastov a viacvrstvových kombinovaných materiálov na výrobu obalov a ďalších výrobkov	MŽP SR	2015	Opatrenie nie je splnené	Rokovania zatiaľ neboli uskutočnené.
O.61	Prehodnotiť postavenie Recyklačného fondu v sektoroch papiera, plastov a skla z hľadiska plnenia limitov pre zber, zhodnotenie a recykláciu odpadov z obalov z týchto materiálov; prehodnotiť existenciu sektora kovových obalov	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené	Papier, plasty a sklo budú podľa novej právnej úpravy riešené cez rozšírenú zodpovednosť výrobcov. V novom zákone o odpadoch sa prijali legislatívne opatrenia, ktoré upravujú činnosť Recyklačného fondu, proces jeho zrušenia a likvidácie, v rámci ktorého zanikne aj sektor papiera, plastov a skla.
O.62	Zabezpečiť efektívny oddelený zber prenosných použitých batérií a akumulátorov v zmysle požiadaviek európskej legislatívy	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené	Novelou zákona č. 484/2013 bola plne transponovaná do slovenskej legislatívy smernica EP a Rady 2006/66/EÚ o nakladaní s použitými batériami a akumulátormi.

					V rámci tejto novely boli dané do súladu povinnosti pre zber použitých prenosných batérií a akumulátorov s európskou legislatívou. Predmetné požiadavky európskej legislatívy sú upravené aj v novom zákone o odpadoch
O.63.	Zabezpečiť informačné kampane pre obyvateľstvo na podporu zberu použitých batérií a akumulátorov	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Prijatím zákona 484/2013 Z.z., ktorou sa výrazne zmenila šiesta časť zákona o odpadoch sa zvýšila zodpovednosť výrobcov batérií a akumulátorov, medzi ktoré patrí aj informačná povinnosť. Rozšírením možnosti zberu použitých batérií a akumulátorov sa pre výrobcov rozšírili aj možnosti informačných kampaní.
O.64.	Zapojiť do zberu použitých batérií a akumulátorov všetkých výrobcov a dovozcov, vrátane predajných miest	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je splnené	Novelou zákona č. 223/2001 Z.z. č. 484/2013 bola plne transponovaná do slovenskej legislatívy smernica EP a Rady 2006/66/EÚ o nakladaní s použitými batériami a akumulátormi. Prijatím novely zákona o odpadoch je splnená táto povinnosť výrobcov, dovozcov a distribútorov. Podľa nového zákona o odpadoch patria použité batérie a akumulátory medzi vyhradený prúd odpadu, na ktorý sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, možnosť ich zberu sa prepojila s ingerenciou a účasťou výrobcov batérií a akumulátorov.
O.65.	V súlade so smernicou umožniť recyklátorom, zberovým firmám, výrobcom a dovozcom batérií a akumulátorov plniť svoje povinnosti v oblasti zberu a zhodnocovania použitých batérií a akumulátorov buď jednotlivo alebo kolektívne	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené	Novelou zákona o odpadoch č. 484/2013 bola plne transponovaná do slovenskej legislatívy smernica EP a Rady 2006/66/EÚ o nakladaní s použitými batériami a akumulátormi. V rámci tejto novely boli dané do súladu možnosti plnenia povinností výrobcov a dovozcov batérií a akumulátorov individuálne (jednotlivo), kolektívne alebo prostredníctvom tretej osoby. Táto možnosť je upravená aj v novom zákone o odpadoch.

O.66.	Vzhľadom na praktickú nerealizovateľnosť optického triedenia prenosných batérií a akumulátorov prevádzkovať len triediace linky, ktoré budú schopné použiť prenosné batérie a akumulátory triediť podľa ich chemického zloženia, čo je prvým krokom k efektívnemu zhodnocovaniu	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	V rámci udeľovania autorizácie na spracovanie a recykláciu prenosných batérií a akumulátorov je táto podmienka zohľadnená. Predmetná autorizácia bola doposiaľ udelená len subjektu, ktorý dokáže relevantne (v žiadnom prípade nie opticky) vykonať triedenie použitých prenosných batérií a akumulátorov podľa chemizmu.
O.67.	Prehodnotiť existenciu sektora batérií a akumulátorov v Recyklačnom fonde	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené	Batérie a akumulátory budú podľa novej právnej úpravy riešené cez rozšírenú zodpovednosť výrobcov. V novom zákone o odpadoch sa prijali legislatívne opatrenia, ktoré upravujú činnosť Recyklačného fondu, proces jeho zrušenia a likvidácie, v rámci ktorého zanikne aj sektor batérií a akumulátorov.
O.68.	Sprísniť kontrolu so zameraním na výrobcov, ktorí nie sú zapísaní v Registri výrobcov batérií a akumulátorov (tzv. free-riderov) a ktorí si neplnia zákonné povinnosti vyplývajúce zo zákona o odpadoch; sprísniť kontrolu aj na výrobcov, ktorí sú zapísaní v Registri výrobcov batérií a akumulátorov, ktorí si však neplnia zákonné povinnosti vyplývajúce zo zákona o odpadoch alebo neplnia v plnom rozsahu	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	MŽP SR zatiaľ neobdržalo podnety na preverenie subjektov podozrivých z neplnenia si povinností výrobcov batérií a akumulátorov.
O.69.	Zamedziť vydávaniu falošných formulárov o odhlásení starého vozidla	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené	V novom zákone o odpadoch sa upravili legislatívne opatrenia na zamedzenie vydávania falošných formulárov o odhlásení starého vozidla.
O.70.		MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	

	Najneskôr do 1.januára 2014 zabezpečiť dostatočné spracovateľské kapacity na plnenie limitov zhodnotenia a recyklácie minimálne v skúšobnej prevádzke a do 1.januára 2015 zabezpečiť dostatočné spracovateľské kapacity na plnenie limitov zhodnotenia a recyklácie v riadnej prevádzke, ktorá vyhovuje platným právnym normám záväzným v SR a EÚ				V súčasnosti pôsobí v SR v rámci spracovania starých vozidiel 45 autorizovaných prevádzok na spracovanie starých vozidiel, ktoré majú MŽP SR udelenú autorizáciu na spracovanie starých vozidiel podľa § 8 ods. 1 písm. c) zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a kapacitne postačujú pre potreby spracovania starých vozidiel na Slovensku.
O.71.	Zabezpečiť odovzdanie vysušeného starého vozidla, jeho častí, komponentov a vzniknutých odpadov z procesu spracovania, oprávnenej organizácii s udelenou autorizáciou na činnosť spracovania starých vozidiel v potrebnom rozsahu tak, aby bolo zabezpečené dostatočné materiálové a energetické zhodnotenie a recyklácia vysušeného starého vozidla, jeho častí, komponentov a vzniknutých odpadov v zariadení na spracovanie starých vozidiel, ktoré nemá dostatočné kapacity, alebo technologický postup na to, aby zabezpečilo záväzné plnenie limitov zhodnotenia a recyklácie starých vozidiel	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Povinnosť zabezpečiť úplné spracovanie starého vozidla v lehote do jedného roka od jeho prevzatia na spracovanie vrátane zabezpečenia opätovného použitia častí starého vozidla a zhodnotenia odpadov zo spracovania starých vozidiel, najmä recyklácie starých vozidiel, ako aj zneškodnenia nevyužitelných zvyškov je daná platnou legislatívou odpadového hospodárstva (zákon o odpadoch).
O.72.	Dôsledne uprednostňovať recykláciu a zhodnocovanie súčiastok, materiálov, komponentov a častí vozidiel, ktoré sa získali pri činnosti spracovania starých vozidiel u spracovateľov starých vozidiel	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	V odpadovom hospodárstve so záväznosťou poradia priorít a s cieľom predchádzania alebo znižovania nepriaznivých vplyvov vzniku odpadu a nakladania s odpadom a znižovania celkových vplyvov využívania zdrojov a zvyšovaním efektívnosti takého využívania sa uplatňuje táto záväzná hierarchia odpadového hospodárstva:

					<p>a) predchádzanie vzniku odpadu, b) príprava na opätovné použitie, c) recyklácia, d) iné zhodnocovanie, napríklad energetické zhodnocovanie, e) zneškodňovanie.</p>
O.73.	Dôkladne kontrolovať plnenie limitov zhodnocovania a recyklácie; vydať usmernenie MŽP SR na výpočet efektívnosti recyklácie od prijatia starých vozidiel do zariadenia na spracovanie starých vozidiel až po konečnú recykláciu vytriedených materiálov	SIŽP	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Kontrola plnenia limitov zhodnocovania a recyklácie je priebežne vykonávaná, výpočet efektívnosti recyklácie od prijatia starých vozidiel do zariadenia na spracovanie starých vozidiel až po konečnú recykláciu vytriedených materiálov sa vykonáva v zmysle metodiky, ustanovenej vo vyhláške MŽP SR č. 125/ 2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spracúvaní starých vozidiel a o niektorých požiadavkách na výrobu vozidiel v znení neskorších predpisov.
O.74.	Podporiť výskum a vývoj nových technológií na recykláciu a zhodnocovanie materiálov, ktoré sú v súčasnosti nezhodnocované v dostatočnom množstve (špeciálne sklá, kombinované materiály na báze plastov, zmesové kombinované a oddelené materiály z drevenia)	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	<p>Podporovať výskum a vývoj nových technológií na recykláciu a zhodnocovanie materiálov, ktoré sú v súčasnosti nezhodnocované v dostatočnom množstve (špeciálne sklá, kombinované materiály na báze plastov, zmesové kombinované a oddelené materiály z drevenia) je primárnou úlohou Recyklačného fondu. Po jeho zániku budú nové technológie na recykláciu a zhodnocovanie materiálov podporované prostredníctvom Operačného programu Kvalita životného prostredia a Environmentálneho fondu.</p> <p>V programovom období 2014 – 2020 sa na podporu výskumu a vývoja inovatívnych technológií, a to aj v oblastiach ŽP a energetiky identifikovaných v „Stratégii výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR“ (RIS3) zameriava Operačný program Výskum a inovácie. Uplatnenie inovatívnych technológií v oblasti environmentálnej infraštruktúry bude možné podporiť</p>

					z Operačného programu Kvalita životného prostredia, ak táto technológia bude spĺňať kritériá oprávnenosti Operačného programu Kvalita životného prostredia.
O.75.	Umožniť výrobcom a dovozcom vozidiel plniť svoje povinnosti v oblasti spracovania vozidiel po dobe životnosti kolektívne	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené	Nový zákon o odpadoch umožňuje výrobcom vozidiel plniť vyhradené povinnosti individuálne alebo kolektívne.
O.76.	Prehodnotiť existenciu sektora starých vozidiel v Recyklačnom fonde	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené	Staré vozidlá budú podľa novej právnej úpravy riešené cez rozšírenú zodpovednosť výrobcov. V novom zákone o odpadoch sa prijali legislatívne opatrenia, ktoré upravujú činnosť Recyklačného fondu, proces jeho zrušenia a likvidácie, v rámci ktorého zanikne aj sektor starých vozidiel.
O.77.	Zlepšiť systém zberu odpadových pneumatík	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je splnené	V novom zákone o odpadoch sa upravili legislatívne opatrenia, zavádzajúce spätný zber odpadových pneumatík prostredníctvom distribútora pneumatík. Vzhľadom na zavedenie zodpovednosti výrobcov v tomto segmente, sa upravil spôsob zberu odpadových pneumatík výhradne prostredníctvom distribútorov pneumatík a v prípade odovzdania starého vozidla aj spolu s týmto starým vozidlom.
O.78.	Zaviesť zodpovednosť výrobcov pneumatík za plnenie limitov zberu a zhodnocovania odpadových pneumatík, ktoré budú stanovené v legislatívnom predpise	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené	V novom zákone o odpadoch sa prijali legislatívne opatrenia, ktoré upravujú zodpovednosť výrobcov a dovozcov pneumatík za plnenie limitov zberu a zhodnocovania.

O.79.	Umožniť výrobcovi pneumatík kolektívne plnenie povinností vo vzťahu k plneniu limitov zberu a zhodnocovania	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené	Nový zákon o odpadoch umožňuje výrobcovi pneumatík plniť vyhradené povinnosti individuálne alebo kolektívne.
O.80.	Zaviesť systém spätného odberu odpadových pneumatík; k tomu jej potrebná úprava legislatívnych predpisov	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené	V novom zákone o odpadoch sa upravili legislatívne opatrenia, zavádzajúce spätný zber odpadových pneumatík prostredníctvom distribútora pneumatík.
O.81.	Prehodnotiť existenciu sektora pneumatík v Recyklačnom fonde	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené	Odpadové pneumatiky budú podľa novej právnej úpravy riešené cez rozšírenú zodpovednosť výrobcov. V novom zákone o odpadoch sa prijali legislatívne opatrenia, ktoré upravujú činnosť Recyklačného fondu, proces jeho zrušenia a likvidácie, v rámci ktorého zanikne aj sektor pneumatík.
O.82.	Nekontaminovanú pôdu a iný prirodzene sa vyskytujúci materiál vykopaný počas stavebných prác nepovažovať za odpad (ak sa materiál použije na účely výstavby v prirodzenom stave)	OÚŽP (OÚ-OSŽP)	priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Opatrenie bolo splnené prijatím novely zákona o odpadoch, podľa ktorej sa zákon o odpadoch sa nevzťahuje na nekontaminovanú zeminu a iný prirodzene sa vyskytujúci materiál vykopaný počas stavebných prác. Musí byť však splnená podmienka, že materiál sa použije na účely výstavby v prirodzenom stave na mieste, na ktorom sa vykopal.
O.83.	Zvýšiť kontrolu triedenia odpadov priamo v mieste jeho vzniku	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Kontrola triedenia odpadov priamo v mieste jeho vzniku je vykonávaná Slovenskou inšpekciou životného prostredia a okresnými úradmi, odbormi starostlivosti o životné prostredie v rámci pravidelných kontrol podľa plánov kontrolnej činnosti na príslušný kalendárny rok.

O.84.	Podporovať výskum a vývoj v oblasti recyklácie, opätovného použitia alebo spätného získavania materiálov zo stavebných a demolačných odpadov	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie nie je plnené	Výskum a vývoj v oblasti recyklácie, opätovného použitia alebo spätného získavania materiálov zo stavebných a demolačných odpadov nebol v uplynulom období Programu odpadového hospodárstva podporovaný.
O.85.	Stanoviť pravidlá na definovanie stavu konca odpadu pre stavebné a demolačné odpady kategórie O	MŽP SR, MDVaRR SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené čiastočne	Inštitút stavu konca odpadu bol zavedený do legislatívy SR zákonom č. 343/2012 Z. z. a je súčasťou aj novej právnej úpravy. Kritériá, ktoré by nad rámec európskych právnych predpisov umožňovali stav konca odpadu pre stavebné a demolačné odpady, neboli zatiaľ pripravené. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR plnilo opatrenie v rámci preberania európskych noriem v oblasti recyklovania stavebných a demolačných odpadov do sústavy slovenských technických noriem.
O.86.	Upraviť technické normy pre stavebné materiály a ich použitie za účelom zvýšenia podielu využívania recyklovaných stavebných a demolačných odpadov a stavebných výrobkov, pri výrobe ktorých boli použité materiálovo alebo energeticky zhodnotené odpady	MŽP SR, MDVaRR SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	V hodnotenom období od r. 2011 boli postupne preberané do sústavy slovenských technických noriem európske normy v oblasti recyklovania stavebných a demolačných odpadov. Európske normy, ktoré je SR povinná prebrať v súlade s členstvom v Európskom výbore pre normalizáciu (CEN). Technické normy zohľadňujú aj základnú požiadavku na stavby – trvalo udržateľné využívanie prírodných zdrojov. Stavby musia byť navrhnuté, zhotovené a zdemolované tak, aby bolo využívanie prírodných zdrojov trvalo udržateľné a aby sa zabezpečilo najmä opakované použitie alebo recyklovateľnosť stavieb, ich materiálov a častí po demolácii (v zmysle nariadenia EP a Rady EÚ č. 305/2011).
O.87.	Podporovať výstavbu a prevádzku zariadení na zhodnocovanie stavebných a demolačných odpadov	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Prostredníctvom Operačného programu Životné prostredie bolo v rámci programového obdobia 2007 - 2013 schválených 114 projektov zameraných na

					zhodnocovanie odpadov a nakladanie s nebezpečnými odpadmi, s celkovou sumou 126,7 mil. EUR. Zoznam prijímateľov z OPŽP je zverejnené na nasledovnej adrese: http://www.opzp.sk/projekty/zoznamy-opzp/zoznam-prijimatelov-z-opzp/ .
O.88.	Pri stavebných prácach financovaných z verejných zdrojov (predovšetkým pri výstavbe dopravných komunikácií a infraštruktúry) využívať upravený stavebný a demolačný odpad, stavebné materiály a výrobky, pri ktorých výrobe bol zhodnotený odpad (materiálovo alebo energeticky) za podmienky, že spĺňajú funkčné a technické požiadavky, prípadne stavebné výrobky pripravené zo stavebných a demolačných odpadov; túto požiadavku zahrnúť do podmienok verejného obstarávania	Všetky rezorty	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	<p>Ministerstvo kultúry SR pri zabezpečovaní stavebných prác financovaných z verejných zdrojov zahŕňa do podmienok verejného obstarávania, resp. do zmlúv na stavebné práce využívať stavebný odpad, stavebné materiály a výrobky, ktoré spĺňajú funkčné a technické požiadavky.</p> <p>Ministerstvo spravodlivosti pri realizácii stavebných prác vzniknutý stavebný odpad zhodnotí, alebo je zneškodnený environmentálne vhodným spôsobom. Plnenie cieľov programu odpadového hospodárstva je zabezpečované interne aj prostredníctvom dodávateľov.</p> <p>Ministerstvo vnútra pri realizácii stavebných prác financovaných z verejných zdrojov zadefinovalo v zmluvných podmienkach so zhotoviteľom, že stavebný odpad bude zhodnotený alebo zneškodnený v súlade so zákonom o odpadoch a zmluvný partner je povinný dokladovať jeho naloženie s odpadom.</p> <p>Ministerstvo zdravotníctva pri stavebných prácach financovaných z verejných zdrojov minimálne v 5 prípadoch využilo recyklovaný materiál pri stavebných prácach.</p> <p>Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR v rámci stavieb modernizácie železničnej infraštruktúry na využitie vyzískaného materiálu vybudovalo recyklačné základne, kde sa vyzískaný materiál recykluje. Takto získaný vyhovujúci materiál je znovu zabudovaný v rámci</p>

					násypov do železničného telesa resp. pri násypoch cestných komunikácií. Len prebytočný materiál, ktorý sa nedá ďalej využiť je odvezený na príslušnú skládku odpadov, za čo je zodpovedný dodávateľ stavby.
O.89.	Navrhnuť novelu stavebného zákona, ktorá uloží stavebným úradom povinnosť kontrolovať odovzdanie stavebných a demolačných odpadov pri kolaudácii objektov	MŽP SR, MDVaRR SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie je splnené	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR pripravilo návrh nového stavebného zákona, ktorý má byť predložený na rokovanie vlády SR do 30. apríla 2015. Podľa nového zákona o odpadoch sa orgány štátnej správy odpadového hospodárstva vyjadrujú k výstavbe týkajúcej sa odpadového hospodárstva, a to k dokumentácii v kolaudačnom konaní.
O.90.	Podporovať projekty zamerané na stratégiu, zber, dekontamináciu a zneškodnenie odpadov s obsahom PCB, napr. z prostriedkov európskych fondov alebo Environmentálneho fondu	MŽP SR	Každoročne	Opatrenie je plnené priebežne	MŽP SR z prostriedkov Operačného programu životné prostredie podporilo projekt Príprava zberu a zneškodnenia PCB odpadov vo výške 950 000 EUR, ktorého prijímateľom je Košický samosprávny kraj. V rámci Operačného programu životné prostredie bol podporený projekt Manažment riešenia lokalít s výskytom POPs zmesí/pesticídov v SR. Termín ukončenia projektu je 06/2015.
O.91.	Dôsledne kontrolovať zákaz zneškodňovania odpadov s obsahom PCB skládkovaním	SIŽP	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	Kontrola zákazu zneškodňovania odpadov s obsahom PCB skládkovaním je vykonávaná Slovenskou inšpekciou životného prostredia. Výkon kontrol na základe schváleného „Plánu hlavných úloh Ú-ÚIOH“ Počet vykonaných kontrol: 2011 - 16 držiteľov PCB 2012 - 15 držiteľov PCB 2013 - 34 držiteľov PCB
O.92.		SIŽP	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	

	Dôsledne kontrolovať plnenie povinnosti prednostného odoberania súčiastok s obsahom PCB z elektroodpadu a zo starých vozidiel				Plnenie povinnosti prednostného odoberania súčiastok s obsahom PCB z elektroodpadu a zo starých vozidiel je kontrolované Slovenskou inšpekciou životného prostredia. Pri odpade z elektrických a elektronických zariadení je zabezpečené povinnosťou podľa vyhlášky MŽP SR č. 315/2010 Z.z. Výkon kontrol na základe schváleného „Plánu hlavných úloh Ú-ÚIOH“. Počet vykonaných kontrol: 2011 - 12 spracovateľov starých vozidiel 2012 - 8 spracovateľov starých vozidiel - 9 spracovateľov elektroodpadov 2013 - 6 spracovateľov starých vozidiel - 11 spracovateľov elektroodpadov
O.93.	Vydať usmernenie MŽP k nakladaniu s malými zariadeniami kontaminovanými PCB, ktoré nepodliehajú evidencii v zmysle § 40a zákona o odpadoch	MŽP SR	2011	Opatrenie je splnené	Usmernenie bolo publikované vo Vestníku MŽP SR č. 4b ročník XVII.
O.94.	Zvyšovať množstvo vyzbieraných odpadových olejov a zaviesť ich oddelený zber podľa druhov	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie je plnené priebežne	V rámci nakladania s odpadovými olejmi platí zákaz zmiešavania. Zároveň platí povinnosť zbierať, prepravovať, zhodnocovať a zneškodňovať odpadové oleje len oddelene od ostatných druhov odpadov.
O.95.	Podporovať zber odpadových olejov z malých a stredných podnikov	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie nie je splnené	MŽP SR pôvodne navrhovalo zavedenie rozšírenej zodpovednosti výrobcov aj v segmente olejov a odpadových olejov. V rámci medzirezortného pripomienkového konania sa od pôvodného návrhu upustilo. Povinnosť zabezpečiť nakladanie s odpadovým olejom v súlade so zákonom je ponechaná na jeho držiteľovi.

O.96.	Zlepšiť zber a vyhodnocovanie údajov o vzniku a nakladaní s odpadovými olejmi v SR	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie splnené	nie je	Ministerstvo životného prostredia SR pripravuje nový informačný systém odpadového hospodárstva, ktorý má byť financovaný prostredníctvom Operačného programu Kvalita životného prostredia. Zlepšenie zberu údajov bude možné až po zavedení nového informačného systému do praxe.
O.97.	V prípade zániku alebo zrušenia Recyklačného fondu, by sa mala na účely separovaného zberu odpadových olejov uplatňovať zodpovednosť výrobcov za plnenie limitov zberu a zhodnocovania odpadových olejov stanovených legislatívnym predpisom	MŽP SR	K termínu schválenia nového zákona o odpadoch	Opatrenie splnené	nie je	Ministerstvo životného prostredia SR pôvodne navrhovalo zavedenie rozšírenej zodpovednosti výrobcov aj v segmente olejov a odpadových olejov. V rámci medzirezortného pripomienkového konania sa od pôvodného návrhu upustilo. Povinnosť zabezpečiť nakladanie s dopadovými olejmi v súlade so zákonom je ponechaná na jeho držiteľovi.
O.98.	Vytvoriť nový systém zberu a spracovanie údajov o odpadovom hospodárstve formou centrálného informačného systému odpadového hospodárstva SR	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie priebežne	je plnené	Ministerstvo životného prostredia SR pripravuje nový informačný systém odpadového hospodárstva, ktorý má byť financovaný prostredníctvom Operačného programu Kvalita životného prostredia.
O.99.	Na základe požiadavky Nariadenia so zreteľom zníženia rizika pri preprave nebezpečného odpadu z dôvodu ochrany zdravia, ochrany životného prostredia a v súlade s Bazilejským dohovorom o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov umožniť prepravu alebo vývoz nebezpečných odpadov na zhodnotenie len v odôvodnených prípadoch	MŽP SR	Priebežne	Opatrenie priebežne	je plnené	Ministerstvo životného prostredia SR v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva SR pripravilo odôvodnené prípady v rámci cezhraničnej prepravy/vývozu nebezpečných odpadov z územia SR za účelom zhodnotenia. Navrhnuté odôvodnené prípady boli podkladom pre vypracovanie Pokynu ministra životného prostredia SR z 15. apríla 2013 č. 1/2013 - 3.3. o postupe pri vybavovaní oznámení na cezhraničnú prepravu alebo vývoz nebezpečných odpadov z územia SR za účelom zhodnotenia. Cieľom pokynu je naplnenie opatrenia č. 99 z POH SR a zjednotenie výkladu odôvodnených prípadov v rámci cezhraničnej prepravy alebo vývozu

					nebezpečných odpadov z územia SR za účelom zhodnotenia.
O.100	Vypracovať Konceptiu energetického zhodnocovania a spaľovania odpadov v SR	MŽP SR	2013	Opatrenie nie je splnené	Boli vykonané prípravné práce a pilotná štúdia energetického zhodnocovania a spaľovania odpadov v SR, samotná koncepcia však spracovaná nebola. Koncepciu energetického zhodnocovania a spaľovania odpadov bude potrebné vypracovať v období rokov 2016-2020.

4. Závazná časť programu

Závazná časť POH SR na roky 2016 až 2020 obsahuje cieľové smerovanie nakladania s určenými druhmi a množstvami odpadov (prúdy odpadov), PCB a kontaminovanými zariadeniami v určenom čase a opatrenia na ich dosiahnutie, opatrenia na znižovanie množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov ukladaných na skládky odpadov a

posúdenie potreby budovania nových zariadení na spracovanie odpadov a potreby rozšírenia existujúcich zariadení na spracovanie odpadov. Závazná časť POH SR sa takisto zaoberá zodpovednosťou za realizáciu navrhovaných opatrení a kampaňami na zvyšovanie povedomia a poskytovanie informácie.

4.1. Ciele odpadového hospodárstva do roku 2020

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva SR do roku 2020 je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie. Pre dosiahnutie stanovených cieľov bude nevyhnuté zásadnejšie presadzovanie a dodržiavanie záväznej hierarchie odpadového hospodárstva za účelom zvýšenia recyklácie odpadov predovšetkým pre oblasť komunálnych odpadov a stavebných odpadov a odpadov z demolácií v súlade s požiadavkami rámcovej smernice o odpade. V odpadovom hospodárstve je potrebné naďalej uplatňovať

princípy blízkosti, sebestačnosti a pri vybraných prúdoch odpadov aj rozšírenú zodpovednosť výrobcov pre nové prúdy odpadov, okrem všeobecne zavedeného princípu „znečisťovateľ platí“. Pri budovaní infraštruktúry odpadového hospodárstva je potrebné uplatňovať požiadavku najlepších dostupných techník (BAT) alebo najlepších environmentálnych postupov (BEP). Strategickým cieľom odpadového hospodárstva SR zostáva pre obdobie rokov 2016 až 2020 zásadné odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním obzvlášť pre komunálne odpady.

Opatrenia na dosiahnutie hlavného cieľa odpadového hospodárstva

- O1. Implementovať do praxe princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov pre nasledovné vyhradené výrobky: elektrozariadenia, batérie a akumulátory, obaly, vozidlá, pneumatiky a neobalové výrobky,
- O2. zvýšiť úroveň triedeného zberu pre recyklovateľné druhy komunálnych odpadov, najmä pre papier a lepenku, sklo, plasty, kovy a biologicky rozložiteľné komunálne odpady tak, aby boli splnené ciele pre triedený zber komunálnych odpadov uvedené v tabuľke 4-1,
- O3. zvýšiť recykláciu stavebných odpadov a odpadov z demolácií vrátane činnosti spätného zasypávania tak, aby bol splnený cieľ recyklácie uvedený v časti 4.1.9,
- O4. v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky zaviesť podporu používania materiálov získaných z recyklovaných odpadov na výrobu výrobkov a zlepšenie trhových podmienok pre takéto materiály,
- O5. podporovať financovanie projektov na opätovné používanie a prípravu opätovného používania v komunálnej

sfére, napr. tzv. „centrá opätovného používania“,

O6. zlepšenie stavu informovanosti obyvateľov a všetkých subjektov pôsobiacich v odpadovom hospodárstve o nevyhnutnosti a možnostiach zberu, opätovného používania a recyklácie odpadov, ako aj používania výrobkov, ktoré sú vyrobené recykláciou zavedením účinných a všeobecne prístupných

informačných systémov a vedením lokálnych a národných informačných kampaní,

O7. zvýšenie kontrolnej činnosti všetkých orgánov štátneho dozoru odpadového hospodárstva a obcí za účelom dodržiavania právnych predpisov upravujúcich oblasti odpadového hospodárstva.

4.1.1. Ciele a opatrenia pre komunálne odpady

V zmysle článku 11(2) písm. a) rámcovej smernice o odpade zvýšiť do roku 2020 prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 50 % podľa hmotnosti. Plnenie cieľov musí byť vyhodnocované podľa Rozhodnutia Komisie 2011/753/EÚ, ktorým sa ustanovujú pravidlá a metódy výpočtu na overenie plnenia cieľov stanovených v článku 11(2) rámcovej smernice o odpade. SR bude pri overovaní plnenia cieľov recyklácie komunálneho odpadu postupovať podľa metódy výpočtu 2 alebo podľa metódy výpočtu 4, pokiaľ nebude Európskou komisiou prijatá jednotná metóda na overenie plnenia cieľov smernice.

Pre splnenie cieľa 50 %-nej recyklácie komunálnych odpadov je nevyhnutné zásadné zvýšenie úrovne triedeného zberu recyklovateľných zložiek komunálnych odpadov, predovšetkým papiera a lepenky, skla, plastov, kovov a biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov. Z dôvodu, že vytriedené zložky komunálnych odpadov nie sú 100 %-ne recyklovateľné, čo súvisí s kvalitou surovín pre recyklačný proces, musia byť ciele pre mieru triedeného zberu komunálnych odpadov vyššie ako samotný cieľ recyklácie. Ciele pre triedený zber komunálnych odpadov sú stanovené v tabuľke 4-1. Vzhľadom na nízku dynamiku triedeného zberu v uplynulom období je potrebné sledovať mieru triedeného zberu každý rok a v prípade negatívneho vývoja prijať okamžité razantnejšie opatrenia na jeho podporu.

Tab. 4-1 Ciele pre triedený zber komunálnych odpadov

Roky	2016	2017	2018	2019	2020
Miera triedeného zberu	20%	30%	40%	50%	60%

Opatrenia na dosiahnutie cieľov recyklácie komunálnych odpadov

- O8. Implementovať princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov do systému triedeného zberu komunálnych odpadov pre zložky komunálnych odpadov, na ktoré sa uplatňuje princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov,
- O9. posúdiť možnosť úpravy výšky a mechanizmu prerozdelenia poplatkov za uloženie odpadov na skládky odpadov medzi obce a Environmentálny fond, za účelom vytvorenia dostatočných finančných zdrojov na podporu predchádzania vzniku odpadov a triedeného zberu komunálnych odpadov. Jedným z princípov nového ekonomického nástroja musí byť, že výška poplatkov za ukladanie odpadov na skládky odpadov musí vychádzať z miery vytriedenia komunálneho odpadu,
- O10.v spolupráci s odbornou verejnosťou a tretím sektorom prijať jednotnú metodiku pre zisťovanie zloženia komunálneho odpadu,
- O11.na základe priebežného vyhodnocovania účinnosti triedeného zberu komunálnych odpadov v súvislosti s cieľmi recyklácie komunálnych odpadov posúdiť možnosti zavedenia nového systému zberu jednorazových nápojových obalov. Na posúdenie možnosti zavedenia nového systému zberu jednorazových nápojových obalov bude zriadená pracovaná skupina.

4.1.2. Ciele a opatrenia pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady

Na základe požiadaviek smernice 1999/31/ES o skládkach odpadu platí pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady cieľ do roku 2020 znížiť množstvo skládkovaných biologicky

rozložiteľných komunálnych odpadov na 35 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995.

Opatrenia na dosiahnutie cieľov obmedzenia skládkovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov

- O12. Podporovať financovanie projektov zameraných na budovanie malých kompostární v obciach, v ktorých je budovanie takýchto zariadení účelné,
- O13. v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadu v SR na roky 2014-2018 prijať v spolupráci s tretím sektorom národný program domáceho kompostovania so stanovením metodiky na výpočet množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, ktoré sú kompostované v domácnostiach,
- O14. podporovať financovanie projektov na predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov formou domáceho a komunitného kompostovania,
- O15. pokračovať v zavádzaní triedeného zberu kuchynského, reštauračného odpadu a biologicky rozložiteľných odpadov z verejnej a súkromnej zelene a záhrad na základe štandardov triedeného zberu pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady,
- O16. podporovať financovanie projektov na modernizáciu existujúcich kompostární a

- bioplynových staníc o hygienizačné jednotky umožňujúce spracovávanie biologicky rozložiteľných kuchynských a reštauračných odpadov,
- O17. podporovať financovanie projektov zameraných na budovanie bioplynových staníc, ktoré budú bioplyn vyrábať v prevažnej miere z kuchynských a reštauračných komunálnych biologicky rozložiteľných odpadov,
- O18. podporiť zvýšenie odbytu produktov zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov implementáciou „Akčného plánu na podporu umiestnenia kompostov z biologických rozložiteľných odpadov na trhu“ do praxe,
- O19. posúdiť možnosť zavedenia zákazu skládkovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, v ktorých je obsah organického uhlíka vyšší ako 5 hmotnostných percent,
- O20. podporovať výrobu alternatívnych palív vyrobených zo zmesového komunálneho odpadu v rámci podpory využívania obnoviteľných zdrojov energie vtedy, ak nie je environmentálne vhodné ich materiálové zhodnotenie.

4.1.3. Ciele a opatrenia pre biologicky rozložiteľné priemyselné odpady

Ciele pre biologicky rozložiteľné priemyselné odpady sa stanovujú pre všetky biologicky rozložiteľné odpady okrem komunálnych biologicky rozložiteľných odpadov a čistiarenských kalov z čistenia komunálnych

odpadových vôd a odpadových vôd s podobnými vlastnosťami ako komunálne odpadové vody. Pre biologicky rozložiteľné priemyselné odpady sú ciele do roku 2020 stanovené v tabuľke 4-2.

Tab. 4-2 Ciele pre biologicky rozložiteľné priemyselné odpady

Nakladanie	2018	2020
Materiálové zhodnocovanie	70%	75%
Energetické zhodnocovanie	10%	10%
Skládkovanie	7%	5%
Iné nakladanie	13%	10%

Opatrenia na dosiahnutie cieľov pre biologicky rozložiteľné priemyselné odpady

- O21. Podporovať financovanie projektov zameraných na budovanie bioplynových staníc, ktoré budú bioplyn vyrábať výlučne alebo v prevažnej miere z biologicky rozložiteľných odpadov.

4.1.4. Ciele a opatrenia pre papier a lepenku

Ciele do roku 2020 pre papier a lepenku sú stanovené predovšetkým za účelom zvyšovania materiálového zhodnocovania tohto prúdu odpadu. Do roku 2020 je cieľ materiálového zhodnocovania odpadov z papiera a lepenky stanovený na 70 % vzhľadom na skutočnosť, že zberový papier je jednou z najvýznamnejších druhotných surovín na Slovensku a podľa údajov Recyklačného fondu podniky celulózo-

papierenského priemyslu majú ročnú kapacitu na materiálové spracovanie zberového papiera cca 320 000 ton, čo značí nevyužitý potenciál spracovateľských kapacít. Zároveň je potrebné pri tejto komodite pokračovať v trende znižovania skládkovania, keďže papier a lepenka spĺňajú definíciu biologicky rozložiteľných odpadov a musia byť odklonené od skládok odpadov.

Tab. 4-3 Ciele pre odpady z papiera a lepenky

Nakladanie	2018	2020
Materiálové zhodnocovanie	55%	70%
Energetické zhodnocovanie	10%	15%
Skládkovanie	3%	2%
Iné nakladanie	32%	13%

Opatrenia na dosiahnutie cieľov pre odpady z papiera a lepenky

O22. Zefektívniť triedený zber komunálnych odpadov s cieľom dosiahnuť do roku 2020 minimálne 120 000 ton vytriedeného papiera a lepenky z komunálnych odpadov,

O23. podporovať financovanie technológií zameraných na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie zberového papiera

progresívnymi technológiami na zhodnocovanie odpadov z papiera a lepenky, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT),

O24. podporiť nové projekty zamerané na riešenie zhodnocovania a recyklácie papierov z vlnitej lepenky.

4.1.5. Ciele a opatrenia pre sklo

Zvýšenie recyklácie odpadov zo skla je vzhľadom na vysoký podiel odpadového skla z triedeného zberu komunálnych odpadov veľmi dôležitým cieľom pre dosiahnutie cieľa recyklácie v zmysle požiadavky rámcovej smernice o odpade. Analýza vzniku

a nakladania s odpadovým sklom preukázala za uplynulé obdobie vysoký podiel skládkovaných odpadov zo skla. Skládkovanie odpadového skla je do roku 2020 potrebné znížiť na úroveň 10 %. Ciele pre odpady zo skla do roku 2020 sú uvedené v tabuľke 4-4.

Tab. 4-4 Ciele pre odpady zo skla

Nakladanie	2018	2020
Materiálové zhodnocovanie	60%	80%
Energetické zhodnocovanie	0%	0%
Skládkovanie	20%	10%
Iné nakladanie	20%	10%

Opatrenia na dosiahnutie cieľov pre odpady zo skla

- O25. Zefektívniť triedený zber komunálnych odpadov s cieľom dosiahnuť do roku 2020 minimálne 90 000 ton vytriedeného skla z komunálnych odpadov,
- O26. pri zvyšovaní množstiev sklenených odpadov z triedeného zberu komunálnych odpadov posúdiť existujúce spracovateľské kapacity pre recykláciu odpadového skla s analýzou potreby rozšírenia existujúcich recyklačných kapacít alebo vybudovanie nových recyklačných kapacít na spracovanie odpadového skla,
- O27. podporovať financovanie nových technológií a budovanie kapacít na technologickú úpravu a recykláciu v súčasnosti nerecyklovateľných druhov odpadového skla z komunálneho odpadu a špeciálnych druhov odpadového skla,
- O28. uplatňovať nariadenie Komisie č. 1179/2012, ktorým sa ustanovujú kritériá umožňujúce určiť, kedy drvené sklo prestáva byť odpadom podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES.

4.1.6. Ciele a opatrenia pre plasty

Do roku 2020 je cieľ pre plastové odpady dosiahnuť 55 % materiálového zhodnotenia a zníženie skládkovania plastových odpadov na 5 %. V SR sú vybudované dostatočné spracovateľské kapacity, ktoré umožňujú

dosiahnutie stanoveného cieľa. Podľa odborných odhadov sú v SR ročné recyklačné kapacity na všetky druhy plastových odpadov minimálne na úrovni 150 tis. ton.

Tab. 4-5 Ciele pre plastové odpady

Nakladanie	2018	2020
Materiálové zhodnocovanie	50%	55%
Energetické zhodnocovanie	10%	15%

Skládkovanie	10%	5%
Iné nakladanie	30%	25%

Opatrenia na dosiahnutie cieľov pre plastové odpady

- O29. Zefektívniť triedený zber komunálnych odpadov s cieľom dosiahnuť do roku 2020 minimálne 110 000 ton vytriedených plastov z komunálnych odpadov,
- O30. podporovať financovanie technológií zameraných na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie odpadov z plastov, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT), na základe posúdenia existujúcich recyklačných kapacít,
- O31. nepodporovať financovanie technológií na katalytické chemické štiepenie plastov,
- O32. podporiť financovanie technológií na zvyšovanie technickej úrovne existujúcich recyklačných zariadení, za účelom zvýšenia podielu nových výrobkov na báze recyklátov,
- O33. podporovať financovanie technológií na recykláciu problémových druhov plastov zo spracovania starých vozidiel a odpadov z elektrických a elektronických zariadení a zmesových plastov.

4.1.7. Ciele a opatrenie pre železné a neželezné kovy

Odpady zo železných a neželezných kovov dosahujú dlhodobo vysokú mieru zhodnotenia a recyklácie. Do roku 2020 je stanovený cieľ ich materiálového zhodnocovania na úroveň 90 % s nulovým energetickým zhodnocovaním a postupným znižovaním skládkovania na úroveň maximálne 1 %. Vzhľadom na existujúce spracovateľské kapacity ako aj na hustú sieť zberných a výkupných odpadov, ktoré sa zameriavajú predovšetkým na odpady zo železných a neželezných kovov, bude dosiahnutie cieľov materiálového

zhodnocovania závisieť predovšetkým na správnom uplatňovaní stavu konca odpadu podľa Nariadenia Rady č. 333/2011, ktorým sa ustanovujú kritériá na určenie toho, kedy určité druhy kovového šrotu prestávajú byť odpadom podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES a nariadenia Komisie č. 715/2013, ktorým sa ustanovujú kritériá umožňujúce určiť, kedy medený šrot prestáva byť odpadom podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES.

Tab. 4-6 Ciele pre železné a neželezné kovy

Nakladanie	2018	2020
Materiálové zhodnocovanie	80%	90%
Energetické zhodnocovanie	0%	0%

Skládkovanie	1%	1%
Iné nakladanie	19%	9%

Opatrenia na dosiahnutie cieľov pre odpady zo železných a neželezných kovov

- O34. Podporovať financovanie technológií zameraných na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie odpadov zo železných a neželezných kovov, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT) na základe posúdenia existujúcich recyklačných kapacít,
- O35. uplatňovať pre oblasť odpadov zo železných a neželezných kovov Nariadenie Rady č. 333/2011, ktorým sa

ustanovujú kritériá na určenie toho, kedy určité druhy kovového šrotu prestávajú byť odpadom podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES a nariadenie Komisie č. 715/2013, ktorým sa ustanovujú kritériá umožňujúce určiť, kedy medený šrot prestáva byť odpadom podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES.

4.1.8. Ciele a opatrenia pre odpady z obalov

V oblasti nakladania s odpadmi z obalov (v zmysle požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/12/ES z 11. februára 2004, v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady

2005/20/ES z 9. marca 2005, v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 219/2009 z 11. marca 2009 a smernice Komisie 2013/2/EÚ zo 7. februára 2013) je cieľom dosiahnuť miery zhodnocovania a recyklácie uvedené v tabuľke 4-7.

Tab. 4-7 Ciele pre odpady z obalov

a) celkovú mieru zhodnocovania najmenej vo výške 60 % hmotnosti odpadov z obalov,		
b) celkovú mieru recyklácie najmenej vo výške 55 % a najviac vo výške 80 % celkovej hmotnosti odpadov z obalov,		
c) mieru zhodnocovania pre jednotlivé obalové materiály (prúdy odpadov) najmenej vo výške:		
1.	60 %	hmotnosti sklenených odpadov z obalov,
2.	68 %	hmotnosti papierových odpadov z obalov (vrátane kartónu a lepenky),
3.	55 %	hmotnosti kovových odpadov z obalov,
4.	48 %	hmotnosti plastových odpadov z obalov,
5.	35 %	hmotnosti drevených odpadov z obalov,

d) mieru recyklácie pre jednotlivé obalové materiály (prúdy odpadov) najmenej vo výške:		
1.	60 %	hmotnosti sklenených odpadov z obalov,
2.	60 %	hmotnosti papierových odpadov z obalov (vrátane kartónu a lepenky),
3.	55 %	hmotnosti kovových odpadov z obalov,
4.	45 %	hmotnosti plastových odpadov z obalov,
5.	25 %	hmotnosti drevených odpadov z obalov.

V apríli 2015 bola Európskym parlamentom prijatá smernica EP a Rady, ktorou sa mení smernica 94/62/ES o obaloch a odpadoch z obalov s cieľom znížiť spotrebu ľahkých plastových tašiek. Všeobecným cieľom tejto smernice je obmedziť negatívne vplyvy na životné prostredie (najmä z hľadiska nadmerného výskytu týchto tašiek v prostredí), podporiť predchádzanie vzniku odpadu a efektívnejšie využívanie zdrojov a zároveň obmedziť negatívne sociálno-ekonomické vplyvy. Konkrétnejším cieľom je obmedziť spotrebu plastových tašiek s hrúbkou menšou ako 50 mikrónov (0,05 mm) v EÚ.

Smernica zavádza povinnosť pre všetky ČŠ znížiť spotrebu ľahkých plastových tašiek a umožňuje im, aby si stanovili vlastné vnútroštátne ciele týkajúce sa znižovania spotreby a zvolili si opatrenia na dosiahnutie

týchto cieľov. SR má možnosť prijať opatrenia, ktoré zahŕňajú jednu alebo obidve možnosti:

- a) prijatie opatrení, ktorými sa zabezpečí, že úroveň ročnej spotreby nepresiahne 90 ľahkých plastových tašiek na obyvateľa k 31. decembru 2019 a 40 ľahkých plastových tašiek na obyvateľa k 31. decembru 2025 alebo rovnocenné ciele stanovené v jednotkách hmotnosti. Veľmi ľahké plastové tašky sa môžu vylúčiť z vnútroštátnych cieľov pre spotrebu, alebo
- b) prijatie nástrojov, ktorými sa zabezpečí, že od 31. decembra 2018 sa ľahké plastové tašky nebudú na mieste predaja tovaru a výrobkov poskytovať zdarma, pokiaľ sa nezavedú rovnako účinné nástroje. Veľmi ľahké plastové tašky sa môžu z týchto opatrení vylúčiť.

Opatrenia na dosiahnutie cieľov

O36. zaviesť štatistické spracovanie (vyhodnocovanie) údajov o spotrebe plastových tašiek,

O37. posúdiť prijatie zákazu bezplatného poskytovania ľahkých plastových tašiek v mieste predaja a na základe výsledkov

prijať tomu zodpovedajúce opatrenie alebo navrhnúť iný typ opatrenia s cieľom znížiť ročnú spotrebu ľahkých plastových tašiek na 90 ks na obyvateľa do konca roka 2019 a na 40 ks na obyvateľa do konca roka 2025.

4.1.9. Ciele a opatrenia pre stavebné odpady a odpady z demolácií

Cieľom pre stavebné a demolačné odpady je v zmysle článku 11(2) písm. b) rámcovej smernice o odpade zvýšiť do roku 2020 prípravu na opätovné použitie, recykláciu a ostatnú konverziu materiálu vrátane zasypávacích prác použitím odpadu z bezpečných konštrukcií a sutí z demolácií ako náhrady za iné materiály, bez využívania prirodzene sa vyskytujúceho materiálu definovaného v kategórii 17 05 04 v zozname odpadov, najmenej na 70 % podľa hmotnosti.

Plnenie cieľov musí byť vyhodnocované podľa prílohy III Rozhodnutia Komisie 2011/753/EÚ, ktorým sa ustanovujú pravidlá a metódy výpočtu na overenie plnenia cieľov stanovených v článku 11(2) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES. Pre overovanie plnenia miery recyklácie stavebného odpadu a odpadu z demolácií bude potrebné sledovať výlučne druhy stavebných odpadov v kategórii „ostatné“ s vylúčením výkopových zemín (17 05 04 a 17 05 06).

Opatrenia na dosiahnutie cieľov recyklácie stavebných odpadov

- O38. V spolupráci s Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky prijať vhodné ekonomické a legislatívne opatrenia na obmedzenie skládkovania a iného nakladania s recyklovateľnými stavebnými odpadmi, okrem ich recyklácie,
- O39. upraviť legislatívne podmienky pre používanie nekontaminovaných výkopových zemín a iného prirodzene sa vyskytujúceho materiálu vo väzbe na stanovenie kritérií stavu konca odpadu pre výkopové zeminy a pripravovanú právnu úpravu spätného zasypávania,
- O40. v spolupráci s odbornou verejnosťou stanoviť pravidlá na definovanie stavu konca odpadu pre recyklovateľné stavebné a demolačné odpady kategórie „ostatný odpad“,
- O41. pri stavebných prácach financovaných z verejných zdrojov (predovšetkým pri výstavbe dopravných komunikácií a infraštruktúry) využívať upravený stavebný a demolačný odpad, stavebné materiály a výrobky, pri ktorých výrobe bol zhodnotený odpad (materiálovo alebo energeticky) za podmienky, že spĺňajú funkčné a technické požiadavky, prípadne stavebné výrobky pripravené zo stavebných a demolačných odpadov alebo vedľajších produktov výroby; túto požiadavku zahrnúť do podmienok verejného obstarávania,
- O42. v spolupráci s odbornou verejnosťou stanoviť jednotné normy pre stavebné recykláty a ich použitie za účelom zvýšenia kvalitatívnej úrovne materiálového zhodnocovania stavebných odpadov a odpadov z demolácií,
- O43. podporovať financovanie technológií na zvýšenie miery recyklácie stavebných odpadov do výstupných produktov s vyššou pridanou hodnotou,
- O44. nepodporovať financovanie technológií na zhodnocovanie stavebných odpadov a odpadov z demolácií určených na primárne drvenie.

4.1.10. Ciele a opatrenia pre odpadové pneumatiky

Cieľom pre odpadové pneumatiky je do roku 2020 dosiahnuť mieru materiálového zhodnocovania na úroveň 80 % s 15 %

energetickým zhodnocovaním a postupným znižovaním skládkovania na úroveň maximálne 1 %.

Tab. 4-8 Ciele pre odpadové pneumatiky

Nakladanie	2018	2020
Materiálové zhodnocovanie	75 %	80 %
Energetické zhodnocovanie	10 %	15 %
Skládkovanie	1 %	1 %
Iné nakladanie	14 %	4 %

Opatrenia na dosiahnutie cieľov pre odpadové pneumatiky

O45. Podporovať financovanie technológií na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie odpadových pneumatík, ktoré sú

v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT).

4.1.11. Ciele a opatrenia pre staré vozidlá

Cieľom pre staré vozidlá je dosiahnuť v období rokov 2016 až 2020 záväzné limity pre rozsah opätovného použitia častí starých vozidiel,

zhodnocovania odpadov zo spracovania starých vozidiel a recyklácie starých vozidiel uvedené v tabuľke 4-9.

Tab. 4-9 Limity pre rozsah opätovného použitia častí starých vozidiel, zhodnocovania odpadov zo spracovania starých vozidiel a recyklácie starých vozidiel

Činnosť	Limit a termín pre minimálne zvýšenie rozsahu činnosti
	1.január 2015 a nasledujúce roky
	všetky vozidlá
Opätovné použitie častí starých vozidiel a zhodnocovanie odpadov zo spracovania starých vozidiel	95 %
Opätovné použitie častí starých vozidiel a recyklácia starých vozidiel	85 %

Opatrenia na dosiahnutie cieľov

O46. Zabezpečiť implementáciu nového informačného systému o odpadoch a jeho prepojenie s existujúcim elektronickým systémom evidencie prevzatých starých vozidiel na spracovanie,

O47. nepodporovať financovanie budovania nových kapacít na spracovanie starých vozidiel,

O48. podporovať financovanie technológií na zhodnocovanie problémových odpadov zo spracovania starých vozidiel (napr. čalúnenie, penové odpady, odpady z gumených, kompozitných materiálov a pod.).

4.1.12. Ciele a opatrenia pre použité batérie a akumulátory

Pre použité batérie a akumulátory sú dané nasledovné ciele (v zmysle požiadaviek smernice Európskeho Parlamentu a Rady 2006/66/ES zo 6. septembra 2006 o batériách a akumulátoroch a použitých batériách a akumulátoroch, ktorou sa zrušuje smernica 91/157/EHS):

- dosiahnuť minimálne limity pre zber prenosných batérií a akumulátorov 40 % pre rok 2015 a 45 % pre rok 2016,
- dosiahnuť zber použitých automobilových batérií a akumulátorov vo výške trhového podielu batérií uvedených na trh SR výrobcom automobilových batérií a akumulátorov v predchádzajúcom kalendárnom roku
- dosiahnuť zber použitých priemyselných batérií a akumulátorov vo výške trhového podielu batérií uvedených na trh SR výrobcom priemyselných batérií a akumulátorov v predchádzajúcom kalendárnom roku
- cieľ recyklácie použitých batérií a akumulátorov je 100 % z množstva

vyzbieraných použitých batérií a akumulátorov za predchádzajúci kalendárny rok;

- dosiahnuť minimálnu recyklačnú účinnosť:
 - a) 90 priemerných hmotnostných percent olovených batérií a akumulátorov vrátane recyklácie oloveného obsahu v najvyššej technicky dosiahnuteľnej miere bez nadmerných nákladov;
 - b) 75 priemerných hmotnostných percent niklovo-kadmiových batérií a akumulátorov vrátane recyklácie obsahu kadmia v najvyššej technicky dosiahnuteľnej miere bez nadmerných nákladov;
 - c) 60 priemerných hmotnostných percent ostatných použitých batérií a akumulátorov;
- pre všetky vyzbierané batérie a akumulátory zabezpečiť ich priebežné spracovanie u autorizovaného spracovateľa.

Opatrenia pre použité batérie a akumulátory

O49. Podporiť financovanie technológií na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie a spracovanie použitých batérií a akumulátorov, ktoré sú v súlade

s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT) na základe posúdenia existujúcich recyklačných a spracovateľských kapacít,

O50. podporiť projekty na výskum a vývoj v oblasti recyklácie a zhodnocovania použitých batérií a akumulátorov,

O51. dôsledne kontrolovať inštitút prípravy na opätovné používanie pre oblasť použitých batérií a akumulátorov.

4.1.13. Ciele a opatrenia pre elektrozariadenia a elektroodpady

Cieľom pre odpady z elektrických a elektronických zariadení je dosiahnuť pri spracovaní jednotlivých kategórií OEEZ mieru zhodnotenia a mieru recyklácie podľa tabuľky 4-10.

Cieľ zberu elektroodpadu je rozsah zberu, ktorý musí SR v súlade s princípom rozšírenej zodpovednosti výrobcov elektrozariadení v danom kalendárnom roku dosiahnuť, stanovený v minimálnom hmotnostnom rozsahu elektroodpadu podľa tabuľky 4-11.

Tab. 4-10 Minimálne ciele zhodnocovania recyklácie pre odpady z elektrických a elektronických zariadení

Minimálne ciele platné podľa kategórie od 15. augusta 2015 do 14. augusta 2018, ktoré sa vzťahujú na kategórie uvedené v prílohe č.6 časti I nového zákona o odpadoch		
Kategória	Miera zhodnotenia	Miera recyklácie
1.Veľké domáce spotrebiče	85 %	80 %
2.Malé domáce spotrebiče	75 %	55 %
3.Informačné technológie a telekomunikačné zariadenia	80 %	70 %
4.Spotrebná elektronika a fotovoltaické panely	80 %	70 %
5.Osvetľovacie zariadenia a svetelné zdroje	75 %	55 %
- z toho plynové výbojky	-	80 %
6.Elektrické a elektronické nástroje	75 %	55 %
7.Hračky zariadenia určené na športové a rekreačné účely	75 %	55 %
8.Zdravotnícke prístroje	75 %	55 %
9.Prístroje na monitorovanie a kontrolu	75 %	55 %
10. Predajné automaty	85 %	80 %
Minimálne ciele platné podľa kategórie od 15. augusta 2018, ktoré sa vzťahujú na kategórie uvedené v prílohe č.6 časti II nového zákona o odpadoch		
Kategória	Miera zhodnotenia	Miera recyklácie

1.Zariadenia na tepelnú výmenu	85 %	80 %
2.Obrazovky, monitory a zariadenia, ktoré obsahujú obrazovky s povrchom väčším ako 100 cm ²	80 %	70 %
3.Svetelné zdroje	-	80 %
4. Veľké zariadenia (s akýmkoľvek vonkajším rozmerom viac ako 50 cm) vrátane, ale nielen: domácich spotrebičov; IT a telekomunikačných zariadení; spotrebnej elektroniky; svietidiel; zariadení na prehrávanie zvuku alebo obrazu, hudobných zariadení; elektrického a elektronického náradia; hračiek, zariadení na rekreačné a športové účely; zdravotníckych pomôcok; prístrojov na monitorovanie a kontrolu; predajných automatov; zariadení na výrobu elektrických prúdov. Do tejto kategórie nepatria zariadenia zahrnuté v kategóriách 1 až 3.	85 %	80 %
5.Malé zariadenia (s akýmkoľvek vonkajším rozmerom menej ako 50 cm) vrátane, ale nielen: domácich spotrebičov; spotrebnej elektroniky; svietidiel; zariadení na prehrávanie zvuku alebo obrazu, hudobných zariadení; elektrického a elektronického náradia; hračiek, zariadení na rekreačné a športové účely; zdravotníckych pomôcok; prístrojov na monitorovanie a kontrolu; predajných automatov; zariadení na výrobu elektrických prúdov. Do tejto kategórie nepatria zariadenia zahrnuté v kategóriách 1 až 3 a 6.	75 %	55 %
6.Malé IT a telekomunikačné zariadenia (s akýmkoľvek vonkajším rozmerom menej ako 50 cm).	75 %	55 %

Tab. 4-11 Ciele zberu pre odpady z elektrických a elektronických zariadení

V roku 2016	hmotnosť zodpovedajúca podielu 48 % z priemernej hmotnosti elektrozariadení uvedených na trh v SR v troch predchádzajúcich rokoch,
v roku 2017	hmotnosť zodpovedajúca podielu 49 % priemernej hmotnosti elektrozariadení uvedených na trh v SR v troch predchádzajúcich rokoch,

v roku 2018	hmotnosť zodpovedajúca podielu 50 % z priemernej hmotnosti elektrozariadení uvedených na trh v SR v troch predchádzajúcich rokoch,
v roku 2019	hmotnosť zodpovedajúca podielu 55 % z priemernej hmotnosti elektrozariadení uvedených na trh v SR v troch predchádzajúcich rokoch,
v roku 2020	hmotnosť zodpovedajúca podielu 60 % priemernej hmotnosti elektrozariadení uvedených na trh v SR v troch predchádzajúcich rokoch.

Opatrenia pre odpady z elektrických a elektronických zariadení

- O52. Pri spracovaní elektroodpadov sledovať materiálové toky až po dosiahnutie stavu konca odpadov podľa osobitných predpisov, alebo zhodnotenie odpadov niektorou z činností R2 – R11, a elektronických zariadení, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT) na základe posúdenia existujúcich spracovateľských kapacít.
- O53. Podporovať financovanie technológií na spracovanie odpadov z elektrických

4.1.14. Ciele a opatrenia pre odpadové oleje

Cieľom pre odpadové oleje je do roku 2020 dosiahnuť mieru materiálového zhodnocovania 60 % s 15 % energetickým zhodnocovaním a 0 % skládkovaním.

Tab. 4-12 Ciele pre odpadové oleje

Nakladanie	2018	2020
Materiálové zhodnocovanie	50 %	60 %
Energetické zhodnocovanie	10 %	15 %
Skládkovanie	0 %	0 %
Iné nakladanie	40 %	25 %

Opatrenia na dosiahnutie cieľov pre odpadové oleje

- O54. Zavedením nového informačného systému odpadového hospodárstva sprehľadniť materiálový tok vzniknutých odpadových olejov a spôsob nakladania s nimi.

4.2. Zneškodnenie polychlórovaných bifenyllov a kontaminovaných zariadení

Ciele pre nakladanie s PCB vrátane odpadov a zariadení obsahujúcich PCB sú (v zmysle požiadaviek smernice Rady č. 1996/59/ES zo 16. septembra 1996 o zneškodňovaní PCB a PCT a v zmysle požiadaviek Štokholmského dohovoru) nasledovné:

- do konca roka 2020 pripraviť podmienky tak, aby bolo možné do konca roka 2028 zabezpečiť environmentálne prijateľné nakladanie s odpadom kvapalín a zariadení kontaminovaných PCB s obsahom viac ako 0,005 percenta PCB,
- do konca roka 2020 pripraviť podmienky tak, aby bolo možné do konca roka 2025 zabezpečiť identifikáciu, označenie a zneškodnenie zariadení obsahujúcich:
 - a) viac ako 10 % PCB a s objemom väčším ako 5 litrov,
 - b) viac ako 0,05 % PCB a s objemom väčším ako 5 litrov,
 - c) viac ako 0,005 % PCB a s objemom väčším ako 0,05 litra.

Opatrenia pre dosiahnutie cieľov

- O55. podporovať projekty zamerané na stratégiu, zber, dekontamináciu a zneškodnenie odpadov s obsahom PCB, napr. z prostriedkov európskych fondov alebo Environmentálneho fondu,
- O56. kontrolovať plnenie povinnosti zabezpečiť bezodkladnú dekontamináciu alebo zneškodnenie zariadenia obsahujúceho PCB v objeme väčšom ako 5 dm³,
- O57. kontrolovať zákaz zneškodňovania odpadov s obsahom PCB skládkovaním,
- O58. kontrolovať plnenie povinnosti prednostného odoberania súčiastok s obsahom PCB z elektroodpadu a zo starých vozidiel.

4.3. Podmienky, obmedzenia a opatrenia pri cezhraničnej preprave odpadov, dovoze odpadov, vývoze odpadov a tranzite odpadov (ďalej len „cezhraničný pohyb odpadov“)

- Neohrozovať v dôsledku cezhraničného pohybu odpadov zdravie ľudí a životné prostredie v SR,
- postupovať pri rozhodovaní vo veciach cezhraničného pohybu odpadov podľa zásad vyplývajúcich z medzinárodných a národných platných právnych predpisov, predovšetkým z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 o preprave odpadu (ďalej len „Nariadenie č. 1013/2006“),
- podporovať a aktívne rozvíjať vnútroštátnu a medzinárodnú spoluprácu pri presadzovaní nariadenia č. 1013/2006, hlavne v oblasti kontroly a metodiky cezhraničného pohybu odpadov so susednými štátmi a v SR s príslušnými orgánmi štátnej správy odpadového hospodárstva (okresné úrady, Slovenská inšpekcia životného prostredia, obce) a orgánmi štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva,

- odpad vzniknutý v SR prednostne zneškodniť v SR. Cezhraničnú prepravu odpadov z územia SR do iných ČŠ EÚ, resp. vývoz odpadov zo SR do iných ako ČŠ EÚ za účelom zneškodnenia povoliť iba vtedy, ak SR nemá technické možnosti ani potrebné zariadenie, kapacitu alebo vhodné zneškodňovacie miesto na zneškodnenie týchto odpadov spôsobom účinným a prijateľným z hľadiska životného prostredia, alebo ak príslušné odpady sú žiadané ako surovina na recykláciu alebo pre spracovateľský priemysel v krajine určenia/dovozu,
- zakázať cezhraničnú prepravu odpadov z iného ČŠ do SR a dovoz odpadov z iného ako ČŠ do SR za účelom zneškodnenia v súlade so zákonom o odpadoch a novým zákonom o odpadoch,
- Cezhraničnú prepravu odpadov z iného ČŠ do SR a dovoz odpadov z iného ako ČŠ do SR za účelom zhodnotenia povoliť len do zariadenia, ktoré je povolené a prevádzkované pre daný druh odpadu súlade s platnými právnymi predpismi SR, a ktoré má dostatočnú kapacitu,
- v rámci povoľovacieho procesu posudzovať všetky fázy nakladania s odpadom až do jeho odovzdania do konečného zariadenia na zhodnocovanie resp. zneškodňovanie odpadov,
- zakázať cezhraničnú prepravu odpadov z iného ČŠ do SR a dovoz odpadov z iného ako ČŠ do SR za účelom energetického zhodnotenia odpadov činnosťou R1 podľa prílohy č. 2 v spaľovni odpadov označenej ako zariadenie na zhodnocovanie odpadu, ak by sa v dôsledku takejto cezhraničnej prepravy odpadov alebo dovozu odpadov musel vnútroštátny odpad zneškodňovať alebo spracovať spôsobom, ktorý nie je v súlade s programom SR,
- ten, kto vykonáva cezhraničnú prepravu odpadov z iného ČŠ do SR alebo dovoz odpadov z iného ako ČŠ do SR, do zariadení, ktoré sú určené na zhodnotenie činnosťou R1 podľa prílohy č. 2 v spaľovni odpadov označenej ako zariadenie na zhodnocovanie odpadu je povinný podať oznámenie podľa § 85 nového zákona o odpadoch,
- postupovať pri cezhraničnej preprave zmesového komunálneho odpadu alebo odpadu pomiešaného so zmesovým komunálnym odpadom z iného ČŠ do SR a pri dovoze zmesového komunálneho odpadu alebo odpadu pomiešaného so zmesovým komunálnym odpadom z iného ako ČŠ do SR v súlade s článkom 3 ods. 5 nariadenia č. 1013/2006, t. j. pri takejto preprave uplatniť námietky podľa článku 11 a 12 nariadenia č. 1013/2006,
- cezhraničnú prepravu z územia SR do iného ČŠ alebo vývoz z územia SR do iného ako ČŠ za účelom zhodnotenia určených prúdov nebezpečných odpadov, pre ktoré sú stanovené ciele v kapitole 4.1, povoliť len ak v SR neexistujú technické možnosti ani potrebné zariadenia alebo neexistuje dostatočná kapacita na zhodnocovanie alebo recykláciu daného nebezpečného odpadu, alebo oznamovateľ alebo iná právnická alebo fyzická osoba v jeho mene, preukáže, že percentuálna miera zhodnotenia alebo recyklácie v zariadení na zhodnocovanie alebo recykláciu nebezpečného odpadu mimo územia SR je rovnaká alebo vyššia ako je percentuálna miera zhodnotenia alebo recyklácie stanovená v kapitole 4.1 Ciele a údaje určených prúdov odpadov a je zabezpečená činnosťami R2 – R9 podľa prílohy č. 1 nového zákona o odpadoch,
- ministerstvo môže zakázať cezhraničný pohyb odpadov, ak oznamovateľ, príjemca alebo osoba oprávnená konať v mene oznamovateľa alebo príjemcu, ktorý sa podieľa na tomto cezhraničnom pohybe odpadov bol právoplatným rozhodnutím

- a) uznaný vinným zo spáchania priestupku v dôsledku konania, ktorým sa dopustil nezákonnej prepravy,
 - b) uznaný vinným v posledných troch rokoch zo spáchania priestupku v dôsledku iného protiprávneho konania na úseku nakladania s odpadmi ako uvedeného v písmene a) alebo
 - c) odsúdený v posledných troch rokoch za trestný čin proti životnému prostrediu,
- v rámci cezhraničného pohybu odpadov za účelom zneškodnenia uplatňovať zásadu sebestačnosti a blízkosti a ak je to vhodné, uprednostniť zásadu blízkosti pred zásadou sebestačnosti,
 - pri plánovaných a uskutočňovaných cezhraničných prepravách podozrivých elektrozariadení (t.j. elektrozariadení ktorých držiteľ tvrdí, že sa nejedná o elektroodpad a vzniklo podozrenie, že ide o elektroodpad) kontrolovať dokumentáciu v súlade s § 88 ods. 2 a 3 nového zákona o odpadoch, s cieľom eliminovať nezákonné zásielky takýchto odpadov,
 - pri plánovaných a uskutočňovaných cezhraničných prepravách podozrivých batérií a akumulátorov (t. j. batérií a akumulátorov ktorých držiteľ tvrdí, že sa nejedná o odpadové batérie a akumulátory a vzniklo podozrenie, že ide o odpadové batérie a akumulátory) kontrolovať sprievodnú dokumentáciu a zásielky podozrivých batérií a akumulátorov v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, s cieľom eliminovať nezákonné zásielky takýchto odpadov.

4.4. Stratégia obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov a opatrenia na zvýšenie podielu zhodnocovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a opatrenia na zníženie množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov ukladateľných na skládky odpadov

Stratégia obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov bola schválená uznesením vlády SR č. 904 z 15. decembra 2010.

Cieľom stratégie v zmysle článku 5(1) smernice o skládkach odpadu je realizácia obmedzenia množstva biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu ukladateľného na skládky odpadov s návrhom opatrení na dosiahnutie cieľov ustanovených v článku 5(2) smernice, najmä prostredníctvom recyklácie, kompostovania, produkcie bioplynu alebo

využitia odpadu ako zdroja druhotných surovín a energie.

Stratégia obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov stanovuje ciele a opatrenia, ktoré sú vlastne len spresnením už platných povinností obcí pri nakladaní s biologicky rozložiteľným odpadom. V rámci stratégie boli spracované opatrenia, ktoré majú za cieľ zabezpečiť splnenie základných cieľov, ktoré vyplývajú z článku 5(2) smernice o skládkach odpadu. Opatrenia sú uvedené v tabuľke 4-13.

Tab. 4-13 Opatrenia na dosiahnutie cieľov stratégie na obmedzovanie ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov

Opatrenie	Množstvo BRO odkloneného od skládkovania (t)
Od roku 2013	347 500
Zapojiť 40% obcí, ktoré majú do 1500 obyvateľov do komunitného kompostovania	28 000
Zapojiť 40% domácností (IBV) do domáceho kompostovania	135 500
Zvýšenie separovaného zberu papiera a lepenky na minimálne na 12 kg/obyvateľa	64 500
Zaviesť povinný separovaný zber BRO z KO do roku 2013 s minimálne 20%-nou účinnosťou	119 500
Od roku 2020	451 750
Zapojiť 60% obcí, ktoré majú do 1500 obyvateľov do komunitného kompostovania	42 000
Zapojiť 50% domácností (IBV) do domáceho kompostovania	169 000
Zaviesť povinný separovaný zber BRO z KO do roku 2013 s minimálne 40%-nou účinnosťou	240 750

Okrem uvedených základných opatrení zabezpečujúcich odklon biologicky rozložiteľných odpadov od skládkovania, bude potrebné zabezpečiť naplnenie aj nasledovných opatrení :

- podporiť budovanie bioplynových staníc, ktoré budú bioplyn vyrábať z odpadov a vyrobený bioplyn buď priamo premieňať na elektrickú energiu a teplo v kogeneračných jednotkách ako súčasť technológie alebo ďalej spracovávať na výrobu bio-metánu,
- vytvoriť legislatívne predpoklady pre využívanie odpadov ako alternatívneho paliva,
- vytvoriť technické normy obsahujúce požiadavky na výrobu a zloženie alternatívneho paliva vyrobeného z odpadov,
- podporiť výstavbu zariadení na výrobu alternatívnych palív vyrobených z odpadov,
- zaistiť využitie vhodných technológií na použitie alternatívnych palív vyrobených z odpadov,
- legislatívne upraviť definíciu stavu konca odpadu ako základného predpokladu využitia odpadu ako sekundárnej suroviny.

4.5. Podpora preventívnych opatrení a systémov opätovného použitia obalov

Nový zákon o odpadoch definuje predchádzanie vzniku odpadu ako opatrenia, ktoré sa prijímú predtým, ako sa látka, materiál alebo výrobok stanú odpadom, a ktoré znižujú

- a) množstvo odpadu aj prostredníctvom opätovného použitia výrobkov alebo predĺženia životnosti výrobkov,

- b) nepriaznivé vplyvy vzniknutého odpadu na životné prostredie a zdravie ľudí alebo
- c) obsah škodlivých látok v materiáloch a vo výrobkoch.

Predchádzaním vzniku odpadu z obalov je znižovanie

- a) množstva materiálov a látok obsiahnutých v obaloch a odpadoch z obalov a ich škodlivosti pre životné prostredie a
- b) množstva obalov a odpadov z obalov a ich škodlivosti pre životné prostredie v etape výrobného procesu, predaja, distribúcie, využitia a ich eliminácia; prevencia sa uplatňuje osobitne pri vývoji výrobkov a technológií priaznivejších pre životné prostredie.

Právnická osoba a fyzická osoba - podnikateľ, ktorá vyrába výrobky musí prihliadať

- a) pri ich výrobe na potrebu uprednostniť technológie a postupy šetriace prírodné zdroje a obmedzujúce vznik nevyužiteľného odpadu z týchto výrobkov, obzvlášť nebezpečného odpadu,

- b) na potrebu informovanosti verejnosti o spôsobe zhodnotenia alebo zneškodnenia odpadu z výrobku a jeho častí, predovšetkým pri vyhotovovaní obalu výrobku, návodu na použitie alebo inej dokumentácie k výrobku.

V rámci schváleného Programu predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2014 až 2018 je prijatých niekoľko opatrení na predchádzanie vzniku odpadu z obalov. Jedným z opatrení je dôsledná kontrola plnenia cieľov a opatrení prijatých v programoch prevencie.

V súvislosti s opätovným používaním obalov je navrhnuté zriadenie pracovnej skupiny, ktorá objektívne posúdi:

- zákaz bezplatného poskytovania jednorazových nákupných tašiek,
- zákaz používania jednorazových riadov a príborov v stálych (trvalých) prevádzkach,
- možnosti zavedenia zálohovania jednorazových nápojových obalov v Slovenskej republike,
- daňové zvýhodnenie pre ekologickejšie obaly.

5. Smerná časť programu

Plánovaný rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva pre obdobie rokov 2016 až 2020 vychádza z pasportizácie zariadení na nakladanie s odpadmi a súvisiacej infraštruktúry k 31.12.2013. Na základe vyhodnotenia plnenia cieľov POH SR na roky 2011 až 2015 vyplynula potreba zásadným spôsobom zlepšiť systémy triedeného zberu komunálnych odpadov. V rámci siete zariadení na zhodnocovanie odpadov je potrebné pri niektorých prúdoch odpadov prehodnotiť kapacitné možnosti zariadení na recykláciu odpadov. Pri plánovaní výstavby nových zariadení na nebezpečné odpady je potrebné

zohľadňovať okrem iného princíp sebestačnosti a princíp blízkosti. Pri plánovaní výstavby nových zariadení na nakladanie s odpadmi je potrebné posudzovať potreby na úrovni väčších územných celkov.

Plánovanie rozvoja infraštruktúry odpadového hospodárstva v POH SR na roky 2016 až 2020 nadväzuje na schválený dokument „Partnerská dohoda o využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondov v rokoch 2014 – 2020“ a na schválený Operačný program Kvalita životného prostredia na programové obdobie 2014 – 2020.

5.1. Zariadenia na spracovanie a recykláciu odpadov

V minulom období bola ako problémová oblasť identifikovaná sieť zariadení na **zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov**, osobitne biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov. V uplynulom programovacom období na roky 2007-2013 bolo podporených niekoľko zariadení na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov, predovšetkým kompostární s rôznymi kapacitnými dispozíciami, ako i bioplynové stanice na zhodnocovanie výlučne biologicky rozložiteľných odpadov. Spolu s existujúcou infraštruktúrou na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov boli vytvorené kapacitné možnosti pre zhodnotenie cca 800 tis. ton biologicky rozložiteľných odpadov. Preto bude potrebné podporovať zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov len v regiónoch, kde je potreba vybudovania nového veľkokapacitného zariadenia skutočne žiadúca, napr. na základe veľkých zvozových vzdialeností do zariadenia na zhodnocovanie

biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov. Jedným z hlavných cieľov bude v oblasti infraštruktúry zariadení na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov podporovať **budovanie malých kompostární** v obciach, kde produkcia biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov zodpovedá kapacitným možnostiam malej kompostárne. Naďalej bude potrebné podporovať výstavbu alebo modernizáciu **bioplynových staníc** zameraných na zhodnocovanie kuchynských a reštauračných odpadov.

Dlhodobo sú v SR vytvorené dostatočné recyklačné kapacity na zhodnocovanie **odpadov zo železných a neželezných kovov**, preto je do budúcnosti potrebná len ich modernizácia alebo zavádzanie najlepšie dostupných technológií (BAT), najmä pre spracovanie kovových obalov.

Pre **odpady z papiera a lepenky** sú v SR vybudované dostatočné recyklačné kapacity.

Podporu bude potrebné preto smerovať na materiálové zhodnotenie a recykláciu zberového papiera progresívnymi technológiami v existujúcich zariadeniach na zhodnocovanie a aj v nových technologických zariadeniach na zhodnocovanie odpadov z papiera a lepenky ako aj na projekty zamerané na riešenie zhodnocovania a recyklácie papierov z vlnitej lepenky.

Sieť koncových recyklačných zariadení na zhodnocovanie **odpadov z plastov** možno hodnotiť ako predimenzovanú. V rámci zhodnocovania plastových odpadov boli v SR vybudované prvé technologické zariadenia na katalytické chemické štiepenie plastov na nízkomolekulové olejovité produkty blízke ropným frakciám. V rámci budovania nových recyklačných kapacít je potrebné podporovať financovanie technológií zameraných na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie odpadov z plastov, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT), na základe posúdenia existujúcich recyklačných kapacít. Je potrebné zvyšovať technickú úroveň existujúcich recyklačných zariadení, za účelom zvýšenia podielu nových výrobkov na báze recyklátov a podporovať technológie na spracovanie problémových druhov plastov zo spracovania starých vozidiel a odpadov z elektrických a elektronických zariadení a zmesových plastov.

V SR sú v súčasnosti vybudované dostatočné spracovateľské kapacity na odpadové sklo. Pri zvyšovaní množstiev sklenených odpadov z triedeného zberu komunálnych odpadov bude potrebné posúdiť existujúce spracovateľské kapacity pre recykláciu odpadového skla s analýzou potreby rozšírenia existujúcich recyklačných kapacít alebo vybudovanie nových recyklačných kapacít na spracovanie odpadového skla. Podporu je potrebné smerovať do nových technológií a budovanie kapacít na technologickú úpravu a recykláciu v súčasnosti nerecyklovateľných

druhov odpadového skla z komunálneho odpadu a špeciálnych druhov odpadového skla.

V oblasti odpadov z **elektrických a elektronických zariadení** sú vybudované dostatočné spracovateľské kapacity pre všetky kategórie odpadov z elektrických a elektronických zariadení a nie je potrebné budovanie ďalších. Je však potrebné podporiť vybudovanie spracovateľských zariadení na recykláciu problémových druhov plastových odpadov zo spracovania elektroodpadov činnosťou R3.

Pre **spracovanie starých vozidiel** je už dlhobojšie vybudovaná dostatočná sieť autorizovaných spracovateľov, ktorá kapacitne pokrýva potreby SR a nie je potrebné budovanie nových kapacít na spracovanie starých vozidiel. Na základe poznatkov o súčasnej úrovni zhodnocovania a recyklácie starých vozidiel je potrebné podporovať technológie na zhodnocovanie problémových odpadov zo spracovania starých vozidiel (napr. čalúnenie, penové odpady, odpady z gumy, kompozitné materiály a pod.).

Pre **odpadové pneumatiky** sú vybudované dostatočné spracovateľské kapacity na ich materiálové zhodnocovanie, pričom okrem recyklácie odpadových pneumatík je v SR prevádzkované aj zariadenie na zhodnocovanie odpadových pneumatík založené na termickom štiepení polymérov. Je potrebné podporovať financovanie technológií na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie odpadových pneumatík, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT).

Pre **použitie batérie a akumulátory** sú vytvorené dostatočné spracovateľské kapacity.

V oblasti **zhodnocovania stavebných odpadov a odpadov z demolácií** sú kapacity zariadení na zhodnocovanie predimenzované, pričom svojou mobilitou pokrývajú celé územie SR. Nie je preto potrebné podporovať zariadenia na zhodnocovanie stavebných odpadov

a odpadov z demolácií určené na primárne drvenie. Je však potrebné podporovať technológie na zvýšenie miery recyklácie

stavebných odpadov do výstupných produktov s vyššou pridanou hodnotou.

5.2. Spaľovne odpadov, zariadenia na spoluspaľovanie odpadov

V súčasnosti sú na Slovensku prevádzkované **dve spaľovne komunálnych odpadov** (Bratislava, Košice). Obe spaľovne odpadov spĺňajú koeficient energetickej účinnosti stanovený rámcovou smernicou o odpade a sú klasifikované ako zariadenia na zhodnocovanie odpadov činnosťou R1. Možnosti vybudovania nových zariadení na energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov bude potrebné zvážiť vo väzbe na záväzok SR dosiahnuť do roku 2020 50 %-ný cieľ recyklácie a nevyužitý potenciál zariadení na spoluspaľovanie odpadov, ktoré využívajú tuhé alternatívne palivá vyrobené z odpadov.

Okrem spomínaných spaľovní komunálnych odpadov je prevádzkovaných **5 spaľovní nebezpečných priemyselných odpadov** a **5 spaľovní nemocničných odpadov**. Veľké množstvo spaľovní odpadov muselo ukončiť činnosť, pretože nespĺňali prísne požiadavky európskej legislatívy pre oblasť ochrany ovzdušia. Je potrebné zvýšiť technologickú úroveň spaľovní odpadov s vysokým stupňom ochrany ovzdušia, čo je dôležité predovšetkým v prípade spaľovní nebezpečných odpadov. Obzvlášť pri kapacitných možnostiach spaľovania nemocničných odpadoch je situácia

v niektorých regiónoch SR neuspokojivá a je v rozpore s princípom blízkosti a sebestačnosti.

Spoluspaľovanie odpadov je využívané v štyroch spoločnostiach: Holcim (Slovensko), CEMMAC a.s., Považská cementáreň a.s. Ladce a Carmeuse Slovakia s.r.o. Celkovo sa jedná o päť prevádzok na spoluspaľovanie odpadov, keďže spoločnosť Holcim (Slovensko), a.s. prevádzkuje 2 zariadenia, v Rohožníku a v Turni nad Bodvou. Pri spoluspaľovaní sa využívajú tri vlastnosti odpadov – energetický obsah odpadov, obsah kovov, ktoré vylepšujú vlastnosti koncového produktu a obsah popola, v dôsledku čoho dochádza k materiálovému zhodnocovaniu odpadov a k ochrane životného prostredia znížením ťažby prírodných surovín a znížením emisií skleníkových plynov CO₂. Spoluspaľovanie odpadov v cementárenských peciach je bezodpadová technológia, ktorá musí spĺňať prísne emisné limity z hľadiska ochrany ovzdušia. Využívanie kapacitných možností zariadení na spoluspaľovanie odpadov je podmienené dostatočnou sieťou **zariadení na mechanickú resp. mechanicko-biologickú úpravu**, ktoré musia byť schopné vyrábať vysokohodnotné horľavé palivo.

5.3. Skládky odpadov

Analýza vzniku a nakladania s odpadmi preukázala, že skládkovanie odpadov je naďalej najpoužívanejším spôsobom nakladania s odpadmi v SR. Na území SR je prevádzkovaných 124 skládok odpadov, z toho 95 je skládok určených pre odpad, ktorý nie je

nebezpečný (ostatný), 11 skládok odpadov na nebezpečný odpad a 18 skládok odpadov na inertný odpad. Kapacita v súčasnosti prevádzkovaných skládok odpadov je dostatočná, preto nie je nutné budovať nové skládky odpadov. Rozmiestnenie

prevádzkovaných skládok odpadov nie je rovnomerné po celom území SR. V niektorých okresoch absentujú kapacitné možnosti pre skládkovanie komunálnych odpadov. Žilinský kraj nedisponuje skládkovými priestormi na skládkovanie nebezpečných odpadov. **Budovanie nových skládok odpadov na nebezpečný odpad a skládok odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný je nežiadúce**

a v priamom rozpore so záväzkami a cieľmi SR v oblasti odpadového hospodárstva. V odôvodnených prípadoch bude možné budovanie nových skládok odpadov na inertný odpad. Aj rozširovanie kapacít existujúcich skládok odpadov bude potrebné posudzovať veľmi citlivo na základe reálnych potrieb skládkových kapacít dotknutého regiónu.

5.4. Charakteristika existujúcich systémov zberu odpadov a posúdenie potreby budovania nových systémov zberu odpadov

V regiónoch Slovenska sú zavedené systémy zberu, oddeleného zberu a spätného zberu odpadov. Pre nakladanie s **komunálnymi odpadmi** slúžia systémy množstvového alebo vrecového zberu komunálnych odpadov ako aj kalendárové zbery so zameraním predovšetkým na nebezpečné odpady, osobitne pre odpady z elektrických a elektronických zariadení. Kalendárovým spôsobom sú zberané aj „zelené“ biologicky rozložiteľné komunálne odpady. Novým zákonom o odpadoch sa nastavujú jasné pravidlá pre zabezpečovanie systémov zberu komunálnych odpadov v obciach. Najdôležitejšou zmenou oproti doteraz platnej legislatívnej úprave je skutočnosť, že triedený zber zložiek komunálnych odpadov, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, budú zabezpečovať výrobcovia vyhradených výrobkov vrátane financovania triedeného zberu týchto zložiek. Súčasný systém triedeného zberu však v mnohých regiónoch vykazuje veľmi nízku účinnosť, predovšetkým z dôvodu nedostatočného komfortu pre obyvateľov z hľadiska dostupnosti zberných nádob. Z toho dôvodu zavádza nový zákon o odpadoch a vykonávacie predpisy tzv. „štandardy triedeného zberu“, ktorých účelom je zabezpečiť dostupnosť zberných nádob pre

všetkých obyvateľov a zásadné zvýšenie efektivity triedeného zberu.

Systémy zberu „zelených“ biologicky rozložiteľný odpadov majú zavedené jednotlivé obce najčastejšie formou kalendárového zberu. Intervaly kalendárového zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov často nezodpovedajú reálnej potrebe občanov, čo môže mať za následok nezákonné spaľovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov. Vykonávacie predpisy k novému zákonu o odpadoch musia stanoviť tzv. „štandardy triedeného zberu“ osobitne pre oblasť biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, a to pre „zelené“ biologicky rozložiteľné komunálne odpady ako aj kuchynské biologicky rozložiteľné odpady. Nedostatočný a nevyhovujúci systém zberu odpadov je pri zbere **kuchynského a reštauračného odpadu**, čo bude potrebné zlepšiť prijatím viacerých opatrení vo väzbe na Nariadenie EP a Rady (ES) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov neurčených na ľudskú spotrebu a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002, ktoré stanovuje prísne požiadavky na zber a spracovanie kuchynských odpadov. Zefektívnenie systémov zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov patrí k

hlavným prioritám odpadového hospodárstva na obdobie rokov 2016 až 2020, a preto bude na jeho rozvoj popri rozvoji domáceho kompostovania smerovaná podpora z Operačného programu Kvalita životného prostredia a podľa možnosti aj z Environmentálneho fondu.

Pre **elektroodpady** je zavedený oddelený zber v zariadeniach na zber odpadov a spätný zber elektroodpadov v predajniach elektrozariadení. S výnimkou malých domácich spotrebičov je zavedený systém dostatočne efektívny. Problémom sa javí zber elektroodpadov od fyzických osôb spoločnosťami prevádzkujúcimi zber odpadov, pretože odovzdávaný elektroodpad je zvyčajne nekompletný, poškodený a s únikom nebezpečných látok. Nový zákon o odpadoch ustanovuje povinnosti pre výrobcov elektrozariadení, týkajúce sa zberu elektroodpadov, ich následného spracovania a recyklácie.

Pre **použité batérie a akumulátory** je zavedený zber použitých automobilových, priemyselných a prenosných batérií a akumulátorov. Prevádzkovatelia zberu použitých batérií a akumulátorov sa snažia systémy zberu vylepšovať a zefektívňovať v zmysle platnej legislatívy s cieľom oddelene vyzbierať čo najväčšie množstvo použitých batérií a akumulátorov.

Staré vozidlá musí odovzdať ich držiteľ autorizovanému zariadeniu na spracovanie starých vozidiel alebo zariadeniu na zber starých vozidiel, ktoré držiteľovi vystaví potvrdenie o prevzatí starého vozidla na spracovanie, bez ktorého policajné orgány neodhlásia staré vozidlo z evidencie. Okrem

toho poskytujú spracovatelia starých vozidiel možnosť mobilného zberu, čím je pre držiteľa starého vozidla zabezpečený maximálny komfort z hľadiska odovzdania starého vozidla na spracovanie. Tento systém sa javí ako veľmi efektívny.

Pre **odpadové pneumatiky** sú na Slovensku prevádzkované zariadenia s dostatočnou kapacitou na ich zhodnocovanie, avšak je potrebné zabezpečiť účinnejší zber opotrebovaných pneumatík cestou zvýšenia počtu miest, na ktorých môžu držiteľia opotrebovaných pneumatík tieto odovzdať na zhodnotenie. Nový zákon zavádza pre túto komoditu rozšírenú zodpovednosť výrobcov, ktorí budú zabezpečovať bezplatný spätný zber odpadových pneumatík prostredníctvom distribútorov pneumatík, pričom za distribútora pneumatík sa považuje aj ten, kto vykonáva v servise výmenu pneumatík bez ich predaja. Odpadové pneumatiky nebude možné podľa nového zákona o odpadoch odovzdávať na zberných dvoroch miest a obcí, nakoľko odpadové pneumatiky nebudú súčasťou komunálnych odpadov.

K zefektívneniu a sprehľadneniu tokov odpadov v systémoch zberu, oddeleného zberu a spätného zberu odpadov je nutné zaviesť nový informačný systém odpadového hospodárstva, ktorý umožní vysledovanie materiálového toku odpadu od jeho vzniku až po konečné spracovanie. V súčasnosti používaný systém zberu a spracovania údajov o odpadoch (RISO) umožňuje získavať výstupy v požadovaných formách s určitým časovým odstupom, bez možnosti efektívnej kontroly o vzniku a nakladaní s odpadom u jednotlivých subjektov pôsobiacich v odpadovom hospodárstve.

5.5. Využitie kampaní, ich počet a charakter na zvyšovanie povedomia verejnosti v oblasti nakladania s odpadmi

Zvyšovať povedomie obyvateľstva a zainteresovanej verejnosti o podporovaných oblastiach nakladania s odpadmi je potrebné uskutočňovať v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva. Na daný účel sa použijú a budú z úrovne štátnej správy na úseku odpadového hospodárstva a ňou riadených odborných organizácií podporovať informatívne a vzdelávacie kampane so zameraním na nasledujúce cieľové skupiny:

- a) kampane zamerané na širokú verejnosť;
- b) kampane zamerané na samosprávy;
- c) kampane zamerané na podnikateľov v odpadovom hospodárstve;
- d) kampane zamerané na výrobcov vyhradených výrobkov a ich distribútorov.

Podľa sledovaných cieľov odpadového hospodárstva je organizované kampane potrebné zamerať na tieto hlavné tematické oblasti:

1. Predchádzanie vzniku odpadov,
2. kampane zamerané na ovplyvňovanie (znižovanie) nadmernej spotreby,
3. kampane zamerané na triedený zber komunálnych odpadov a biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov (vrátane kampaní so zameraním na zákaz spaľovania zelených odpadov),
4. kampane zamerané na zvýšenie informovanosti obyvateľstva o zákaze zneškodňovania predovšetkým malých domácich spotrebičov spolu s netriedeným komunálnym odpadom,
5. kampane zamerané na zvýšenie informovanosti obyvateľstva o podmienkach spätného odberu a zberu elektrozariadení,
6. kampane pre obyvateľstvo na podporu zberu použitých batérií a akumulátorov;
7. kampane na podporu zberu odpadov z obalov,

8. kampane na ovplyvnenie negatívneho postoja obyvateľstva k zariadeniam na energetické zhodnocovanie odpadov,
9. kampane na podporu zeleného verejného obstarávania predovšetkým z pohľadu využívania druhotných surovín získaných z odpadov ako povinných prvkov vo verejnom obstarávaní,
10. kampane na zvyšovanie odbornej úrovne samospráv v oblasti nakladania s odpadmi,
11. kampane na výchovu a vzdelávanie detí v oblasti odpadov,
12. kampane zamerané na zvýšenie povedomia obyvateľstva o možných zdravotných rizikách z nekontrolovaného spaľovania komunálneho odpadu.

Podľa finančných zdrojov sa použijú kampane zabezpečené podľa ďalej uvedenej špecifikácie kampaní:

1. kampane financované z prostriedkov štátneho rozpočtu rezortu životného prostredia,
2. kampane financované z prostriedkov európskych fondov,
3. kampane financované z prostriedkov Environmentálneho fondu a Recyklačného fondu,
4. kampane financované z prostriedkov iných rezortov,
5. kampane financované z prostriedkov samospráv,
6. kampane financované zo súkromných prostriedkov (predovšetkým z prostriedkov organizácií zodpovednosti výrobcov).

Zodpovednosť za realizáciu kampaní vyplýva z ďalej uvedeného vymedzenia subjektov ako nositeľov kampaní:

1. kampane, za ktoré nesie zodpovednosť Ministerstvo životného prostredia SR,
2. kampane, za ktoré nesie zodpovednosť Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR,
3. kampane, za ktoré nesú zodpovednosť združenia miest a obcí na celonárodnej úrovni,
4. kampane, za ktoré nesú zodpovednosť regióny a mikroregióny,
5. kampane, za ktoré nesú zodpovednosť samosprávy (obce),
6. kampane, za ktoré nesú zodpovednosť mimovládne organizácie,
7. kampane, za ktoré nesú zodpovednosť organizácie zodpovednosti výrobcov, výrobcovia a tretie osoby,
8. kampane, za ktoré nesú zodpovednosť podnikatelia a investori v odpadovom hospodárstve.

Dôležitou súčasťou informačných kampaní je aj informovanie konečných spotrebiteľov o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov, ktorými sú podľa nového zákona o odpadoch elektroodpady, použité batérie a akumulátory, odpady z obalov a neobalových výrobkov, odpadové pneumatiky a staré vozidlá.

Nový zákon o odpadoch ukladá organizácii zodpovednosti výrobcov povinnosť vykonávať propagačné a vzdelávacie aktivity s celoslovenským pôsobením so zameraním na konečného používateľa o nakladaní s vyhradeným prúdom odpadu, triedenom zbere komunálnych odpadov a predchádzaní vzniku odpadov, ďalej ukladá povinnosť výrobcovi, ktorý si plní povinnosti individuálne, vykonávať propagačné a vzdelávacie aktivity v okrese, v ktorom zabezpečuje zber odpadu, so zameraním na konečného používateľa o nakladaní s vyhradeným prúdom odpadu, triedenom zbere komunálnych odpadov a prevencii vzniku odpadov a nakoniec je to povinnosť tretej osoby v prípade použitých batérií akumulátorov vykonávať propagačné a vzdelávacie aktivity s celoslovenským pôsobením so zameraním na konečného používateľa o nakladaní s týmto odpadom.

Následne je povinnosť vykonávania propagačných a vzdelávacích aktivít bližšie špecifikovaná vo vykonávacom predpise k zákonu o odpadoch, kde je presne ustanovené kto, v akom rozsahu a akými formami tieto aktivity vykonáva.

5.6. Územia kontaminované uzatvorenými skládkami

Pred rokom 2000, bolo v období rokov 1992 – 2000 prevádzkovaných a postupne uzavretých 665 skládok odpadov. Boli to väčšinou obecné neriadené skládky, ktoré vznikli prevažne v terénnych depresiách po ťažbe rôznych surovín, v erózných ryhách, bývalých korytách riečnych tokov. Prevádzkovatelia týchto skládok odpadov (prevažne obce) získali povolenie na ich prevádzku za tzv. osobitných podmienok, čo umožňoval § 15 zákona č. 238/1991 Zb. o odpadoch prevádzkovateľom zariadení na zneškodňovanie odpadov, ktorí po dni účinnosti zákona nemohli plniť povinnosti

v ňom ustanovené. Obdobie, počas ktorého malo byť umožnené stanoviť osobitné podmienky, nemalo byť dlhšie ako 5 rokov od účinnosti zákona. Novela zákona o odpadoch č. 255/1993 Zb. určila, termín na ustanovenie osobitných podmienok nesmie presahovať 31. 7. 2000.

V rámci projektu „Systematická identifikácia environmentálnych záťaží“, ktorý realizovala SAŽP v rokoch 2006 – 2008, bolo 317 skládok, ktoré boli v prevádzke v období 1992 – 2000, zaradených do registra environmentálnych záťaží, ktorý je súčasťou Informačného

systemu environmentálnych záťaží a je sprístupnený na stránke <http://www.enviroportal.sk>. Medzi potvrdené environmentálne záťaže bolo zaradených do časti B registra environmentálnych záťaží iba 33 skládok, ktoré boli prevádzkované v uvedenom období. Pre chýbajúce monitorovanie je väčšina z 317 skládok považovaná iba za pravdepodobné environmentálne záťaže (na základe informácií o priepustnosti geologického podložja a z toho vyplývajúceho ohrozenia podzemných vôd, na základe ohrozenia povrchového toku, blízkosti obydli a pod.). 138 skládok, ktoré boli v prevádzke v období rokov 1992 – 2000, boli zaradené medzi rekultivované lokality do časti C. Podľa zverejnených informácií boli z Environmentálneho fondu alebo z európskych štrukturálnych fondov poskytnuté do roku 2010 finančné prostriedky na rekultiváciu 144 skládok, prevádzkovaných v tomto období.

Zo 72 skládok odpadov, ktoré ukončili prevádzku v období rokov 2001 – 2009, bolo do registra environmentálnych záťaží zaradených 33 skládok, z toho medzi rekultivované lokality 14 a medzi potvrdené environmentálne záťaže 13 lokalít. Finančné prostriedky z Environmentálneho fondu alebo z európskych fondov boli poskytnuté osemnástim prevádzkovateľom.

Register environmentálnych záťaží, ktorého aktualizácia na základe doplňujúcich informácií a zmien ešte prebieha, obsahuje informácie o 802 skládkach odpadov. Verejnosti sú sprístupnené informácie o 320 rekultivovaných

skládkach odpadov a o 91 skládkach, pri ktorých sa monitorovaním potvrdila kontaminácia zložiek životného prostredia. Najviac záznamov (484) je o skládkach, kde sa kontaminácia zložiek životného prostredia zatiaľ nepotvrdila monitorovaním, alebo boli výsledky analýz staršie ako 10 rokov. 93 rekultivovaných skládok odpadov bolo zároveň pre zistenú alebo predpokladanú kontamináciu zaradených aj medzi potvrdené alebo pravdepodobné environmentálne záťaže, preto je záznamov o skládkach odpadov spolu 895. Skládok, na ktorých bol zneškodňovaný priemyselný odpad je v registri 104, z toho 34 potvrdených, 47 pravdepodobných a 40 sanovaných (spolu 121 záznamov).

V rámci Operačného programu Kvalita životné prostredie nebude možnosť čerpať finančné prostriedky na uzatváranie a rekultiváciu skládok odpadov. Je však navrhnutá aktivita na zabezpečenie sanácie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou).

Uznesením vlády SR č. 153/2010 bol schválený strategický plánovací dokument Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (2010 – 2015) (ŠPS EZ), ktorý určuje rámcové úlohy a opatrenia na postupné znižovanie negatívnych vplyvov environmentálnych záťaží na zdravie človeka a životné prostredie. Medzi vysoko prioritné lokality navrhnuté na riešenie v prvom plánovacom období v rámci ŠPS EZ sú zaradené aj staré skládky tuhého komunálneho odpadu.